

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ
ГЕНЕРАЛНА ДИРЕКЦИЯ
„ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ И МИТНИЧЕСКИ СЪЮЗ“
„Косвено данъчно облагане и данъчна администрация“
„МКВЕГ, енергетика и екологично данъчно облагане“

Брюксел, 8 декември 2023 г.

РЪКОВОДСТВО ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МКВЕГ ЗА ВНОСИТЕЛИТЕ НА СТОКИ В ЕС

В настоящото ръководство са представени становищата на службите на Европейската комисия към момента на публикуването му. То не е правно обвързващо.

ХРОНОЛОГИЯ НА ВЕРСИИТЕ

Дата	Бележки по версията
17 август 2023 г.	Първо публикуване
27 октомври 2023 г.	Направени са следните поправки: <ul style="list-style-type: none"> • актуализации в раздел 6.3 (образец за докладване); • поправки на различни печатни грешки и препратки.
21 ноември 2023 г.	Поправка на правилото „de minimis“
8 декември 2023 г.	Направени са следните поправки: <ul style="list-style-type: none"> • разяснения в раздел 4.3 (Преходен период), и по-специално в раздели 4.3.4 (Периоди на докладване) и 4.3.6 (Активно усъвършенстване); • разяснения в раздел 5.4.3 (Водород), за да се включат други начини на производство, във <i>Фигура 5-6</i> (Агломерати) и във <i>Фигура 5-11</i> (Необработена стомана — Производство на стомана в кислородни конвертори). • включването на референтните номера на формулите в раздел 6.1.4, които се отнасят до Регламент за изпълнение (EC) 2023/1773; • разяснение в раздел 6.2.2 (Докладване за качеството на някои внасяни стоки); • в раздел 7 поправка на правилото за освобождаване на ЕАСТ; • заличаване на приложението относно стойностите по подразбиране, тъй като тази информация може да бъде намерена на специалния уебсайт за МКВЕГ на Европейската комисия.

СЪДЪРЖАНИЕ

1 РЕЗЮМЕ	5
2 ВЪВЕДЕНИЕ	6
2.1 За настоящия документ	6
2.2 Как да се използва настоящият документ	7
2.3 Източници на допълнителна информация	7
3 КРАТКИ УКАЗАНИЯ ЗА ВНОСИТЕЛИТЕ	11
4 МЕХАНИЗЪМ ЗА КОРЕКЦИЯ НА ВЪГЛЕРОДНИТЕ ЕМИСИИ НА ГРАНИЦИТЕ	17
4.1 Въведение в МКВЕГ	17
4.2 Определения и обхват на емисиите, обхванати от МКВЕГ	18
4.3 Преходен период	20
4.3.1 Основни роли и отговорности при докладването	21
4.3.2 Какво е необходимо операторите да подлагат на мониторинг	22
4.3.3 Какво е необходимо да докладват докладващите декларатори	23
4.3.4 Периоди на докладване за операторите и вносителите	24
4.3.5 Управление на МКВЕГ	27
4.3.6 Активно усъвършенстване	28
5 НАЧИНИ НА ПРОИЗВОДСТВО И СТОКИ ПО МКВЕГ	30
5.1 Предговор към специфичните за всеки сектор раздели	30
5.2 Определяне на стоките по МКВЕГ	31
5.2.1 Продуктови спецификации	31
5.2.2 Определяне на стоките, попадащи в обхвата на Регламента за МКВЕГ	31
5.3 Циментов сектор	32
5.3.1 Производствена единица и съществуващи емисии по промишлен сектор	33
5.3.2 Определение и обяснение на обхванатите стоки	33
5.3.3 Определение и обяснение на съответните процеси и технологии за производство	35
5.3.4 Допълнителни параметри за докладване	37
5.4 Химически сектор – Водород	38
5.4.1 Производствена единица и съществуващи емисии	38
5.4.2 Определение и обяснение на секторните стоки, обхванати от МКВЕГ	39
5.4.3 Определение и обяснение на съответните процеси и технологии за производство	40
5.4.4 Допълнителни параметри за докладване	42

5.5 Сектор на торовете	42
5.5.1 Производствена единица и съпътстващи емисии	42
5.5.2 Определение и обяснение на секторните стоки, обхванати от МКВЕГ	
43	
5.5.3 Определение и обяснение на съответните процеси и технологии за производство	45
5.5.4 Допълнителни параметри за докладване	48
5.6 Сектор на желязо и стомана	49
5.6.1 Производствена единица и съпътстващи емисии	49
5.6.2 Определение и обяснение на секторните стоки, обхванати от МКВЕГ	
50	
5.6.3 Определение и обяснение на съответните процеси и технологии за производство и обхванатите емисии	57
5.6.4 Допълнителни параметри за докладване	67
5.7 Сектор на алуминия	69
5.7.1 Производствена единица и съпътстващи емисии	69
5.7.2 Определение и обяснение на обхванатите секторни стоки	70
5.7.3 Определение и обяснение на съответните процеси и технологии за производство	73
5.7.4 Допълнителни параметри за докладване	77
6 ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДОКЛАДВАНЕ	79
6.1.1 Докладване на преки и непреки съпътстващи емисии	79
6.1.2 Единици за докладване на съпътстващи емисии	79
6.1.3 Съпътстващи емисии	80
6.1.4 Непреки емисии	81
6.1.5 Добавяне на емисиите на прекурсори	82
6.1.6 Емисионни фактори по подразбиране за прекурсорите	83
6.2 Изисквания за докладване	84
6.2.1 Докладване на количеството внасяни стоки	85
6.2.2 Докладване на качеството на някои внасяни стоки	85
6.2.3 Докладване на преките и непреките съпътстващи емисии	85
6.2.4 Единици за докладване на съпътстващи емисии	86
6.2.5 Докладване на дължимата ефективна цена на въглеродните емисии	86
6.2.6 Съответна информация за вносителите	89
6.3 Образец за докладване	90
6.3.1 Съобщение за данни за емисиите от операторите	90
6.3.2 Докладване от деклараторите	94
7 ОСВОБОЖДАВАНИЯ ОТ МКВЕГ	99
ANNEX A СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	100
ANNEX B СПИСЪК С ОПРЕДЕЛЕНИЯ	102

1 РЕЗЮМЕ

Механизмът за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ) е инструмент на политиката в областта на околната среда, предназначен да прилага същите разходи за въглеродни емисии към внасяните продукти, каквито биха възникнали за инсталациите, работещи в Европейския съюз (ЕС). По този начин МКВЕГ намалява риска от възпрепятстване на целите на ЕС в областта на климата поради преместване на производството в държави с по-малко амбициозни политики за декарбонизация (т.нар. „изместване на въглеродните емисии“).

Съгласно МКВЕГ през окончателния (след преходния) период одобрени декларатори по МКВЕГ от ЕС, представляващи вносители на определени стоки, ще закупуват и връщат сертификати по МКВЕГ за емисиите, свързани с внасяните от тях стоки. Тъй като цената на тези сертификати ще произтича от цената на квотите в системата за търговия с емисии на ЕС (СТЕ на ЕС) и тъй като правилата за мониторинг, докладване и проверка (МДП) са разработени въз основа на системата за МДП на СТЕ на ЕС, това ще доведе до изравняване на цената на въглеродните емисии за внасяните стоки и стоките, произведени в инсталации, участващи в СТЕ на ЕС.

Настоящото ръководство е част от поредица ръководства и електронни образци, предоставени от Европейската комисия в подкрепа на хармонизираното прилагане на МКВЕГ през **преходния период (1 октомври 2023 г.—31 декември 2025 г.)**. То представлява въведение в МКВЕГ и запознаване с понятията, които трябва да се използват за докладване на емисиите, свързани с внасяните в ЕС стоки. Настоящото ръководство не допълва задължителните изисквания на МКВЕГ, но има за цел да подпомогне правилното тълкуване, за да се улесни прилагането.

В настоящото ръководство са представени становищата на службите на Европейската комисия към момента на публикуването му. То не е правно обвързвашо.

2 ВЪВЕДЕНИЕ

2.1 За настоящия документ

Настоящият документ е съставен с цел да се помогне на заинтересованите страни чрез разясняване на изискванията на Регламента за МКВЕГ на незаконодателен език. Настоящото ръководство е съсредоточено върху **изискванията към вносителите на стоки по МКВЕГ в ЕС за преходния период от 1 октомври 2023 г. до 31 декември 2025 г.**, през който МКВЕГ се прилага без финансови задължения за вносителите и единствено за целите на събирането на данни.

- **Глава 3** дава кратки насоки за читателя, за когото е предназначен настоящият документ, за вносителя на стоки по МКВЕГ и/или за докладващия декларатор. Предоставена е пътна карта за най-важните понятия във връзка с докладването по МКВЕГ и къде може да се намери повече информация в настоящия документ.
- **Глава 4** представя въведение в МКВЕГ и преглед на цикъла за спазването на изискванията, ролите и отговорностите, както и ключовите етапи и крайните срокове за докладващите декларатори през преходния период.
- **Глава 5** съдържа преглед на стоките и веригите на стойността за секторите и стоките, които са включени в обхвата на МКВЕГ.
- В **глава 6** са определени задълженията и препоръките за докладване, които са потенциално приложими за всеки засегнат вносител на стоки по МКВЕГ.
- В **глава 7** са обяснени общите случаи на освобождаване от МКВЕГ.

Европейската комисия предоставя отделно ръководство за операторите от трети държави на инсталации, произвеждащи стоки по МКВЕГ (наричани по-нататък „оператори“). Ръководствата са придружени от електронен образец за информация, който може да се използва от операторите на инсталации за съобщаване на информация на докладващите декларатори относно емисиите, свързани с техните стоки.

Представяне на числата в документите на ЕС

С оглед на съответствието с правните документи на ЕС в настоящото ръководство се използват следните означения при представянето на числата.

Десетичният разделител, който се използва за отделяне на цялото число от неговата дробна част, е запетая, например: 0,890.

Хилядите и степените 10^{3^n} след това се отделят с интервал, напр.:

- петнадесет хиляди се изписва като 15 000;
- петнадесет милиона се изписва като 15 000 000.

2.2 Как да се използва настоящият документ

Когато в настоящия документ са дадени номера на членове без допълнително уточнение, те винаги се отнасят до Регламента за МКВЕГ¹. Когато се цитира „Регламентът за изпълнение“, се има предвид регламентът², в който се определят подробните правила за мониторинг и докладване за преходния период. Относно използваните в настоящия документ съкращения и определения вж. Annex A и Annex B.

Използвани са и поредица от икони, които помагат на читателя да се ориентира:

Икона	Описание на употребата
	Указва информация от особена важност за вносителите и докладващите декларатори
	Откроява опростени подходи към общите изисквания на МКВЕГ
	Използва се за представяне на препоръчани подобрения
	Използва се, когато има други документи, образци или електронни инструменти от други източници
	Указва примери, дадени за темите, обсъждани в околнния текст
	Откроява разделите, които се отнасят до окончателния период на МКВЕГ, а не до преходния период

2.3 Източници на допълнителна информация

В картото по-долу са посочени основните раздели от Регламента за МКВЕГ и Регламента за изпълнение, които са **от значение за вносителите на стоки по МКВЕГ по време на преходния период**.

¹ Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите, достъпен на адрес: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj>

² Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1773 на Комисията от 17 август 2023 г. за определяне на правилата за прилагане на Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на задълженията за докладване за целите на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите по време на преходния период, достъпен на адрес: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1773/oj

---

Регламент за МКВЕГ

Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите,

достъпен на адрес: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj>

- **Член 2** – определен е обхватът на МКВЕГ с позоваване на приложение I.
- **Член 3 и приложение IV** – предоставени са определения на общите термини, използвани в МКВЕГ.
- **Членове 5 и 17** – определени са изискванията за подаване на заявление за получаване на статус на одобрен декларатор по МКВЕГ от вносителите или техния косвен митнически представител за внос на стоки, както и за получаване на одобрение от съответната държава членка. (*Прилага се от 31 декември 2024 г.*)
- **Член 10** – определени са изискванията за регистрация на оператори в регистъра на МКВЕГ (*от 31 декември 2024 г.*)
- **Член 11** – от държавите членки се изисква да определят компетентен орган, а от Европейската комисия — да публикува списъка с компетентни органи и да го включи в регистъра на МКВЕГ.
- **Членове 14 и 16** – от Европейската комисия се изисква да създаде регистър на одобрените декларатори по МКВЕГ и да присвои партида на всеки одобрен декларатор. (*Прилага се от 31 декември 2024 г.*)
- **Член 30** – от Европейската комисия се изисква да извърши преглед на обхвата на МКВЕГ до 31 декември 2024 г.
- **Членове 32–35** – определени са задълженията за докладване на вносителите от ЕС през преходния период.
- **Член 36** – посочени са датите, от които започват да се прилагат другите членове.
- **Приложение I** – предоставен е списъкът на стоките по МКВЕГ по промишлени сектори с код по КН за определяне на стоките и съответните парникови газове.
- **Приложение III** – посочени са държавите и териториите извън ЕС, които не са обхванати от МКВЕГ.
- **Приложение IV** – представени са общите методи за изчисляване на съществуващите емисии на внасяните стоки, в раздел 2 за обикновените стоки и в раздел 3 за комплексните стоки.

Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1773: Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1773 на Комисията, достъпен на адрес:
http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1773/oj

-
- **Член 2 и приложение II**, раздел 1 – предоставени са определения на общите термини, използвани в МКВЕГ и правилата за МДП.

-
- **Член 3** – предоставени са задълженията за докладване на докладващите декларатори, включително параметрите, за които трябва да се докладват данни.
  - **Членове 4 и 5** – определени са подходите за изчисляване на съществащите емисии и условията за използване на стойности по подразбиране.
  - **Член 6** – представени са изискванията за докладване във връзка с активно усъвършенстване.
  - **Член 7** – посочена е информацията, която трябва да се докладва относно дължимата цена на въглеродните емисии.
  - **Членове 8, 9 и 13** – отнасят се до задълженията на докладващия декларатор за подаване и изменение на докладите по МКВЕГ.
  - **Член 16** – отнася се до санкциите, които налагат държавите членки, ако докладващият декларатор не е изпълнил правилно задълженията си за докладване.
  - **Членове 19 и 22** – определени са техническите елементи във връзка с преходния регистър на МКВЕГ.
  - **Приложение I:** Таблица 1 — Структура на доклада по МКВЕГ, Таблица 2 — Изисквания за подробна информация в доклада по МКВЕГ.
  - **Приложение II:** Раздел 2, Таблица 1 – Съотнасяне на кодовете по КН към агрегираните категории стоки по МКВЕГ; и раздел 3 – определяне на производствените процеси за категориите стоки по МКВЕГ, включително границите на системата на начините на производство и прекурсорите от значение.
  - **Приложение IV:** Минимални данни, които производителите на стоки („операторите“) трябва да съобщават на вносителите (или на докладващите декларатори).
  - **Приложения V—VII:** Таблици, в които са посочени изискванията за данни за други доклади, включително за активно усъвършенстване (от вносителите), EORI и Националната система за вноса.
  - **Приложение VIII:** Стандартни фактори, които могат да се използват при мониторинга на преките емисии.
-

Цялото законодателство на ЕС може да бъде намерено на следния адрес: eur-lex.europa.eu/homepage.html

Други ръководства и материали за обучение, изгответи от Европейската комисия в помощ на операторите и вносителите, включват:

- отделно ръководство, предоставено от Европейската комисия, за операторите от държави извън ЕС на инсталации, произвеждащи стоки по МКВЕГ;

- ръководство, разработено за вносителите как се попълват тримесечните доклади в портала за търговците на МКБЕГ;
- базиран на Excel образец за операторите за автоматично изчисляване на съществащите емисии и ясно съобщаване на тези данни на вносителите на стоки;
- видеоклипове за обучение.

Ръководствата и образецът са достъпни на специалния уебсайт за МКБЕГ на Европейската комисия: https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_bg

3 КРАТКИ УКАЗАНИЯ ЗА ВНОСИТЕЛИТЕ

В този раздел е представен поетапен преглед на важни понятия, правила и задължения през преходния период.

Вносител ли сте на стоки по МКВЕГ? Стоки по МКВЕГ се внасят понастоящем в ЕС от секторите на цимента, желязото и стоманата, алуминия и от някои отрасли на химическата промишленост (торове и водород), както и електроенергия. За да отговорите на този въпрос, трябва да сравните кодовете по КН³ на внасяните от Вас продукти със списъка със стоки, посочен в приложение I към Регламента за МКВЕГ. Повече информация за начина, по който да се подхождат към това, може да бъде намерена в раздел 5.2 от настоящия документ, а в следващите подраздели 5.3—5.7 са изложени допълнителни подробности за всеки сектор.

Ако не внасяте такива стоки, не е необходимо да четете настоящия документ. Въпреки това той е написан така, че да бъде в помощ и на всички други видове заинтересовани аудитории (академични среди, проверяващи органи във връзка с парниковите газове, компетентни органи, консултанти и др.). **Ако просто искате да разберете как работи МКВЕГ като цяло**, можете да намерите въведение в МКВЕГ в раздел 4.

Какво представляват съпътстващите емисии? Понятието е разработено с цел да отрази във възможно най-голяма степен начинът, по който емисиите са обхванати от СТЕ на ЕС, така както би било, ако стоките по МКВЕГ бяха произведени в ЕС. СТЕ на ЕС изисква от операторите да плащат цена за собствените си („преки“) емисии. Въпреки това, ако използват електроенергия, те поемат и разходите за CO₂, включени в цената на закупената от тях електроенергия⁴ („непреки емисии“). Същото се отнася и за вложените материали, необходими за производствения им процес, които може да бъдат доставени от инсталация по СТЕ на ЕС. Следователно тези т.нар. прекурсори допринасят за разходите за CO₂, които се поемат от инсталацията по СТЕ на ЕС. „Съпътстващите емисии“ се определят успоредно с емисиите, водещи до разходи за CO₂ в СТЕ на ЕС: отчитат се преките и непреките⁵ емисии от производствения процес, както и съпътстващите емисии на прекурсори. Обхватът на МКВЕГ е свързан основно с правилата на СТЕ на ЕС и поради това има различия с други методи за изчисляване на въглеродния отпечатък на продуктите, като например „Протокола за парниковите газове“ или ISO 14067. Подробно въведение в понятието и изчисляването на съпътстващите емисии е дадено в раздел 6.1.3.

Каква информация е необходимо да поискате от оператора на инсталацията, произвеждаща внасяните от Вас стоки, за да можете да докладвате? За да отговорите на този въпрос, е необходимо да извършите следните стъпки.

---

³ Кодовете по КН (Комбинирана номенклатура) са версията на ЕС на кодовете по Хармонизираната система (ХС) за международната търговия. Кодовете по КН обикновено се състоят от 8 цифри (първите 6 цифри са идентични с кода по ХС). Когато приложение I към Регламента за МКВЕГ съдържа по-малко цифри, това означава, че са обхванати всички кодове по КН, започващи с тези цифри.

⁴ Ако инсталацията в ЕС произвежда собствена електроенергия, тя незабавно поема разходите за CO₂.

⁵ Непреки емисии трябва да се докладват за *всички* стоки по МКВЕГ през преходния период, въпреки че на този етап само по-малък брой стоки са включени в приложение II към Регламента за МКВЕГ, т.е. само за тях трябва да се обхванат непреките емисии през окончателния период.

- Стъпка 1: Определете внасяните стоки по МКВЕГ и се уверете, че разбирате как те се съотнасят към всяка „агрегирана категория стоки“ (т.е. съвкупност от стоки по МКВЕГ с различни кодове по КН, но подходящи да бъдат обхванати от общи правила за мониторинг).
- Стъпка 2: Определете всички **параметри, които е необходимо да поискате от оператора и да докладвате:**
  - **Преки емисии** на инсталацията: операторът разполага с две възможности:
    - подход, „основан на изчисления“, при който се използват изразходваните **количества на всички горива и материали от значение⁶** и съответните „изчислителни коефициенти“ (по-специално така нареченият „**емисионен фактор**“, основан на съдържанието на въглерод в горивото или материала);
    - подход, „основан на измервания“, който включва измерване на **концентрацията на парниковите газове**, както и на **дебита на димните газове** за всеки „източник на емисии“ (комин).

Имайте предвид обаче, че **по време на въвеждащия период до 31 юли 2024 г. операторът може да прилага други методи, разрешени за мониторинг на емисиите под негова юрисдикция**, ако те водят до подобен обхват и точност на емисиите. Тези други методи може да включват стойности по подразбиране, предоставени на разположение и публикувани от Европейската комисия за преходния период, или всякакви други стойности по подразбиране. Те обаче може да се използват при условие, че в докладите по МКВЕГ докладващият декларатор посочи и се позове на използваната методика за определяне на тези стойности. По отношение на емисиите на PFC⁷ от производството на първичен алуминий се прилага специална методика, основана на измервания на свръхнапрежение. По отношение на емисиите на N₂O от производството на азотна киселина методът, основан на измервания, е задължителен. Във всички останали случаи операторът може да избере метода, който най-добре отговаря на ситуацията в неговата инсталация.

- **Непреки емисии:** Това са емисиите, възникващи по време на производството на електроенергията, която е потребила инсталацията на Вашия доставчик, независимо дали тази електроенергия е произведена в инсталацията или е внесена отвън. Необходимо е да докладвате количествата **електроенергия, която се потребява** за всеки внасян продукт и да ги умножите по съответния емисионен фактор за електроенергия. По отношение на последния фактор съществуват следните възможности:
  - Ако се използва електроенергия от електроенергийната мрежа, можете да приложите:
    - емисионния фактор по подразбиране, предоставлен от Европейската комисия въз основа на данни на МАЕ⁸, или

---

⁶ Терминът „пораждащ емисии поток“ се използва, за да се обхванат както горивата, така и други входящи или изходящи материали, които оказват влияние върху емисиите.

⁷ Перфлуорвъглероди.

⁸ Международна агенция по енергетика.

- който и да е друг емисионен фактор на електроенергийната мрежа на държавата на произход въз основа на публично достъпни данни, представляващ средния емисионен фактор или емисионния фактор за CO₂.
- б) Ако операторът също произвежда електроенергия в рамките на инсталацията (той е „самостоятелен производител“): в този случай е необходимо операторът да извърши мониторинг на емисиите от електрозахранващия блок или агрегата за КПТЕ⁹ по същия начин, по който извърши мониторинг на другите преки емисии от инсталацията, и да използва специфични правила за изчисляване на емисионния фактор от горивния микс и като взема предвид производството на топлинна енергия от КПТЕ, ако е приложимо.
- в) Ако операторът получава електроенергия от определена инсталация по силата на „договор за покупка на електроенергия“: при условие че се извърши мониторинг на емисиите на този електrozахранващ блок в съответствие със същите правила, които се прилагат за самостоятелно произведената електроенергия, и тази информация се съобщава на оператора и тя Ви е предоставена, можете да използвате получения действителен емисионен фактор за тази електроенергия.

Подробни указания са дадени в раздел 6.1.4 от настоящия документ.

- **Прекурсори (по избор):** Предоставянето на подробни данни за прекурсорите от страна на оператора на Вас, в качеството си на докладващ декларатор, не е задължително, тъй като не е необходимо да предоставяте тази информация отделно в доклада по МКВЕГ. Въпреки това е необходимо емисиите, свързани с прекурсора (прекурсорите), да бъдат включени в данните, които се докладват за стоката по МКВЕГ, и следователно е добра практика данните за прекурсорите да се предоставят, за да се улесни проверката на докладваните данни.

Понятието за съпътстващи емисии включва добавянето¹⁰ на съпътстващи емисии от определени материали, използвани в производствения процес, т.нар. прекурсори. **Кои прекурсори са от значение** за всеки производствен процес е изброено в раздел 3 на приложение II към Регламента за изпълнение и е разгледано в раздел 5 на настоящия документ за всеки засегнат сектор.

- б) **Ако прекурсорът се произвежда в една и съща инсталация със стоката по МКВЕГ**, необходимо е операторът да включи съпътстващите емисии на прекурсора при изчисляването на съпътстващите емисии на стоките.
- в) **Ако прекурсорът е закупен от други инсталации**, необходимо е производителят на стоката по МКВЕГ да поиска данни от съответните доставчици на прекурсора по същия начин, по който искате данни за стоките, които се внасят в ЕС. Информацията от значение включва за

---

⁹ КПТЕ означава „комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия“.

¹⁰ Имайте предвид разликата между прекурсорите и обичайните вложени материали: при определянето на преките емисии се взема предвид, че въглеродните атоми, съдържащи се в даден материал, могат да бъдат окислени до CO₂ и отделени. По отношение на *прекурсорите* обаче е необходимо да се добавят също така емисиите, които са възникнали по-рано (по време на самото тяхно производство), т.е. съпътстващите емисии на прекурсора.

всеки прекурсор, отделно за всяка инсталация за неговото производство:

- данни за идентификация на инсталацията, в която е произведен;
- конкретните¹¹ преки и непреки съпътстващи емисии на прекурсора;
- начина на производство и допълнителни параметри, които е необходимо вносителят да докладва, когато крайната стока се внася в ЕС съгласно МКВЕГ. Тези допълнителни параметри са изброени в раздел 2 от приложение IV към Регламента за изпълнение и са разгледани в раздел 5 от настоящия документ за всеки засегнат сектор;
- периода на докладване, прилаган от доставчика на прекурсора;
- ако е приложимо, информация за цената на въглеродните емисии, дължима от доставчика на прекурсора в съответната юрисдикция (вж. точка 5 по-долу).

г) И в двата случая, т.е. за закупени или самостоятелно произведени прекурсори, е необходимо операторът да извърши мониторинг на **количеството на всеки използван прекурсор** през периода на докладване за всеки процес от производството им.

Правилата за мониторинг на данните, свързани с прекурсорите, се намират в раздел Д от приложение III към Регламента за изпълнение. Повече подробности са дадени в раздел 6.1.5 от настоящия документ.

- Накрая, има някои **допълнителни определящи параметри**, които Вие, в качеството си на вносител от ЕС, е необходимо да докладвате съгласно МКВЕГ. Те зависят от произвежданите стоки. Например за внасяния цимент е необходимо да се докладва общото съдържание на клинкер, за смесените торове — съдържанието на различните форми на азот и т.н. Параметрите от значение са изброени в раздел 2 от приложение IV към Регламента за изпълнение. Необходимо е да се уверите, че операторите предоставят нужната информация за тези параметри на своите стоки.

Стъпка 3: Дължи ли се цена за въглеродни емисии в юрисдикцията, в която се произвеждат стоките или прекурсорните стоки? За да се осигури сходно третиране на инсталациите в СТЕ на ЕС и в другите държави, заплащането на цена на въглеродните емисии в държавата или поднационалния регион, където се произвеждат дадена стока по МКВЕГ и нейните прекурсори, ще позволи намаляване на задължението по МКВЕГ през окончателния период от 2026 г. нататък. Нужно е също така да се докладва за това през преходния период на МКВЕГ (а именно до края на 2025 г.). Това докладване на цените на въглеродните емисии по време на преходния период е важно за информиране на Европейската комисия при обсъждането на бъдещи подобрения на законодателството, свързано с МКВЕГ.

Имайте предвид, че е необходимо да събирате **информация за всеки закупен прекурсор**, ако в държавата му на произход се прилага цена на въглеродните емисии. Ако производителят на прекурсора не предостави нужната информация, трябва да приемете, че цената на въглеродните емисии, дължима за прекурсора, е равна на нула.

---

¹¹ Конкретни (съпътстващи) емисии означава емисии за един тон от разглеждания материал.

Правилата за докладване на информация относно дължимата цена на въглеродните емисии се съдържат в член 7 от Регламента за изпълнение. Подробни указания са дадени в раздел 6.2.5 от настоящия документ.

Стъпка 4: Разберете **периода на докладване**, използван от оператора. По подразбиране се използва (европейската) календарна година. Въпреки това, ако производствената инсталация се намира в държава, използываща различен календар, или ако има други разумни аргументи за друг период, той също може да се използва, ако обхваща най-малко три месеца. Подходящите други възможни периоди включват по-специално периодите на докладване по схема за ценообразуване на въглеродните емисии или задължителна схема за мониторинг на емисиите в държавата на Вашата инсталация, или използваната финансова година. Основната причина за избора на такива други периоди е, че за тези цели може да се прилага допълнителен контрол, като например преглед и финансов одит за годишните финансови отчети или проверка на емисиите от трета страна, което ще даде по-висока степен на доверие в качеството на Вашите данни, когато се използват и за целите на МКВЕГ. Допълнителни насоки за периодите на докладване са дадени в раздел 4.3.4.

Стъпка 5: **Операторът** трябва да **съобщи данните за съществуващи емисии на Вас, вносителя(ите) в ЕС**, който(ито) има(те) задължението за докладване съгласно Регламента за МКВЕГ. Тъй като може да закупувате стоките си от множество доставчици, възможно е да има голям брой оператори, от които трябва да поискате тази информация. За да бъде тази комуникация възможно най-ефективна, Европейската комисия предоставя общ образец, който може да се използва за целта.

Макар и на доброволна основа, необходимо е да се подчертава, че използването на **общ образец значително опростява комуникацията** и от двете страни. Доставчиците Ви може да са установени в различни държави и да говорят различни езици. Общият образец осигурява общ формат на докладване, така че една и съща информация винаги да може да бъде намерена в същото поле на образца и значението на всяко поле също ще ясно.

В края на всеки период на докладване операторът трябва да **събере данните от мониторинга за целия период на докладване**, да определи отнесените към всеки производствен процес емисии и да ги раздели на съответното „равнище на дейност“ (т.е. общия брой тонове стоки от съответната категория по МКВЕГ, произведени през периода на докладване), за да получи **конкретните съществуващи емисии на стоката**. Това е основният параметър, който е нужно да получите от оператора, както и допълнителните определящи параметри, посочени в стъпки 2 и 3 по-горе.

Образецът може да бъде намерен на специалния уебсайт за МКВЕГ на Европейската комисия. Той е разработен въз основа на правилата, посочени в приложение IV към Регламента за изпълнение относно съдържанието на препоръчаното съобщение от операторите на инсталации до докладващите декларатори. Допълнителни насоки за събиране на информацията от значение за вносителите и използване на образца са дадени в раздел 6.3 от настоящия документ и в самия образец.

Какво се случва след преходния период

От 2026 г. ще се прилага окончателният период на МКВЕГ. Това означава, че от 1 януари 2026 г. нататък вносителите ще трябва да поемат „задължение по МКВЕГ“ под формата на сертификати, които се закупуват на средната цена на

квотите за емисии по СТЕ на ЕС, за всяка внасяна в ЕС стока по МКВЕГ. От 2026 г. нататък ще има поетапно въвеждане с увеличаване на обхвата на съпътстващите емисии чрез задължението по МКВЕГ. Пълният размер на съпътстващите емисии ще бъде обхванат едва от 2034 г. нататък¹².

---

¹² Подробната формула за изчисление ще бъде разработена и публикувана от Европейската комисия на по-късен етап.

4 МЕХАНИЗЪМ ЗА КОРЕКЦИЯ НА ВЪГЛЕРОДНИТЕ ЕМИСИИ НА ГРАНИЦИТЕ

4.1 Въведение в МКВЕГ

Механизмът за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ) е инструмент на политиката в областта на околната среда, предназначен да подкрепи амбициите на ЕС относно климата за постигане на нетно намаление на емисиите на парникови газове (ПГ) с поне 55 % до 2030 г. и за постигане на неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г.

МКВЕГ допълва Системата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС), която наскоро беше укрепена като част от законодателния пакет на ЕС „Подготвени за цел 55“. В рамките на СТЕ на ЕС операторите на инсталации, произвеждащи стоки с висок интензитет на емисиите, връщат квоти за емисии за всеки тон еквивалент на CO₂. Тъй като (все по-голяма) част от тези квоти се закупува на търгове или на вторичния пазар, тези производители се сблъскват с „цена на въглеродните емисии“¹³ за своите емисии на парникови газове. Производителите в много държави извън ЕС обаче нямат такова задължение и това конкурентно предимство излага европейските продукти на рисък от изместване на въглеродните емисии, т.е. преместване на производството извън ЕС.

За да се намали рисъкът от изместване на въглеродните емисии преди МКВЕГ, съответните промишлени сектори получаваха част от своите квоти бесплатно („бесплатно разпределение на квоти“) в рамките на СТЕ на ЕС. С прилагането на МКВЕГ бесплатното разпределение на квоти постепенно ще бъде преустановено в хода на поетапното въвеждане на МКВЕГ. Вместо да се облекчават разходите за въглеродни емисии за производителите от ЕС, с МКВЕГ се гарантира, че вносителите на стоки от държави извън ЕС ще понасят подобни разходи за въглеродни емисии за „съществуващите емисии“ на внасяните стоки. Този общ ръководен принцип както на СТЕ на ЕС, така и на МКВЕГ, има за цел да стимулира намаляването на емисиите по равностоен начин между производителите от ЕС и производителите извън ЕС, които изнасят за ЕС.

МКВЕГ не е насочен към държавите, а към съществуващите емисии на въглероден диоксид на внасяните в ЕС продукти за конкретни сектори, които попадат в обхвата на СТЕ на ЕС и са изложени на най-голям рисък от изместване на въглеродните емисии. Това са: цимент, желязо и стомана, алуминий, торове, водород и електроенергия. Включени са също така някои прекурсори и някои продукти надолу по веригата от горепосочените сектори (наричани по-нататък „стоки по МКВЕГ“). Пълният списък на стоките по МКВЕГ по сектори може да бъде намерен в раздел 5 от настоящия документ.

МКВЕГ ще бъде въведен поетапно, както следва:

- Преходен период (от 1 октомври 2023 г. до 31 декември 2025 г.):**

Разработен е като „фаза на обучаване“, по време на която вносителите на МКВЕГ ще докладват набор от данни, включително емисиите, съществуващи техните стоки, *без да плащат финансова корекция за съществуващите*

¹³ По-точно цена на емисиите на CO₂ или други еквивалентни емисии на парникови газове.

емисии. Въпреки това може да се налагат санкции, например при непредставяне на изискваните *тримесечни доклади по МКВЕГ*.

- **Окончателен период** (започващ на 1 януари 2026 г.):

- От 2026 г. до 2033 г. съпътстващите емисии на стоки по МКВЕГ постепенно ще бъдат обхванати от задължението по МКВЕГ, тъй като безплатното разпределение на квоти в рамките на СТЕ на ЕС постепенно се преустановява.
- От 2034 г. нататък 100 % от съпътстващите емисии на стоките по МКВЕГ ще бъдат обхванати от сертификати по МКВЕГ и за тези стоки няма да се разпределят безплатно квоти в рамките на СТЕ на ЕС.

Окончателният период на МКВЕГ е разработен така, че да отразява разходите за емисии в рамките на СТЕ на ЕС:

- операторите в ЕС ще плащат цената на своите емисии и ще връщат квотите за емисии (KECE) в рамките на СТЕ на ЕС за CO₂; и
- вносителите от ЕС на стоки по МКВЕГ в ЕС ще връщат сертификати по МКВЕГ, които отразяват в голяма степен ситуацията в СТЕ на ЕС, както по отношение на правилата за МДП, така и по отношение на цената на сертификатите.

МКВЕГ е разработен в съответствие с правилата на Световната търговска организация (СТО) и другите международни задължения на ЕС и се прилага еднакво за вноса от всички държави извън ЕС¹⁴.

В настоящия документ се разглеждат само изискванията за преходния период.

Този период е предназначен за обучаване и установяване на съответните подходи за МДП извън ЕС, както и на институциите и информационните системи в ЕС.

4.2 Определения и обхват на емисиите, обхванати от МКВЕГ

В картото по-долу са посочени основните раздели от Регламента за изпълнение, в които са определени термините, използвани за МКВЕГ.

Позовавания на Регламента за изпълнение:

Регламент за МКВЕГ (ЕС) 2023/956, глава I, член 3 — Определения и приложение IV — Определения

Приложение II, раздел 1 — Определения.

Списък на използваните съкращения и определения е представен и в приложението в края на настоящото ръководство.

---

¹⁴ Единственото изключение са стоки от държави, които прилагат СТЕ на ЕС (понастоящем Исландия, Норвегия и Лихтенщайн) или имат СТЕ, напълно свързана със СТЕ на ЕС (понастоящем Швейцария). Поради това производителите в тези държави са изправени пред същата цена на въглеродните емисии, както в ЕС.

В настоящото ръководство често се използват следните термини:

- „**Тон еквивалент на CO₂**“ („тон CO₂ еквивалент“) означава един метричен тон въглероден диоксид („CO₂“) или количество от всеки друг парников газ, посочен в приложение I, коригирано с еквивалентния потенциал за глобално затопляне на CO₂.
- „**Преки емисии**“ означава емисиите от производствените процеси на стоки, включително емисиите от производството на отоплителна и охладителна енергия, които се потребяват по време на производствените процеси, независимо от мястото на производство на отоплителна и охладителна енергия.
- „**Непреки емисии**“ означава емисии от производството на електроенергия, която се потребява по време на производствените процеси за стоките, независимо от мястото на производство на потребената електроенергия.
- „**Съпътстващи емисии**“ означава емисиите, отделени по време на производството на стоки, включително съпътстващите емисии на прекурсорните материали от значение, използвани в производствения процес.
- „**Прекурсорен материал от значение**“ означава обикновена или комплексна стока, която има съпътстващи емисии, които не са нулеви, и която е определена като попадаща в границите на системата за изчисляване на съпътстващите емисии на комплексна стока.
- „**Обикновени стоки**“ означава стоки, произведени чрез производствен процес, за който се изисква влагане изключително на материали и горива с нулеви съпътстващи емисии.
- „**Комплексни стоки**“ означава стоки, различни от обикновени стоки.
- „**Конкретни съпътстващи емисии**“ означава съпътстващи емисии на един тон стоки, изразени в тонове емисии на еквивалент на CO₂ за тон стоки.
- „**Конкретни съпътстващи емисии**“ означава съпътстващи емисии на един тон стоки, изразени в тонове емисии на еквивалент на CO₂ еквивалент за тон стоки.
- „**Производствен процес**“ означава частите от инсталация, в които се извършват химическите или физическите процеси с цел производство на стоки в рамките на дадена агрегирана категория стоки, определена в приложение II, раздел 2, таблица 1 от Регламента за изпълнение, и специфицираните за нея граници на системата по отношение на входящите и изходящите количества и съответните емисии.
- „**Агрегирана категория стоки**“ е определена *по подразбиране* в Регламента за изпълнение чрез изброяване на съответните агрегирани категории стоки и всички стоки, идентифицирани с техните кодове по КН, в приложение II, раздел 2, таблица 1.
- „**Начин на производство**“ означава конкретна технология, използвана в производствен процес с цел производството на стоки от агрегирана категория стоки. Обикновено един производствен процес се отнася до една група произведени стоки по МКВЕГ („агрегирани категории стоки“). В някои

случаи обаче съществува повече от един начин на производство за производството на тези стоки.

4.3 Преходен период

Обобщение на основните елементи на преходния период е представено в Table 4-1.

Таблица 4-1 Преходен период – основни точки

Продължителност	От 1 октомври 2023 г. до 31 декември 2025 г.
Правила за МДП	Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1773
Докладване на непреки емисии	Изиска се за всички стоки по МКВЕГ.
Стойности по подразбиране за докладване на съществуващи емисии	Общи стойности (с изключение на електроенергията). Може да се използва за прекурсори на комплексни стоки, които допринасят до 20 % от общата стойност на комплексната стока. Трябва да се използва за внос на електроенергия и за непреки емисии, освен ако не са изпълнени определени критерии.
Гъвкавост по отношение на правилата за МДП	Използването на правила от други схеми за ценообразуване или докладване на въглеродни емисии (извън ЕС) е разрешено за операторите на инсталации до края на 2024 г., ако те обхващат същите емисии и осигуряват подобна точност. Вносителите могат да използват други методи за (оценка) до 31 юли 2024 г.
Честота на докладване	На тримесечие (вносители).
Проверка на докладваните данни	Не се изиска. Операторите и вносителите следва да се стремят да докладват възможно най-точно и пълно. Ако е извършена проверка, това следва да бъде отбелязано в подадената информация.
Връщане на сертификатите по МКВЕГ	Не се изиска.

4.3.1 Основни роли и отговорности при докладването

„Докладващ декларатор“¹⁵ е субектът, който отговаря за докладването на съществащите емисии на внасяните стоки. По принцип докладващият декларатор е „вносителят“. На практика обаче има различни възможности в зависимост от лицето, което подава митническата декларация. Когато в процеса на внос има различни участници, е важно да се помни, че за всеки тон внесена стока *отговоря точно един докладващ декларатор*, т.е. не се докладва два пъти, нито се пропуска при докладването.

В съответствие с възможностите, предвидени в Митническия кодекс на Съюза (МКС¹⁶), докладващият декларатор може да бъде един от следните¹⁷:

- **вносителят**, който подава митническа декларация за допускане за свободно обращение на стоки от свое име и за своя сметка;
- **лицето, притежаващо разрешение** за подаване на митническа декларация, както е посочено в член 182, параграф 1 от МКС, което декларира вноса на стоки; или
- **косвеният митнически представител**, когато митническата декларация се подава от косвения митнически представител, определен в съответствие с член 18 от МКС, когато вносителят е установлен извън Съюза или когато косвеният митнически представител се е съгласил да бъде обвързан със задълженията за докладване в съответствие с член 32 от Регламента за МКВЕГ.

Докладващият декларатор трябва да предоставя на Европейската комисия тримесечен „доклад по МКВЕГ“¹⁸ чрез **преходния регистър на МКВЕГ**, най-късно до края на месеца, следващ края на тримесечието. В него трябва да се докладва информацията, посочена в раздел 6.3.2, за стоките, внесени в ЕС през това тримесечие. Имайте предвид специфичните изисквания, включително за датата на вноса, в случай на така наречения митнически режим „активно усъвършенстване“ (вж. раздел 4.3.6).

Поради административните изисквания на МКВЕГ се очаква много вносители да се възползват от услугите на митнически представители, т.е. вносителите могат да делегират своите задължения. Когато вносителят не е установлен в държава — членка на ЕС, задълженията за докладване по МКВЕГ се прилагат по отношение на косвения митнически представител. Ако вносител, установлен в ЕС, назначи косвен митнически представител, задълженията за докладване може да бъдат изпълнени от косвения митнически представител.

Операторът на инсталация за производство на стоки по МКВЕГ извън ЕС играе втората ключова роля за функционирането на МКВЕГ. Операторите на инсталации

---

¹⁵ В Регламента за изпълнение този термин се използва, за да се обхванат и двете ситуации — когато вносителят или неговият косвен митнически представител са отговорни за докладването по МКВЕГ.

¹⁶ Регламент (EO) № 952/2013, консолидирана версия: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/2022-12-12>

¹⁷ Член 2, параграф 1 от Регламента за изпълнение.

¹⁸ Член 35 от Регламента за МКВЕГ.

са лицата, които имат пряк достъп до информация за емисиите от техните инсталации. Следователно те са отговорни за **мониторинга и докладването на съществащите емисии на стоките**, които са произвели и изнасят за ЕС.

Проверяващите органи трети страни ще играят важна роля през окончателния период. По време на преходния период обаче проверката е напълно доброволна мярка, която операторите на инсталации може да изберат като средство за подобряване на качеството на данните си и за подготовка за изискванията на окончателния период.

Освен това важна роля играе **компетентният орган в държавата — членка на ЕС**, в която е установен докладващият декларатор. Той отговаря за прилагането на някои разпоредби на Регламента за МКВЕГ, като например преглежда докладите по МКВЕГ, за да се гарантира, че докладващите декларатори подават пълни и верни тримесечни доклади по МКВЕГ, и при необходимост налага санкции в съответствие с регламента за изпълнение.

Европейската комисия (в настоящия документ наричана също „**Комисията**“) отговаря за управлението на преходния регистър на МКВЕГ, за оценката на цялостното прилагане на МКВЕГ през преходния период чрез проверка на информацията, съдържаща се в тримесечните доклади по МКВЕГ, за по-нататъшното разработване на законодателството с оглед на окончателния период и за координацията на компетентните органи в държавите — членки на ЕС. Освен това Европейската комисия предоставя специален уебсайт за МКВЕГ с допълнителни насоки, образци за докладване, материали за обучение и портал за преходния регистър на МКВЕГ (който ще бъде допълнително актуализиран, за да се превърне в регистър на МКВЕГ през окончателния период).

4.3.2 Какво е необходимо операторите да подлагат на мониторинг

Първият елемент е мониторингът на **преките емисии** на инсталацията. Когато дадена инсталация произвежда няколко различни продукта, емисиите също трябва да бъдат **подходящо отнесени към отделните продукти**.

Операторите трябва също така да извършват мониторинг и да докладват на докладващия(ите) декларатор(и) количествата конкретни входящи материали, които сами по себе си имат съществащи емисии (така наречените „**прекурсори от значение**“, които сами по себе си са стоки по МКВЕГ), използвани в производствения процес, и да определят **съществащите емисии на тези прекурсорни материали**. Когато операторите закупуват прекурсори за производството на други стоки по МКВЕГ, необходимо е те да получат данни за съществащите емисии от доставчика на тези прекурсори.

Непреките емисии, отделяни при производството на електроенергия, потребена по време на производството на всички стоки по МКВЕГ, трябва да бъдат подложени на мониторинг за целите на МКВЕГ¹⁹ и да бъдат отнесени към произведените стоки. И

---

¹⁹ По време на преходния период непреките емисии на *всички* стоки по МКВЕГ трябва да бъдат подложени на мониторинг и докладвани, включително съществащите непреки емисии на прекурсорите. В окончателния период обаче непреките емисии ще бъдат включени само за някои продукти (стоките, включени в приложение II към Регламента за МКВЕГ).

в този случай трябва да се включат съществащите емисии на прекурсорите по целесъобразност.

Имайте предвид, че само преките емисии са от значение за електроенергията, внасяна в ЕС като самостоятелна стока. Разглеждането на електроенергията като стока по МКВЕГ е обсъдено допълнително в ръководството за операторите.

Обясненията за това как да се определят тези съществащи емисии, както и границите на системата са подробно описани в ръководството за операторите. Прекурсорите от значение са установени за всеки сектор в следващия раздел 5.

Накрая, операторите трябва да съобщят на вносителя(ите) цената на въглеродните емисии, дължима за производството на стоката в рамките на собствената им юрисдикция, ако има такава. Това включва цената на въглеродните емисии за тон еквивалент на CO₂ и размера на безплатното разпределение на квоти или всяка друга финансова подкрепа, компенсация или намаление, получена за тон от продукта от значение за МКВЕГ. В случай на комплексни стоки следва да се вземат предвид и разходите за въглеродни емисии, дължими от производителите на прекурсорни материали.

4.3.3 Какво е необходимо да докладват докладващите декларатори

По време на преходния период **вносителите е необходимо да подават тримесечни доклади за съществащите емисии на стоките, внесени през съответното тримесечие на календарната година**, в които да посочат преките и непреките емисии, както и евентуалната цена на въглеродните емисии, действително дължима в чужбина.

Simplified!

Тъй като вносителят използва само данни за емисиите, генериирани другаде, **основната задача е да се осигури пълнотата на списъка на вноса и на другите фактори от значение**, които трябва да се докладват в доклада по МКВЕГ.

Вносителите трябва да докладват следната информация в доклада по МКВЕГ:

- **общото количество на всеки вид стока**, изразено под формата на мегаватчасове (MWh) за електроенергията и на тонове за останалите стоки, конкретно за всяка инсталация, произвеждаща стоките в държавата на производ;
- действителните **общи съществащи емисии**, изразени под формата на тонове емисии на еквивалент на CO₂ за MWh електроенергия или на тонове емисии на еквивалент на CO₂ за тон от всеки вид стоки;
- **общите непреки емисии**, включително количеството потребена електроенергия и приложимия емисионен фактор;
- **цената на въглеродните емисии, дължима в държавата на производ за съществащите емисии във внасяните стоки**, като се вземат предвид съответните намаления или други форми на компенсация.

За да се получи тази информация, е наложително да се въведат ясни процедури за мониторинг на вноса. Предлаганите най-добри практики включват:

- Ако кодът по КН на внасяната стока попада в списъка на стоките, посочен в приложение I към Регламента за МКВЕГ, трябва да се задейства

задължението за докладване съгласно МКВЕГ. Най-ефективният начин за вносителите да работят съгласно МКВЕГ може да бъде инсталирането на инструмент, който генерира списък на всички внасяни стоки, попадащи в обхвата на МКВЕГ. Това може например да се извърши автоматично чрез счетоводен софтуер.

- Вносителят може също така да включи разкриването на информация като специална клауза в договора за покупка с производителя на внасяните стоки.

Ако операторът използва предоставената опростена електронна таблица, за да изготви декларацията си по МКВЕГ, тогава за попълването на доклада в преходния регистър на МКВЕГ ще са необходими само ограничени усилия от страна на докладващия декларатор, при условие че списъкът на внасяните стоки се актуализира и съществащите емисии на тон продукт са известни. Използването на инструмента с електронна таблица обаче не е задължително и поради това вносителите могат да получат необходимите данни от операторите в други формати. Поради това е важно докладващите декларатори да са наясно с параметрите, които трябва да се докладват, за да се осигури получаването на необходимите данни от операторите. Съдържанието на доклада по МКВЕГ е посочено в приложение I към Регламента за изпълнение.

4.3.4   Периоди на докладване за операторите и вносителите

Периодът на докладване е референтният период за определяне на съществащите емисии. Операторите и вносителите имат различни периоди на докладване.

Оператори на инсталации

За операторите периодът на докладване по подразбиране е дванадесет месеца, за да могат да съберат представителни данни, които отразяват годишната работа на инсталацията.

Дванадесетмесечният период на докладване може да бъде:

- **календарна година** – това е възможността за докладване по подразбиране; или вместо това
- **финансова година** – ако това може да се обоснове въз основа на това, че данните за дадена финансова година за докладване са по-точни, или за да се избегнат неоправдани разходи; например, когато краят на финансовата година съвпада с годишната инвентаризация на горивата и материалите.

Период от дванадесет месеца се счита за представителен, тъй като отразява сезонните колебания в работата на инсталацията, както и всички периоди на прекъсване на процеса в резултат на планирани годишни спирания (напр. за поддръжка) и пускания в експлоатация. Цялата година също така помага да се намалят пропуските в данните, например чрез докладване на показанията на измервателните уреди от двете страни на липсващите периодични данни.

Въпреки това операторите може да изберат и друг период на докладване от най-малко три месеца, ако инсталацията участва в допустима система за МДП и периодът на докладване съвпада с изискванията на тази система за МДП. Например:

- задължителна схема за ценообразуване на въглеродните емисии (система за търговия с емисии или данък, налог или такса върху въглеродните емисии) или схема за докладване на парникови газове със задължение за спазване. В този случай може да се използва периодът на докладване на тази схема, ако той обхваща най-малко три месеца; или
- мониторинг и докладване за целите на друга схема за мониторинг (напр. проект за намаляване на емисиите на парникови газове, който включва проверка от акредитиран проверяващ орган. В този случай може да се използва периодът на докладване съгласно приложимите правила за МДП, ако той е поне три месеца).

Във всички горепосочени случаи преките и непреките съществащи емисии на стоки следва да се изчисляват като **средна стойност за избрания период на докладване**.

За да се даде възможност за докладване на представителни данни от началото на преходния период, за първия тримесечен доклад операторите следва да се стремят да предоставят на вносителите данни за цялата 2023 г. през януари 2024 г. За тази цел операторите следва:

- да събират данни за емисиите и дейностите от началото на преходния период до 2023 г., доколкото е възможно. За периода преди започването на действителния мониторинг на емисиите²⁰ операторите ще трябва да направят оценки въз основа на най-добрите налични данни (напр. чрез използване на производствени протоколи, обратно изчисление въз основа на известни корелации между известните данни и съответните емисии и т.н.);
- да започнат да събират данни за последното тримесечие на 2023 г., за да се подгответ да докладват данните за цялата година на вносителите, по възможност още в началото на януари 2024 г.

С оглед на гореизложеното операторите следва да започнат да подгответ своята методология за мониторинг във възможно най-кратък срок и да се стремят да започнат действителния мониторинг по възможност веднага след 1 октомври 2023 г. След края на всяко тримесечие те следва да предоставят на вносителите своите данни за съществащите емисии веднага щом те бъдат на разположение.

Вносители

По време на преходния период периодът на докладване за вносителите („докладващите декларатори“) е тримесечен, като докладите се представят в рамките на един месец.

- Първият тримесечен доклад е за периода от октомври до декември 2023 г., като докладът трябва да бъде подаден в преходния регистър на МКВЕГ до 31 януари 2024 г.
- Последният тримесечен доклад е за периода от октомври до декември 2025 г., като докладът трябва да бъде подаден в преходния регистър на МКВЕГ до 31 януари 2026 г.

В тримесечния доклад следва да са обобщени съществащите емисии в стоките, внесени през предходното тримесечие на календарната година, с разпределение по

---

²⁰ Това ще бъде най-честият случай, освен когато вече е въведена допустима система за МДП.

преки и непреки емисии, както и дължимите цени на въглеродните емисии в чужбина. По отношение на определянето на датата, на която дадена стока е била внесена, от значение е „**пускането на пазара**“ (т.е. оформянето от митническите органи). Това е важно по-специално за стоките, поставени под режим „**активно усъвършенстване**“ (вж. раздел 4.3.6).

Тъй като операторите и вносителите имат различни срокове за докладване, при изготвянето на тримесечните си доклади по МКВЕГ вносителите ще трябва да използват последните данни за съществащи емисии, които са им съобщени от операторите на инсталации. Например, когато даден оператор има календарна година като период за докладване, вносител, който попълва тримесечен доклад по МКВЕГ за някое от четирите тримесечия на 2025 г., ще трябва да използва за целите на докладването информацията за конкретните съществащи емисии за стоката за календарната 2024 г., както му е съобщена от оператора. Т.е. ако стоката е произведена от оператор през декември 2024 г. и е внесена в ЕС от вносител през януари 2025 г., в доклада по МКВЕГ за първото тримесечие вносителят ще използва конкретните съществащи емисии за тази стока за календарната 2024 г. Ако до края на януари 2025 г. все още не са налични данните за 2024 г., за доклада по МКВЕГ за първото тримесечие може да се използват данните за конкретните съществащи емисии от 2023 г. .

Разлика би имало в случаите, когато операторът има задължение за спазване на изискванията по допустима система за МДП и периодът на докладване е по-кратък от една календарна година, но поне три месеца. Например, ако периодът на докладване е три месеца, вносителят може да използва данните на оператора за първото тримесечие в своя доклад по МКВЕГ за второто тримесечие и т.н.

Имайте предвид, че вече подаден доклад по МКВЕГ може да бъде поправен²¹ до два месеца след края на тримесечието, за което се отнася. Такъв може да бъде случаят, например, когато вносителят получи по-точни данни за съществащите емисии след крайния срок за докладване. Като се имат предвид трудностите за своевременното създаване на системите за МДП, с регламента за изпълнение се позволява по-дълъг период за поправки на първите два тримесечни доклада, който е до крайния срок за третия тримесечен доклад. Това означава, че докладите с краен срок до 31 януари и 30 април 2024 г. подлежат на последваща поправка до 31 юли 2024 г.

---

²¹ Член 9 от Регламента за изпълнение.

4.3.5 Управление на МКВЕГ

Фигура 4-1: Преглед на отговорностите за докладване през переходния период на МКВЕГ

Обяснение на числата (относно работния процес) може да бъде намерено в основния текст по-долу.

Както е показано схематично на Фигура 4-1, в системата за управление и работните процеси в переходния период на МКВЕГ се следват последователните стъпки по-долу (номерацията на параграфите следва номерата в червено на фигурата):

1. Вносителят (докладващ декларатор) получава стоки по МКВЕГ от различни инсталации, вероятно от различни държави извън ЕС.
2. За всеки внос вносителят подава обичайната митническа декларация. Митническият орган на съответната държава — членка на ЕС, проверява и оформя вноса, както обикновено.
3. Митническият орган (или използваната информационна система) информира Европейската комисия (чрез преходния регистър на МКВЕГ) за този внос. Тази информация може да се използва за проверка на пълнотата и точността на тримесечните доклади по МКВЕГ.
4. Докладващият декларатор изиска от операторите съответните данни за конкретните съществуващи емисии на внасяните стоки по МКВЕГ (на практика това може да включва търговци посредници, които ще трябва да препратят искането до оператора на инсталацията, произвела стоките по МКВЕГ). Последните отговарят, като изпращат исканите данни, по възможност като използват образеца, предоставен за тази цел от Комисията. Данните може да бъдат доброволно проверени от проверяващ орган трета страна.
5. След това докладващият декларатор може да подаде тримесечния доклад по МКВЕГ в преходния регистър на МКВЕГ.

6. Осъществява се обмен на информация между Комисията и компетентните органи в държавите — членки на ЕС. Комисията уведомява (въз основа на митническите данни) кои докладващи декларатори трябва да представят доклади по МКВЕГ. Освен това Комисията може да извършва проверки на място на действителните доклади и да проверява тяхната пълнота по отношение на митническите данни. При установяване на нередности Комисията информира компетентния орган за това. След това компетентният орган приема последващи действия, обикновено като се свързва с вносителя и изиска отстраняване на нередността или подаване на липсващия доклад по МКВЕГ. Ако докладващият декларатор не поправи грешките, компетентният орган може да му наложи (финансова) санкция.
7. (Не е показано на фигурата и не се изиска от законодателството, но е в интерес на вносителя): за да се избегнат подобни проблеми в бъдеще, вносителят, на когото е наложена санкция, следва да информира оператора за проблема(ите), установлен(и) от Комисията или от компетентния орган, за да се обърне внимание на проблема(ите) при бъдещи подавания.

4.3.6   Активно усъвършенстване

В Митническия кодекс на Съюза са определени няколко специални режима. Режим „Активно усъвършенстване“²² означава, че дадена стока се внася в ЕС за усъвършенстване със сuspendиране на вносните мита и ДДС. След операциите по усъвършенстване (преработка) преработените продукти или първоначално внесените стоки може да бъдат реекспортирани или допуснати за свободно обращение в ЕС. Последното би означавало задължение за плащане на вносни мита и данъци, както и прилагане на мерки на търговската политика.

Този принцип е разширен и към МКВЕГ, т.е. в случай на реекспорт за стоките, поставени в режим на активно усъвършенстване, не възниква задължение за докладване по МКВЕГ. Ако обаче стоката по МКВЕГ бъде пусната на пазара на ЕС след активно усъвършенстване, било то като първоначалната стока или модифицирана, възниква задължение за докладване по МКВЕГ.

По отношение на действително внесените стоки след поставянето им под режим на активно усъвършенстване периодът, в който те трябва да бъдат включени в доклада по МКВЕГ, се определя от датата на допускане за свободно обращение в рамките на ЕС. Поради тази причина в някои случаи може да се наложи стоките да бъдат докладвани по МКВЕГ, въпреки че са били поставени под режим на активно усъвършенстване преди 1 октомври 2023 г.

В член 6 от Регламента за изпълнение се предвиждат някои специални изисквания за докладване на стоките, допуснати за свободно обращение след активно усъвършенстване, за целите на тримесечните доклади по МКВЕГ:

- Ако стоката не е била модифицирана по време на активното усъвършенстване, трябва да се докладват количествата допусната стока по МКВЕГ и съпътстващите емисии на тези количества; стойностите са същите като за стоката, поставена под режим на активно усъвършенстване. В

---

²² Вж. https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/customs-procedures-import-and-export-0/what-importation/inward-processing_bg

доклада се посочват също така държавата на произход и инсталациите, в които са произведени стоките, ако те са известни;

- Ако стоката е била модифицирана и продуктът от активното усъвършенстване вече не се определя като стока по МКБЕГ, тогава количествата на първоначалната стока и съпътстващите емисии на тези първоначални количества продължават да се докладват. В доклада се посочват също така държавата на произход и инсталациите, в които са произведени стоките, ако те са известни;
- Ако стоката е била модифицирана и продуктът от активното усъвършенстване е стока по МКБЕГ, тогава количествата и съпътстващите емисии на стоката, пусната на пазара, трябва да се докладват. Ако активното усъвършенстване се извършва в инсталация по СТЕ на ЕС, трябва да се докладва и дължимата цена на въглеродните емисии. В доклада се посочват също така държавата на произход и инсталациите, в които са произведени стоките, ако те са известни;
- Когато произходът на стоката, използвана за активно усъвършенстване, не може да бъде определен, съпътстващите емисии се изчисляват въз основа на среднопретеглената стойност на съпътстващите емисии на всички стоки, поставени под режим на активно усъвършенстване, за същата агрегирана категория стоки.

5   Начини на производство и стоки по МКВЕГ

5.1   Предговор към специфичните за всеки сектор раздели

В следващите раздели е направен преглед на различните начини на производство за стоките, изброени в приложение I към Регламента за МКВЕГ, за секторите на цимента, водорода, товорете, желязото и стоманата и алуминия. В този раздел се разглеждат спецификациите на продуктите, обхванати от МКВЕГ, и съответните начини на производство. Това има за цел да помогне на Вас, в качеството ви на докладващ декларатор, да установите внасяните стоки по МКВЕГ и да разберете основанието за конкретните съществуващи емисии за тези стоки, които са Ви докладвани от производителя.

Диаграми, използвани в следващите раздели

За графиките на границите на системата, представени в разделите по-долу, се прилагат **следните обозначения**:

- Производствените процеси (за които ще се извършва мониторинг на преките емисии) са показани като правоъгълници; материалите са показани в карета със заоблени ъгли.
- Незадължителните процеси (напр. УСВД/УИВД) са показани в сини карета. По-специално улавянето и съхранението на въглероден диоксид (УСВД) и улавянето и използването на въглероден диоксид (УИВД) няма да се вземат предвид при разработването на стойностите по подразбиране, но когато Вие като оператор ги използвате, свързаните с тях емисии или намаления на емисиите следва да се вземат предвид при определянето на действителните съществуващи емисии.
- Материалите, за които се счита, че нямат съществуващи емисии, са показани в червени карета, а материалите със съществуващи емисии (прекурсорните материали от значение и крайните продукти, т.е. стоките по МКВЕГ) — в зелени карета. Обикновените стоки са показани с нормален шрифт, а комплексните стоки — с удебелен шрифт.
- Входящите материали са представени без оглед на изчерпателността. Това означава, че акцентът е поставен върху материали, които са подходящи за демонстриране на разликите между отделните начини на производство. Вследствие на това по-малко важните входящи материали и по-специално горивата обикновено се пропускат, за да се опростят графиките.
- Забележка: Процесите на УСВД/УИВД са посочени на следната Фигура 5-1 като пример за веригата на стойността на цимента. За да се запазят графиките сравнително опростени, това не е показано в други сектори, но е еднакво приложимо и при тях.

Електроенергията като входяща суровина е показана само в случаите, когато тя е основният „прекурсор“ на процеса (т.е. по-специално за електродъговите пещи и процесите на електролиза

5.2 Определяне на стоките по МКВЕГ

В този раздел се обяснява как стоките, обхванати от МКВЕГ, са определени и идентифицирани в регламента. В картотеката по-долу са посочени основните раздели за определяне и докладване на стоките по МКВЕГ, които са от значение за преходния период на МКВЕГ.

Позовавания на Регламента за изпълнение:

Приложение II, Раздел 2, Таблица 1 — Сътнасяне на кодовете по КН към агрегираните категории стоки.

Приложение III, Раздел Е — Правила за отнасяне на отделените от инсталацията емисии към стоките.

5.2.1 Продуктови спецификации

Системата за класификация на Комбинираната номенклатура (КН)^{23²⁴} определя основните характеристики на стоките и се използва за определяне на секторните стоки, попадащи в обхвата на МКВЕГ.

Системата за класификация по „продуктова спецификация“ на КН се състои от две части: първо, цифрова система за номериране с 4, 6 или 8 цифри, отразяваща различните нива на дезагрегиране на продуктите, и второ, кратко текстово описание на всяка продуктова категория, съдържащо нейните основни характеристики. Първите 6 цифри са идентични с класификацията по Хармонизираната система (ХС), използвана в международната търговия, а останалите 2 цифри са специфични за ЕС допълнения.

Двете части на продуктовата спецификация на стоките са дадени в приложение I към Регламента за МКВЕГ, но на други места в текста те могат да бъдат съкратени само до цифровия код, за да се улесни справката.

5.2.2 Определяне на стоките, попадащи в обхвата на Регламента за МКВЕГ

Вие, в качеството си на докладващ декларатор, следва първо да установите кои внасяни стоки попадат в обхвата на МКВЕГ. Следва да проверите и сравните пълния набор от внасяни стоки с продуктовите спецификации, посочени в приложение I към Регламента за МКВЕГ, за да се установи кои стоки попадат в обхвата на МКВЕГ.

В следващите раздели е предоставена допълнителна информация, която да Ви помогне в този процес, като са изброени съответните стоки по МКВЕГ за всеки сектор. Определени са и прекурсорите от значение за улеснение, когато проверявате данните, които Ви съобщават производителите на стоките, които внасяте в ЕС. Ако операторът докладва информация за прекурсори, които не са определени спрямо

---

²³ Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 г. относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (OB L 256, 7.9.1987 г., стр. 1).

²⁴ За допълнителна информация относно определенията на КН за стоки вижте базата данни RAMON на Евростат за 2022 г. на адрес: https://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM_DTL&StrNom=CN_2022

стоките по МКВЕГ, както е показано в настоящото ръководство, се препоръчва да потърсите разяснение от оператора дали това е докладвано правилно²⁵.

По-подробно обяснение на съответните производствени процеси и граници на системата на стоките е представено в ръководствата за операторите на инсталации извън ЕС, произвеждащи стоки по МКВЕГ.

Граници на производствените процеси за производство на стоки

За да се определят съпътстващите емисии на парникови газове на стоките по МКВЕГ, операторът трябва да определи границите на производствените процеси за производството на тези стоки²⁶. За тази цел операторът трябва да определи кои материални и енергийни потоци, които могат да окажат въздействие върху емисиите, са част от производствения процес във връзка с МКВЕГ. След като бъдат определени границите на системата за производствения процес, може да се извърши мониторинг на емисиите, свързани с производството на стоката.

Важно е също така да се изясни какви процеси нагоре по веригата (напр. производство на прекурсорни стоки) и какви дейности надолу по веригата (напр. валцуване или леене, почистване и нанасяне на покритие на продукти от стомана) се извършват в една и съща инсталация. Това е така, защото за тези дейности може да се прилагат различни правила за мониторинг и може да се наложи да се определи отделен производствен процес.

Когато дадена инсталация произвежда повече от една категория агрегирани стоки по МКВЕГ, операторът следва да раздели инсталацията на отделни производствени процеси, така че емисиите от всеки производствен процес да се подлагат на отделен мониторинг. В крайна сметка сборът на съпътстващите емисии, отнесени към стоките, произведени от различните производствени процеси, все пак следва да се равнява на 100 % от съответните общи емисии на инсталацията.

5.3 Циментов сектор

В картото по-долу са посочени специфичните за сектора раздели от Регламента за изпълнение, които са от значение за преходния период на МКВЕГ.

Позовавания на Регламента за изпълнение:

- **Приложение II**, Раздел 2, Таблица 1 — Съотнасяне на кодовете по КН към агрегираните категории стоки.
  - **Приложение II**, Раздел 3 — Начини на производство, граници на системата и прекурсори от значение, както е посочено в подразделите: 3.2 – Калцинирана глина, 3.3 – Циментов клинкер, 3.4 – Цимент, 3.5 – Алуминиев цимент.
-

²⁵ Имайте предвид, че е възможно една и съща категория стоки да се прилага както за произведената стока, така и за прекурсора, използван за производството на тази стока. Това се отнася за стоките от сектора на желязото и стоманата, алуминия и тортовете.

²⁶ „Оператор“ означава всяко лице, което управлява или контролира инсталация в трета държава.

5.3.1 Производствена единица и съпътстващи емисии по промишлен сектор

Количество на декларирани циментови стоки, внасяни в ЕС, следва да бъде изразено в метрични тонове. Вие, в качеството си на докладващ декларатор, следва да съобщите количеството на стоката(ите) по МКВЕГ, внасяна(и) в ЕС.

Промишлен сектор	Цимент
Производствена единица на стоките	Тонове (метрични), докладвани поотделно за всеки вид произведена стока по МКВЕГ, по инсталация или производствен процес в държавата на произход.
Свързани дейности	Производство на циментов клинкер и калцинирани глини, смилане и смесване на циментов клинкер за производство на цимент.
Съответни емисии на парникови газове	Въглероден диоксид (CO_2):
Преки емисии	Тонове (метрични) еквивалент на CO_2
Непреки емисии	Количество потребена електроенергия (MWh), източник и емисионен фактор, използвани за изчисляване на непреките емисии в тонове (метрични) CO_2 или еквивалент на CO_2 . <i>Да се докладва отделно през преходния период.</i>
Единица за съпътстващи емисии	Тонове емисии на еквивалент на CO_2 за тон стока, докладвани поотделно за всеки вид стока по МКВЕГ, по инсталация или производствен процес в държавата на произход.

През преходния период за циментовия сектор трябва да докладват както преките, така и непреките емисии. Непреките емисии трябва да се докладват отделно. Емисиите следва да се докладват в метрични тонове еквивалент на CO_2 (tCO_2e) за тон произведена стока. Тази стойност следва да се изчисли за конкретната инсталация или производствен процес в държавата на произход.

В следващите раздели са посочени елементите на производствения процес, които следва да бъдат включени за целите на мониторинга и докладването.

5.3.2 Определение и обяснение на обхванатите стоки

В таблицата по-долу са изброени съответните стоки, попадащи в обхвата на преходния период на МКВЕГ в промишления циментов сектор. Категорията на агрегираните стоки в лявата колона определя групите, за които трябва да се определят съвместни „производствени процеси“ за целите на мониторинга.

Таблица 5-1: Стоки по МКВЕГ в циментовия сектор

Агрегирана категория стоки	Код по КН	Описание
Калцинирана глина	2507 00 80	Други калцинирани глини
Циментов клинкер	2523 10 00	Циментов клинкер ²⁷
Цимент	2523 21 00	Бял портландцимент, дори изкуствено оцветен
	2523 29 00	Други видове портландцимент
	2523 90 00	Други видове хидравличен цимент
Алуминиев цимент	2523 30 00	Алуминиев цимент ²⁸

Източник: Регламент за МКВЕГ, приложение I; Регламент за изпълнение, приложение II.

Агрегираните категории стоки, изброени в таблицата по-горе, включват както готовите циментови стоки, така и прекурсорните стоки (междинни продукти), които се потребяват при производството на цимент.

Трябва да се отчитат единствено вложените материали, посочени като прекурсори от значение за границите на системата на производствения процес, определени в Регламента за изпълнение. В таблица 5-2 по-долу са изброени прекурсорите по категория агрегирани стоки и начин на производство.

Таблица 5-2: Агрегирани категории стоки, техните начини на производство и прекурсорите от значение

Агрегирана категория стоки	Прекурсори от значение
Начин на производство	
Калцинирана глина	Няма
Циментов клинкер	Няма
Цимент	Циментов клинкер; калцинирана глина (ако се използва в процеса).
Алуминиев цимент	Няма

Прекурсорните стоки от значение са „циментов клинкер“²⁹ (код по КН 2523 10 00), който включва както бял клинкер (използван за производството на бял цимент), така и сив клинкер, и „калцинирана глина“ (код по КН 2507 00 80), която е заместител на

²⁷ Не се прави разграничение между различните видове клинкер, т.е. сивият и белият циментов клинкер са еднакви за целите на МКВЕГ.

²⁸ Наричан също „калциев алуминатен цимент“.

²⁹ Не се прави разграничение между сив и бял клинкер, операторът следва да приложи съответните съпътстващи емисии на използвания прекурсор от значение за клинкера.

клинкера и може да се използва за модифициране на свойствата на произвеждания цимент.

Тези прекурсори се определят като обикновени стоки, тъй като се счита, че използваните при производството им сировини и горива (както изкопаеми горива, така и всякакви алтернативни горива) са с нулеви съпътстващи емисии.

Готовите циментови стоки, изброени в Table 5-1, включват бял портландцимент, сив портландцимент, други хидравлични цименти и алуминиев цимент. Тези стоки се определят като комплексни стоки (с изключение на алуминиевия цимент), тъй като включват съпътстващи емисии на прекурсорни стоки.

Други съставки, използвани при производството на цимент, по-специално гранулирана доменна шлака, летлива пепел и естествен пуцолан, които се използват при производството на други хидравлични циментови стоки (включително смесени или „композитни“ цименти), не се считат за такива със съпътстващи емисии и не попадат в обхвата на МКВЕГ.

Стоките от циментовия сектор се произвеждат по няколко различни технологии, описани по-долу.

5.3.3 Определение и обяснение на съответните процеси и технологии за производство

Границите на системата за прекурсорите и циментовите стоки са различни и при определени условия могат да се сумират, за да се включат всички процеси, пряко или непряко свързани с производствените процеси за тези стоки, включително входните дейности за процеса и изходните дейности от процеса.

5.3.3.1 Процес на производство на калцинирана глина

Калцинираната глина може да се използва като заместител на клинкера. Калцинирана каолинова глина (метакаолин) може да се добавя към цимента вместо клинкер в различни пропорции, за да се модифицират свойствата на циментовата смес.

Обърнете внимание, че кодът по КН за калцинирана глина (код по КН 2507 00 80) включва и други глини, които не са калцинирани и следователно не са предмет на МКВЕГ; в този случай количествата внасяна некалцинирана глина продължават да се докладват, но с нулеви съпътстващи емисии и без изисквания за мониторинг от страна на производителя.

За калцинираната глина няма прекурсори от значение.

5.3.3.2 Процес на производство на циментов клинкер

Циментовият клинкер се произвежда в клинкерни инсталации (пещи) чрез термолиза на калциев карбонат до образуване на калциев оксид, последвано от процес на клинкеринг, при който калциевият оксид реагира при високи температури със силициев диоксид, алуминий и железен оксид до образуване на клинкер. В зависимост от температурата на процеса и чистотата на сировините могат да се получат сив и бял клинкер.

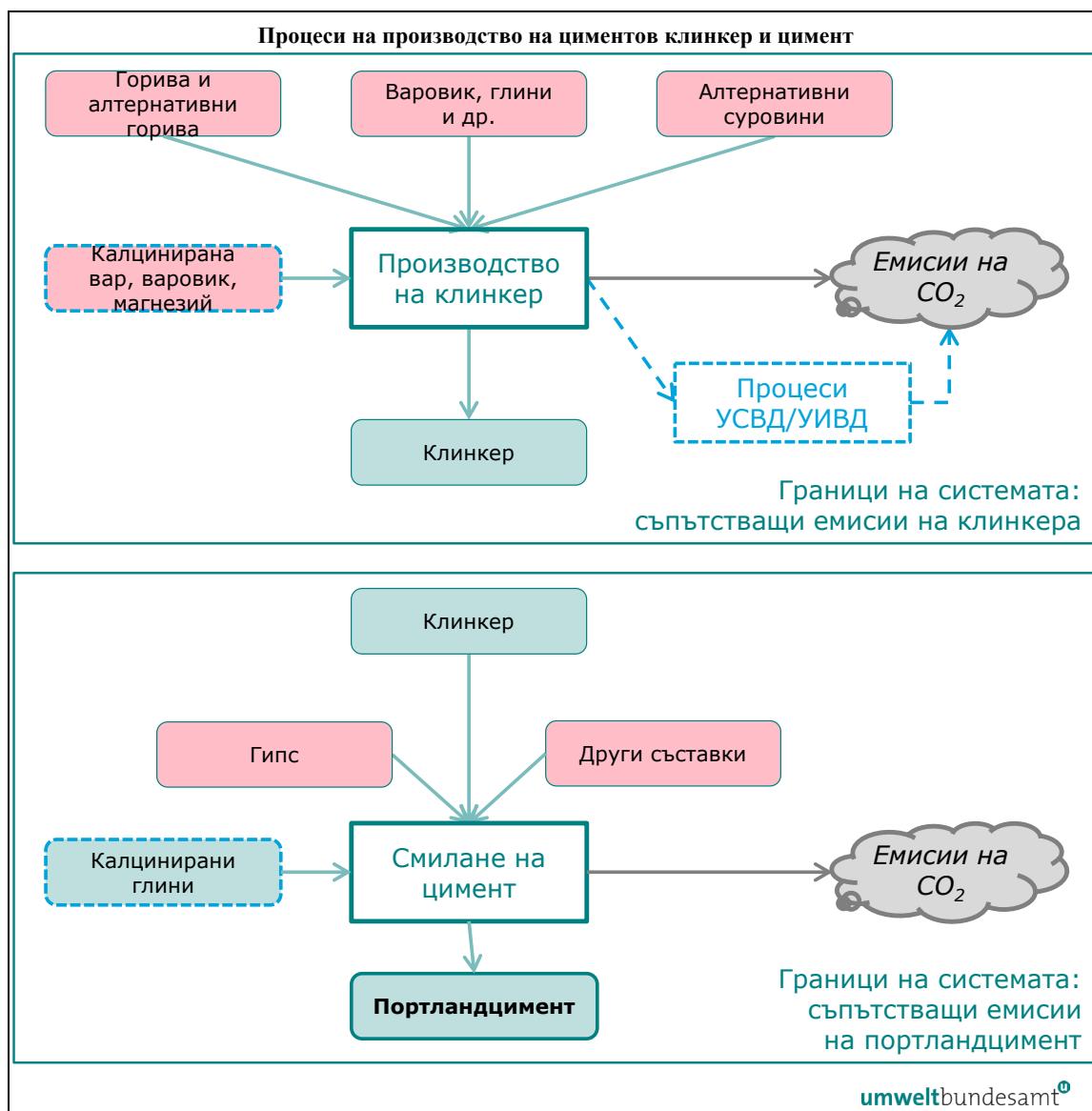
За циментовия клинкер няма прекурсори от значение.

5.3.3.3 Процес на производство на цимент

Циментът (с изключение на алуминиевия цимент) се определя като комплексна стока, тъй като се произвежда от прекурсор от значение циментов клинкер и евентуално калцинирана глина. Циментовият клинкер се смила и смесва с някои други съставки, за да се получи готовият циментов продукт. В зависимост от съмества от различни съставки това може да бъде портландцимент, смесен цимент (съдържащ смес от портландцимент и други хидравлични съставки) или други хидравлични цименти.

На следната Фигура 5-1 е показано как процесите на производство на циментов клинкер и цимент са свързани помежду си.

Фигура 5-1: Граници на системата на циментов клинкер и процеси на производство на цимент.

Преките емисии от процеса на производство на клинкер са резултат от изгарянето на горива и на използваните в процеса суровини, като например варовик. Преките емисии могат да са резултат и от горивата, използвани за сушение на материалите,

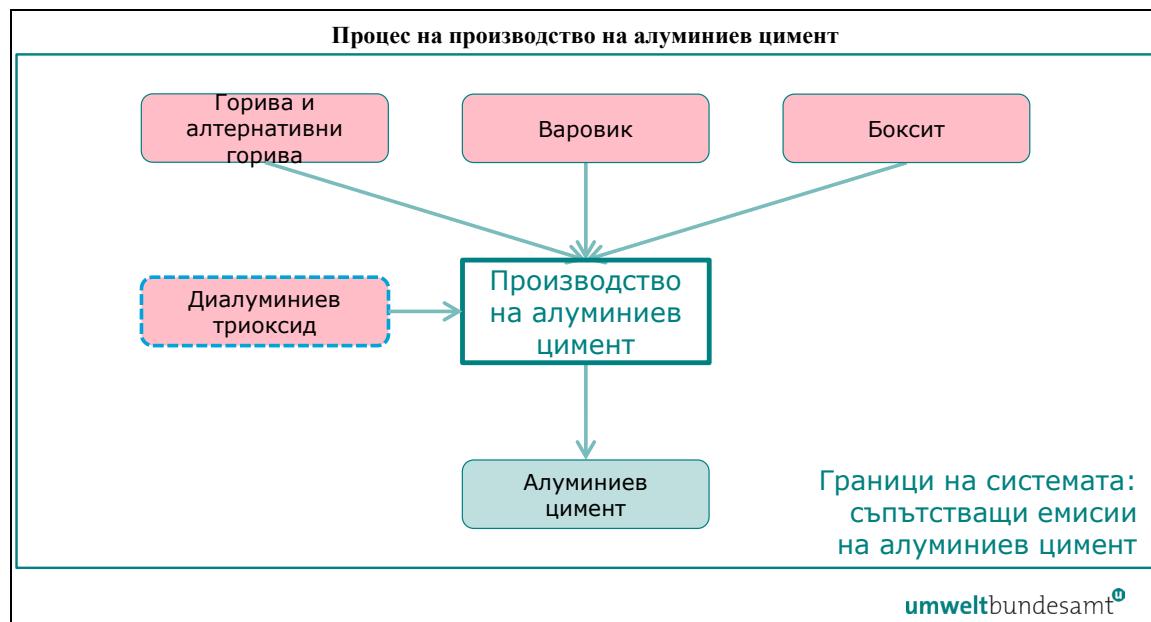
използвани за производството на крайния циментов продукт. Непреките емисии са резултат от електроенергията, потребена в процесите.

5.3.3.4 Процес на производство на алуминиев цимент

Алуминиевият цимент се счита за обикновена стока, тъй като се произвежда директно от алуминиев клинкер чрез непрекъснат производствен процес и се смила без добавяне на допълнителни добавки. Счита се, че всички емисии, свързани с производството на съставките за алуминиев цимент, като например алуминий (от боксит), са извън обхвата на МКВЕГ.

За алуминиевия цимент няма прекурсори от значение.

Фигура 5-2: Граници на системата на алуминиев цимент и процес на производство на цимент

Преките емисии са резултат от изгарянето на изкопаеми и алтернативни горива, както и от сировини като варовик. Непреките емисии са резултат от електроенергията, потребена в процеса.

5.3.4 Допълнителни параметри за докладване

В следващата таблица е посочена допълнителната информация, която операторът следва да предостави заедно с данните за съпътстващите емисии в съобщението си за данните за емисиите до Вас, вносителя.

Таблица 5-3: Допълнителни параметри за циментовия сектор, изисквани в доклада по МКВЕГ

Агрегирана категория стоки	Параметър за докладване
Калцинирана глина ³⁰	– Посочва се дали глината е калцинирана или не.
Циментов клинкер	– Няма.
Цимент	– Съдържание на клинкер в цимента, изразено в проценти.
Алуминиев цимент	– Няма.

Тези допълнителни параметри зависят от произвежданите стоки. Например за внасяните цименти е необходимо да се докладва общото съдържание на клинкер.

Ще трябва да докладвате допълнителните параметри в доклада си по МКВЕГ, когато крайната стока се внася в ЕС съгласно МКВЕГ.

Обърнете внимание, че глините, попадащи под код по КН 2507 00 80, които не са калцинирани (към които се отнасят нулеви съществуващи емисии), продължават да се докладват, но не е необходимо да се получава допълнителна информация от производителя на глината.

5.4 Химически сектор – Водород

В картото по-долу са посочени специфичните за сектора раздели от Регламента за изпълнение, които са от значение за преходния период на МКВЕГ.

Позовавания на Регламента за изпълнение:

- **Приложение II**, Раздел 2, Таблица 1 — Съотнасяне на кодовете по КН към агрегираните категории стоки.
- **Приложение II**, Раздел 3 — Начин на производство, граници на системата и прекурсори от значение, както е посочено в подразделите: 3.6 – Водород

5.4.1 Производствена единица и съществуващи емисии

Количеството на внасяния в ЕС водород следва да се изразява в метрични тонове (като чист водород). В качеството си на докладващ декларатор следва да регистрирате количеството водород, внасяно в ЕС.

³⁰ Имайте предвид, че по отношение на глините, попадащи под код по КН 2507 00 80, които не са калцинирани, се определят нулеви съществуващи емисии. Те продължават да се докладват, но не е необходимо да се получава допълнителна информация от производителя на глината.

Промишлен сектор	Химикали – Водород
Производствена единица на стоките	Тонове (метрични) чист водород, докладвани отделно по инсталация или производствен процес в държавата на произход
Свързани дейности	Производство на водород чрез реформинг с пъра или частично окисляване на въглеводороди, електролиза на вода, хлоралкална електролиза или производство на натриев хлорат.
Съответни парникови газове	Въглероден диоксид (CO_2):
Преки емисии	Тонове (метрични) еквивалент на CO_2
Непреки емисии	Количество потребена електроенергия (MWh), източник и емисионен фактор, използвани за изчисляване на непреките емисии в тонове (метрични) CO_2 или еквивалент на CO_2 . <i>Да се докладва отделно през преходния период.</i>
Единица за съществуващи емисии	Тонове емисии на еквивалент на CO_2 за тон стока, докладвани поотделно за всеки вид стока, по инсталация в държавата на произход

През преходния период за сектора на водорода трябва да докладват както преките, така и непреките емисии. Непреките емисии трябва да се докладват отделно³¹. Емисиите следва да се докладват в метрични тонове еквивалент на CO_2 (tCO_2e) за тон произведена стока. Тази стойност следва да се изчисли за конкретната инсталация или производствен процес в държавата Ви на произход.

В следващите раздели са посочени елементите на производствения процес, които следва да бъдат включени за целите на мониторинга и докладването.

5.4.2   Определение и обяснение на секторните стоки, обхванати от МКВЕГ

В таблицата по-долу са изброени съответните стоки, попадащи в обхвата на преходния период на МКВЕГ в промишления сектор на водорода. Категорията на агрегираните стоки в лявата колона определя групите, за които трябва да се определят съвместни „производствени процеси“ за целите на мониторинга.

³¹ Имайте предвид, че за този сектор непреките емисии се докладват само през преходния период (но не и през окончателния период).

Таблица 5-4: Стоки по МКВЕГ в химическия сектор – водород

Агрегирана категория стоки	Код на продукта по комбинираната номенклатура (КН)	Описание
Водород	2804 10 000	Водород

Източник: Регламент за МКВЕГ, приложение I; Регламент за изпълнение, приложение II.

Водородът се определя като обикновена стока, тъй като се счита, че сировините и горивата, използвани при производството му, имат нулеви съпътстващи емисии.

За водорода **няма прекурсори от значение**. Самият водород обаче може да бъде прекурсор от значение за други процеси, при които той се произвежда отделно за използване като химическа сировина за производство на амоняк или за производство на необработен чугун или пряко получено желязо (DRI).

Производството на водород се осъществява по няколко различни технологии, описани по-долу.

5.4.3 Определение и обяснение на съответните процеси и технологии за производство

Водородът може да се произвежда от различни сировини, включително пластмасови отпадъци, но понастоящем той се добива предимно от изкопаеми горива. Инсталациите за производство на водород обикновено са интегрирани в по-големи промишлени процеси, например в инсталация за производство на амоняк.

На следната диаграма са илюстриирани различните технологии, по които може да се произвежда водород.

Фигура 5-3: Граници на системата на различните начини за производство на водород – преглед

Границите на системата за мониторинг на преките емисии на водород включват всички процеси, пряко или непряко свързани с производството на водород, както и всички горива, използвани при производството на водород.

Имайте предвид, че са възможни и други начини за производство на водород, например водород, получен като страничен продукт от производството на етилен, но се разглежда само производството на чист водород или смеси на водород с азот, които могат да се използват при производството на амоняк. Не се обхваща производството на синтетичен газ или на водород в нефтозаводи или инсталации за органични химикали, при което водородът се използва изключително в тези инсталации и не се използва за производството на стоките, обхванати от Регламента за МКВЕГ.

5.4.3.1 Водород – Начин на производство чрез реформинг с пàра

Изходната сировина природен газ за този процес се преобразува във въглероден диоксид и водород чрез първичен и вторичен реформинг с пàра. Цялостната реакция е силно ендотермична и топлината на процеса се осигурява от изгарянето на природен газ или друг горивен газ. При този процес почти целият произведен въглероден оксид се превръща във въглероден диоксид.

Потокът от въглероден диоксид, получен в процеса на реформинг с пàра, е много чист и се отделя и улавя за по-нататъшна употреба, например за производство на уреа. Разновидност на този процес е реформинг с пàра чрез улавяне и секвестриране на въглероден диоксид (CCS).

5.4.3.2 Водород — Начин на производство чрез частично окисляване на въглеводороди (газификация)

Водородът се произвежда чрез частично окисляване (газификация) на въглеводороди, обикновено от тежки изходни сировини, като остатъчни тежки масла или въглища и дори пластмасови отпадъци. При този процес почти целият произведен въглероден оксид се превръща във въглероден диоксид.

Преките емисии при начините на производство чрез реформинг с пàра и частично окисляване са резултат от изгарянето на горивото и на технологичните материали, използвани за очистване на димните газове. Потокът от въглероден диоксид, получен в процеса, е с висока степен на чистота и се отделя и улавя за по-нататъшна употреба. Непреките емисии са резултат от електроенергията, потребена в процеса.

5.4.3.3 Водород — Начин на производство чрез електролиза на вода

Електролизата на вода е самостоятелен, неинтегриран производствен процес, при който се получава много чист поток от газообразен водород. Преките емисии на въглероден диоксид при този процес са минимални. Непреките емисии са резултат от електроенергията, потребена в процеса. Водородът, произвеждан от електроенергия, получена от възобновяеми енергийни източници, може да стане от значение в бъдеще.

5.4.3.4 Водород — Начин на производство чрез хлоралкална електролиза (и производство на хлорати)

Водородът се получава като страничен продукт от електролизата на солен разтвор, като едновременно с това се произвеждат хлор и натриев хидроксид. Съществуват

три основни метода за хлоралкален процес: живачна клетка, диафрагмена клетка и мембранина клетка. Трите клетъчни технологии произвеждат водород, който се образува в катода на клетката и излиза от нея с много висока степен на чистота. Произведенитеят водород в газообразно състояние се охлажда, изсушава и пречиства, за да се отстранят водните пари и други примеси, включително в някои случаи кислород, и след това се компресира и съхранява или изнася извън обекта.

Преките емисии от хлоралкалния процес на производство са резултат от използването на горива, пряко или непряко свързани с производствения процес, и от технологичните материали, използвани за очистване на димните газове. Непреките емисии са резултат от електроенергията, потребена в процеса.

5.4.4 Допълнителни параметри за докладване

В следващата таблица е посочена допълнителната информация, която операторът следва да предостави заедно с данните за съществуващите емисии в съобщението си за данните за емисиите до Вас, вносителя.

Ще трябва да докладвате допълнителните параметри в доклада си по МКВЕГ, когато крайната стока се внася в ЕС съгласно МКВЕГ.

Таблица 5-5: Допълнителни параметри за химическия сектор, включени в доклада по МКВЕГ

Агрегирана категория стоки	Изискване за включване в тримесечния доклад
Водород	– Няма

Не се изиска допълнително докладване за произведения водород.

5.5 Сектор на торовете

В картото по-долу са посочени специфичните за сектора раздели от Регламента за изпълнение, които са от значение за преходния период на МКВЕГ.

Позовавания на Регламента за изпълнение:

- **Приложение II, Раздел 2, Таблица 1 — Съотнасяне на кодовете по КН към агрегираните категории стоки.**
  - **Приложение II, Раздел 3 — Начин на производство, граници на системата и прекурсори от значение, както е посочено в подразделите: 3.7 – Амоняк; 3.8 – Азотна киселина; 3.9 – Уреа; 3.10 – Смесени торове.**
-

5.5.1 Производствена единица и съществуващи емисии

Количеството на деклариряните стоки от сектора на азотсъдържащите торове, внасяни в ЕС, следва да бъде изразено в метрични тонове. Вие, в качеството си на

докладващ декларатор, следва да съобщите количеството на стоката(ите) по МКВЕГ, внасяна(и) в ЕС.

Промишлен сектор	Торове
Производствена единица на стоките	Тонове (метрични) ³² , докладвани поотделно за всеки вид секторни стоки, по инсталация или производствен процес в държавата на произход
Свързани дейности	Производство на химически прекурсори за производство на азотни торове, производство на азотни торове чрез физическо смесване или химическа реакция и преработка в крайната им форма.
Съответни емисии на парникови газове	Въглероден диоксид (CO_2) и диазотен оксид (N_2O)
Преки емисии	Тонове (метрични) еквивалент на CO_2
Непреки емисии	Количество потребена електроенергия (MWh), източник и емисионен фактор, използвани за изчисляване на непреките емисии в тонове (метрични) CO_2 или еквивалент на CO_2 . <i>Да се докладва отделно през преходния период.</i>
Единица за съпътстващи емисии	Тонове емисии на еквивалент на CO_2 за тон стока, докладвани поотделно за всеки вид стока, по инсталация в държавата на произход.

През преходния период за сектора на торовете трябва да докладват както преките, така и непреките емисии. Непреките емисии трябва да се докладват отделно. Емисиите следва да се докладват в метрични тонове еквивалент на CO_2 (tCO_2e) за тон произведена стока. Тази стойност следва да се изчисли за конкретната инсталация или производствен процес в държавата на произход.

В следващите раздели са посочени елементите на производствения процес, които следва да бъдат включени за целите на мониторинга и докладването.

5.5.2 *Определение и обяснение на секторните стоки, обхванати от МКВЕГ*

В таблицата по-долу са изброени съответните стоки, попадащи в обхвата на преходния период на МКВЕГ в промишления сектор на торовете. Категорията на агрегираните стоки в лявата колона определя групите, за които трябва да се определят съвместни „производствени процеси“ за целите на мониторинга.

³² За някои стоки внасяните количества трябва да се превърнат в стандартизириани тонове, които впоследствие се използват за изчисляване на задължението по МКВЕГ. Например за азотната киселина, водните разтвори на амоняк и азотсъдържащите торове ще е необходимо изрично да се посочи референтната концентрация/съдържанието на азот (и формата на азота).

Таблица 5-6: Стоки по МКВЕГ в сектора на торовете

Агрегирана категория стоки	Код на продукта по комбинираната номенклатура (КН)	Описание
Азотна киселина	2808 00 00	Азотна киселина; нитритна смес
Уреа	3102 10	Уреа, дори във воден разтвор
Амоняк	2814	Амоняк, безводен или във воден разтвор
Смесени торове	2834 21 00, 3102, 3105 — с изключение на 3102 10 (Уреа) и 3105 60 00	2834 21 00 – Калиеви нитрати 3102 – Минерални или химични азотни торове — с изключение на 3102 10 (Уреа) 3105 – Минерални или химични торове, съдържащи два или три от подхранващите елементи: азот, фосфор и калий; други торове — С изключение на: 3105 60 00 – Други минерални или химични торове, съдържащи два хранителни елемента: фосфор и калий ³³

Източник: Регламент за МКВЕГ, приложение I; Регламент за изпълнение, приложение II.

Агрегираните категории стоки, изброени в таблицата по-горе, включват както готовите стоки от азотни торове, така и химическите прекурсорни стоки (междинни продукти) от значение, които се използват при производството на азотни торове.

Следва да се отчитат единствено вложените материали, посочени като прекурсори от значение за границите на системата на производствения процес, както е посочено в Регламента за изпълнение, които се произвеждат за използване в производството на химически торове³⁴. В Table 5-7 по-долу са изброени възможните прекурсори по категории агрегирани стоки и начини на производство.

³³ Само азотсъдържащите (N) торове имат значителни съпътстващи емисии, поради което техните прекурсори са включени в МКВЕГ.

³⁴ Около 80 % от цялото производство на амоняк се използва като химически прекурсор за производството на торове, а около 97 % от азотните торове се получават от амоняк.

Таблица 5-7: Агрегирани категории стоки, техните начини на производство и по възможност прекурсорите от значение

Агрегирана категория стоки	Прекурсори от значение
Начин на производство	
Амоняк	Водород, ако е отделно произведен за използване в процеса ³⁵ .
<i>Процес на Хабер–Бош с реформинг с пàра</i>	
<i>Хабер–Бош с газификация</i>	
Азотна киселина	Амоняк (като 100 % амоняк).
Уреа	Амоняк (като 100 % амоняк).
Смесен тор	Ако се използва в процеса: амоняк (като 100 % амоняк), азотна киселина (като 100 % азотна киселина), уреа, смесени торове (по-специално соли, съдържащи амониеви йони или нитрати).

При производството на смесени торове не всички прекурсори се прилагат във всички случаи. Също така самият смесен тор може да се използва като прекурсор за собствената си категория, в зависимост от крайния състав на необходимия продукт от смесен тор.

Готовите стоки от азотни химически торове, произведени от прекурсорите от значение (в насипно състояние в комбинати), се определят като комплексни стоки, тъй като включват съществуващите емисии на прекурсорните стоки от значение.

Производството на стоки от сектора на торовете се осъществява по няколко различни технологии, описани по-долу.

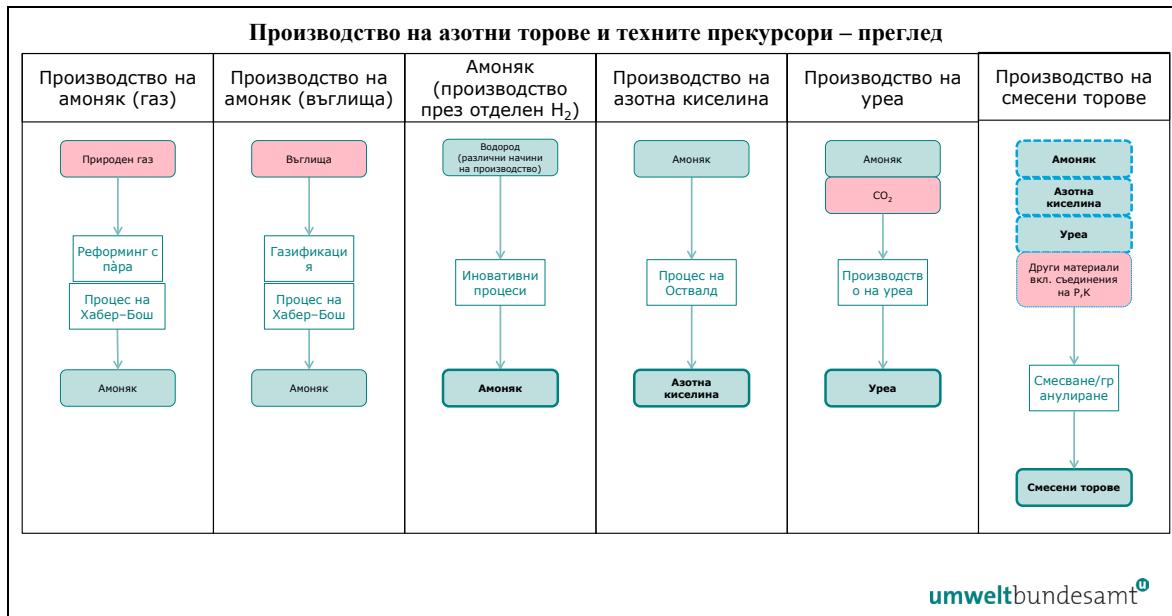
5.5.3   *Определение и обяснение на съответните процеси и технологии за производство*

Границите на системата за химическите прекурсори и торовете са различни и при определени условия могат да се сумират, за да се включат всички процеси, пряко или непряко свързани с производствените процеси за тези стоки, включително входните дейности за процеса и изходните дейности от процеса.

На следната *Фигура 5-4* е направен преглед на различните процеси и технологии за производство на азотни торове и прекурсорите от значение.

³⁵ Когато към процеса се добавя водород от други начини на производство, той се разглежда като прекурсор със свои собствени съществуващи емисии.

Фигура 5-4: Граници на системата и верига на стойността за производството на азотни торове и техните прекурсори – преглед

Уреата се използва като прекурсор в производството на смесени торове, но може да се използва и като подходящ тор сама по себе си поради високото си съдържание на азот.

Смесените торове включват всички видове азотсъдържащи торове, включително амониев нитрат, калциев амониев нитрат, амониев сулфат, амониеви фосфати, разтвори на уреа и амониев нитрат, както и азотно-фосфорни (АФ), азотно-калиеви (АК) и азотно-фосфорно-калиеви (АФК) торове.

5.5.3.1 Процес на производство на амоняк

Амонякът се синтезира от азот и водород чрез процеса на Хабер–Бош. Водородът за този процес се получава по един от двата начина на производство — чрез реформинг на природен газ (или биогаз) с пàра или чрез частично окисляване (газификация) на по-тежки въглеводороди като въглища или тежък мазут. При реформинг с пàра природният газ се превръща във водород и въглероден диоксид (чрез първичен и вторичен реформинг с пàра). Цялостната реакция е силно ендотермична и топлината на процеса се осигурява от изгарянето на природен газ или друг горивен газ. При частично окисляване (газификация) се получава синтетичен газ, съдържащ водород, който трябва да се пречисти, преди да може да се използва за следващия етап на производството. След това амонякът се синтезира от водорода, получен по един от двата начина на производство, и от азота, получен от въздуха, при висока температура и налягане в присъствието на катализатор. Почти целият въглероден оксид, произведен чрез реформинг с пàра или газификация, се превръща във въглероден диоксид.

Ако в процеса се използва водород, който се произвежда отделно (т.е. чрез друг производствен процес), той се разглежда като прекурсор със свои собствени съпътстващи преки и непреки емисии.

Преките емисии и при двата начина на производство са резултат от изгарянето на горива, от използването на горива като химическа изходна сировина за процеса или от технологичните материали, използвани за очистване на димните газове. Непреките емисии са резултат от електроенергията, потребена в процеса.

Имайте предвид, че произведеният амоняк се докладва като 100 % амоняк, независимо дали е безводен или във воден разтвор.

Също така обърнете внимание, че потокът от въглероден диоксид при производството на амоняк е с висока степен на чистота и при определени условия може да бъде отделен, уловен и прехвърлен на друго място за други цели, напр. за производство на уреа.

5.5.3.2 Процес на производство на азотна киселина (и нитритна смес)

Азотната киселина се получава най-вече при окисляване на амоняка чрез процеса на Оствалд. Амонякът първо се окислява в присъствието на катализатор, за да се образува азотен оксид, който след това се окислява допълнително до азотен диоксид, последван от абсорбция във вода в абсорбционна кула, за да се образува азотна киселина. Реакцията е екзотермична и в процеса може да се оползотворят топлина и енергия.

Амонякът (като 100 % амоняк) е прекурсор от значение със свои собствени преки и непреки емисии.

Преките емисии са резултат от изгарянето на изкопаеми горива, от материалите, използвани за очистване на димните газове, и от емисиите на N₂O от производствения процес (емисиите на N₂O от изгарянето са изключени). Непреките емисии са резултат от електроенергията, потребена в процеса.

Имайте предвид, че произведената азотна киселина се докладва като 100 % азотна киселина.

5.5.3.3 Процес на производство на уреа

Уреата се синтезира чрез реакция на амоняк и въглероден диоксид при високо налягане до образуване на амониев карбамат, който след това се дехидратира до образуване на уреа.

Амонякът (като 100 % амоняк) е прекурсор от значение със свои собствени преки и непреки емисии.

Амонякът и CO₂, използвани в този производствен процес, обикновено се предоставят от други производствени процеси на същия обект.

5.5.3.4 Процес на производство на смесени торове

Производството на всички видове азотсъдържащи смесени торове (особено амониеви соли и АФ, АК и АФК торове) включва широк спектър от операции, като

смесване, неутрализация³⁶, формиране на частици (напр. чрез гранулиране или втвърдяване на стопени соли чрез разпръскване), независимо дали се извършва само физическо смесване или химически реакции.

Прекурсорите от значение за производството на смесени торове са амоняк (като 100 % амоняк), азотна киселина (като 100 % азотна киселина), уреа и други смесени торове (по-специално соли, съдържащи амониеви йони или нитрати), ако се използват в процеса.

Преките емисии са резултат от изгарянето на изкопаеми горива, използвани в процеса (напр. за сушилни, за затопляне на входящите материали), или от технологичните материали, използвани за очистване на димните газове. Непреките емисии са резултат от електроенергията, потребена в процеса.

5.5.4 Допълнителни параметри за докладване

В следващата таблица е посочена допълнителната информация, която операторът следва да предостави заедно с данните за съществуващите емисии в съобщението си за данните за емисиите до Вас, вносителя.

Таблица 5-8: Допълнителни параметри за сектора на торовете, включени в доклада по МКБЕГ

Агрегирана категория стоки	Изискване за включване в тримесечния доклад
Амоняк ³⁷	– Концентрация, ако е воден разтвор.
Азотна киселина ³⁸	– Концентрация (маса в %).
Уреа	- Чистота (маса в % на съдържащата се уреа, % на съдържащия се азот).
Смесени торове ^{39,40}	Съдържание на различни форми на азот в смесените торове:

³⁶ Азотсъдържащите химически торове се произвеждат чрез неутрализиране на киселина с амоняк до образуване на съответната амониева сол. Произведените по този начин торове включват амониев нитрат, калциев амониев нитрат, амониев сулфат, амониеви фосфати, разтвори на уреа и амониев нитрат.

³⁷ Както водният разтвор на амоняк, така и безводният амоняк се докладват заедно като 100 % амоняк.

³⁸ Количество на произведената азотна киселина се подлагат на мониторинг и се докладват като 100 % азотна киселина.

³⁹ Количество на различните азотни съединения, съдържащи се в крайния продукт, следва да се регистрират в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/1009 за определяне на правила за предоставяне на пазара на ЕС продукти за наторяване.

⁴⁰ Регламент (ЕС) 2019/1009 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на правила за предоставяне на пазара на ЕС продукти за наторяване.

**Агрегирана
категория стоки****Изискване за включване в тримесечния доклад**

-
- съдържание на N във вид на амониеви йони (NH_4^+);
  - съдържание на N във вид на нитрати (NO_3^-);
  - съдържание на N във вид на уреа;
  - съдържание на N в други (органични) форми.
-

Тези допълнителни параметри следва да се докладват, когато са от значение за произведените стоки. Ще трябва да докладвате допълнителните параметри в доклада си по МКВЕГ, когато крайната стока се внася в ЕС съгласно МКВЕГ.

5.6 Сектор на желязо и стомана

В картото по-долу са посочени специфичните за сектора раздели от Регламента за изпълнение, които са от значение за преходния период на МКВЕГ.

Позовавания на Регламента за изпълнение:

- **Приложение II**, Раздел 2, Таблица 1 — Съотнасяне на кодовете по КН към агрегираните категории стоки.
  - **Приложение II**, Раздел 3 — Начини на производство, граници на системата и прекурсори от значение, както е посочено в подразделите: 3.11 – Агломерати; 3.12 – Фероманган, ферохром, фероникел; 3.13 – Необработен чугун; 3.14 – DRI; 3.15 – Необработена стомана; 3.16 – Продукти от желязо или стомана.
-

5.6.1 Производствена единица и съпътстващи емисии

Количеството на деклариранныте стоки от желязо и стомана, внасяни в ЕС, следва да бъде изразено в метрични тонове. Вие, в качеството си на докладващ декларатор, следва да съобщите количеството на стоката(ите) по МКВЕГ, внасяна(и) в ЕС.

Промишлен сектор	Желязо и стомана
Производствена единица на стоките	Тонове (метрични), докладвани поотделно за всеки вид секторни стоки, по инсталация или производствен процес в държавата на произход
Свързани дейности	Производство, топене или рафиниране на желязо или стомана или железни сплави; производство на полуготови продукти и основни продукти от стомана.
Съответни парникови газове	Въглероден диоксид (CO_2):
Преки емисии	Тонове (метрични) еквивалент на CO_2

Промишлен сектор	Желязо и стомана
Непреки емисии	Количество потребена електроенергия (MWh), източник и емисионен фактор, използвани за изчисляване на непреките емисии в тонове (метрични) CO ₂ или еквивалент на CO ₂ . <i>Да се докладва отделно през преходния период.</i>
Едница за съществуващи емисии	Тонове емисии на еквивалент на CO ₂ за тон стока, докладвани поотделно за всеки вид стока, по инсталация в държавата на произход.

През преходния период за сектора на желязото и стоманата трябва да докладват както преките, така и непреките емисии. Непреките емисии трябва да се докладват отделно⁴¹. Емисиите следва да се докладват в метрични тонове еквивалент на CO₂ (tCO₂e) за тон произведена стока. Тази стойност следва да се изчисли за конкретната инсталация или производствен процес в държавата на произход.

В следващите раздели са посочени елементите на производствения процес, които следва да бъдат включени за целите на мониторинга и докладването.

5.6.2 *Определение и обяснение на секторните стоки, обхванати от МКВЕГ*

В таблицата по-долу са изброени съответните стоки, попадащи в обхвата на преходния период на МКВЕГ в промишления сектор на желязото и стоманата. Категорията на агрегираните стоки в лявата колона определя групите, за които трябва да се определят съвместни „производствени процеси“ за целите на мониторинга.

Таблица 5-9: Стоки по МКВЕГ в сектора на желязото и стоманата

Агрегирана категория стоки	Код на продукта по комбинираната номенклатура (КН)	Описание
Агломерати ⁴²	2601 12 00	Агломерирани железни руди и техните концентрати, различни от пържените железни пирити (пиритни пепели)

⁴¹ Имайте предвид, че за този сектор непреките емисии се докладват само през преходния период (но не и през окончателния период).

⁴² Тази агрегирана категория стоки включва всички видове производство на гранули от желязна руда (за продажба на гранули, както и за директна употреба в същата инсталация) и производството на агломерати.

Агрегирана категория стоки	Код на продукта по комбинираната номенклатура (КН)	Описание
Необработен чугун	7201 7205 ⁴⁴	Необработени чугуни и огледални „шпигел“ чугуни ⁴³ във вид на отливки, слитъци или други първични форми Тук могат да бъдат обхванати някои продукти по код 7205 (гранули и прахове от необработен чугун, от огледален „шпигел“ чугун, от желязо или от стомана)
Ферослави: FeMn	7202 1	Фероманган (FeMn)
Ферослави: FeCr	7202 4	Ферохром (FeCr)
Ферослави: FeNi	7202 6	Фероникел (FeNi)
Пряко получено желязо (DRI)	7203	Железни продукти, получени чрез пряка редукция на желязна руда и други порести железни продукти
Необработена стомана	7206, 7207, 7218 и 7224	7206 – Желязо и нелегирани стомани на блокове или други първични форми, с изключение на желязото от № 7203 7207 – Полупродукти от желязо или от нелегирани стомани 7218 – Неръждаема стомана във формата на блокове или други първични форми; полуфабрикати от неръждаеми стомани 7224 – Други легирани стомани на блокове или в други първични форми; полупродукти от други легирани стомани
Продукти от желязо или стомана⁴⁵	Включва: 7205, 7208–7217, 7219–7223, 7225–7229, 7301–7311, 7318 и 7326	7205 – Гранули и прахове от необработен чугун, от огледален „шпигел“ чугун, от желязо или от стомана (ако не са включени в категорията „Необработени чугуни“)

⁴³ Необработен чугун, съдържащ сплав от фероманган.

⁴⁴ Само някои продукти от този код по КН се класифицират като „необработен чугун“, докато други стоки от този код се класифицират като „продукти от желязо или стомана“.

⁴⁵ Тази агрегирана категория стоки включва полуфабрикати и готови продукти.

Агрегирана категория стоки	Код на продукта по комбинираната номенклатура (КН)	Описание
		7208 – Плосковалцовани продукти от желязо или от нелегирани стомани с широчина 600 mm или повече, горещовалцовани, неплакирани, нито покрити
		7209 – Плосковалцовани продукти от желязо или от нелегирани стомани, с широчина 600 mm или повече, студеновалцовани, неплакирани, нито покрити
		7210 – Плосковалцовани продукти от желязо или от нелегирани стомани, с широчина 600 mm или повече, плакирани или покрити
		7211 – Плосковалцовани продукти от желязо или от нелегирани стомани, с широчина, по-малка от 600 mm, неплакирани, нито покрити
		7212 – Плосковалцовани продукти от желязо или от нелегирани стомани, с широчина, по-малка от 600 mm, плакирани или покрити
		7213 – Валцдрат (заготовка за валцована на тел) от желязо или от нелегирани стомани
		7214 – Пръти от желязо или от нелегирани стомани, само горещоизковани, горещовалцовани или горещоизтеглени, както и тези, които са били подложени на усукване след валцована
		7215 – Други пръти от желязо или от нелегирани стомани
		7216 – Профили от желязо или от нелегирани стомани
		7217 – Телове от желязо или от нелегирани стомани
		7219 – Плосковалцовани продукти от неръждаема стомана с широчина 600 mm или повече

Агрегирана категория стоки	Код на продукта по комбинираната номенклатура (КН)	Описание
		7220 – Плосковалцовани продукти от неръждаема стомана, с широчина, по-малка от 600 mm
		7221 – Валицдрат (заготовка за валцоваване на тел) от неръждаема стомана
		7222 – Други греди и пръчки от неръждаема стомана; Пръти и профили от неръждаема стомана
		7223 — Телове от неръждаема стомана
		7225 – Плосковалцовани продукти от други легирани стомани с широчина 600 mm или повече
		7226 – Плосковалцовани продукти от други легирани стомани с широчина, по-малка от 600 mm
		7227 – Валицдрат (заготовка за валцоваване на тел) от други легирани стомани
		7228 – Други пръти от друга легирания стомана; профили от други легирани стомани; кухи щанги за сондажи, от легирани или от нелегирани стомани
		7229 – Телове от други легирани стомани
		7301 – Шпунтови прегради от желязо или стомана, дори пробити или направени от сглобени елементи; профили, получени чрез заваряване, от желязо или стомана

Агрегирана категория стоки	Код на продукта по комбинираната номенклатура (КН)	Описание
		7302 – Елементи за железопътни линии от чугун, желязо или стомана: релси, контрапререлси и зъбни гребени, стрелки, върхове на сърцевини, лостове за насочване на стрелките и други елементи за кръстосване или смяна на посоките, траверси, клинове, накладки, втулки, релсови подложки, затягачи планки, планки и щанги за раздалечаване и други части, специално предназначени за поставянето, съединяването или фиксирането на релсите
		7303 – Тръби и кухи профили от чугун
		7304 – Безшевни тръби и кухи профили, от желязо или стомана
		7305 – Други тръби (например заварени или нитовани) с кръгло напречно сечение, с външен диаметър, превишаващ 406,4 mm, от желязо или от стомана
		7306 – Други тръби и кухи профили (например заварени, нитовани, подгънати или само с доближени ръбове), от желязо или от стомана
		7307 – Принадлежности за тръбопроводи (например свръзки, колена, муфи), от чугун, желязо или стомана
		7308 – Конструкции и части за конструкции (например мостове и елементи за мостове, врати на шлюзи, кули, стълбове, стойки, колони, скелета, покриви, врати и прозорци и техните каси и прагове за врати, рулетки за затваряне, перила и други) от чугун, желязо или стомана, с изключение на сглобяемите конструкции от № 9406; ламарини, пръти, профили, тръби и други подобни, от чугун, желязо или стомана, изработени с оглед тяхното използване в конструкцията

Агрегирана категория стоки	Код на продукта по комбинираната номенклатура (КН)	Описание
	7309	– Резервоари, цистерни, вани и подобни съдове за всякакви материали (с изключение на сгъстените или втечнени газове), от чугун, желязо или стомана, с вместимост над 300 l, без механични или термични устройства, дори с вътрешна или топлоизолационна облицовка
	7310	– Резервоари, варели, барабани, бидони, кутии и подобни съдове за всякакви материали (с изключение на сгъстените или втечнени газове), от чугун, желязо или стомана, с вместимост, непревишаваща 300 l, без механични или термични устройства, дори с вътрешна или топлоизолационна облицовка
	7311	– Съдове за сгъстени или втечнени газове, от чугун, желязо или стомана
	7318	– Винтове, болтове, гайки, тирфони, куки с резба, нитове, щифтове, шпонки, шайби (включително федершайбите) и подобни артикули, от желязо или стомана
	7326	– Други изделия от желязо или стомана

Източник: Регламент за МКВЕГ, приложение I; Регламент за изпълнение, приложение II.

Агрегираните категории стоки, изброени в таблицата по-горе, включват както готовите стоки, така и прекурсорните стоки (междинни продукти), които се потребяват при производството на продукти от желязо или стомана.

Трябва да се отчитат единствено вложените материали, посочени като прекурсори от значение за границите на системата на производствения процес, определени в Регламента за изпълнение. В Table 5-10 по-долу са изброени възможните прекурсори по категории агрегирани стоки и начини на производство.

Таблица 5-10: Агрегирани категории стоки, техните начини на производство и по възможност прекурсорите от значение

Агрегирана категория стоки	Прекурсори от значение
<i>Начин на производство</i>	
Агломерати	Няма
Ферослави (FeMn, FeCr, FeNi)	Агломерати, ако се използват в процеса.
Необработен чугун	Водород, агломерати, ферослави, необработен чугун/пряко получено желязо (последното, ако е получено от други инсталации или производствени процеси и се използва в процеса).
<i>Производство в доменни пеци</i>	
<i>Редукция чрез топене</i>	
DRI (пряко получено желязо)	Водород, агломерати, ферослави, необработен чугун/пряко получено желязо (последното, ако е получено от други инсталации или производствени процеси и се използва в процеса).
Необработена стомана	Ферослави, необработен чугун, пряко получено желязо, необработена стомана (последната, ако е получена от други инсталации или производствени процеси и се използва в процеса).
<i>Производство на стомана в кислородни конвертори</i>	
<i>Електродъгови пеци</i>	
Продукти от желязо или стомана	Ферослави, необработен чугун, пряко получено желязо, необработена стомана, продукти от желязо и стомана (ако се използват в процеса).

Не всички прекурсори се прилагат във всеки случай. Например водородът може да стане от значение едва в бъдеще.

Имайте предвид по-специално, че в някои случаи дадена агрегирана категория стоки може да бъде прекурсор на собствената си категория. Това се обяснява най-добре с пример:

Пример: Ако дадена инсталация произвежда винтове и гайки от стоманени профили, тогава профилите са прекурсорът, но както профилите, така и винтовете и гайките са включени в една и съща агрегирана категория стоки.

Съществащите емисии на винтовете и гайките се състоят от емисиите от производствения процес (топлина, използвана за привеждане на прътите в работно състояние и за отгравяне на крайния продукт) плюс съществащите емисии на стоманените пръти. Имайте предвид, че това е важно, тъй като масата на профилите, които са прекурсори, и масата на винтовете и гайките на крайния продукт няма да бъдат еднакви – ако например 20 % от първоначалната маса бъдат

отрязани (и изхвърлени като отломки (скрап), за 80 тона краен продукт са необходими 100 тона прекурсори.

Някои видове продукти от желязо и стомана са изключени от обхвата на МКВЕГ. По-специално те включват някои други видове феросплави по КН 7202⁴⁶ и КН 7204 – отпадъци и отломки от чугун, желязо или стомана (скрап).

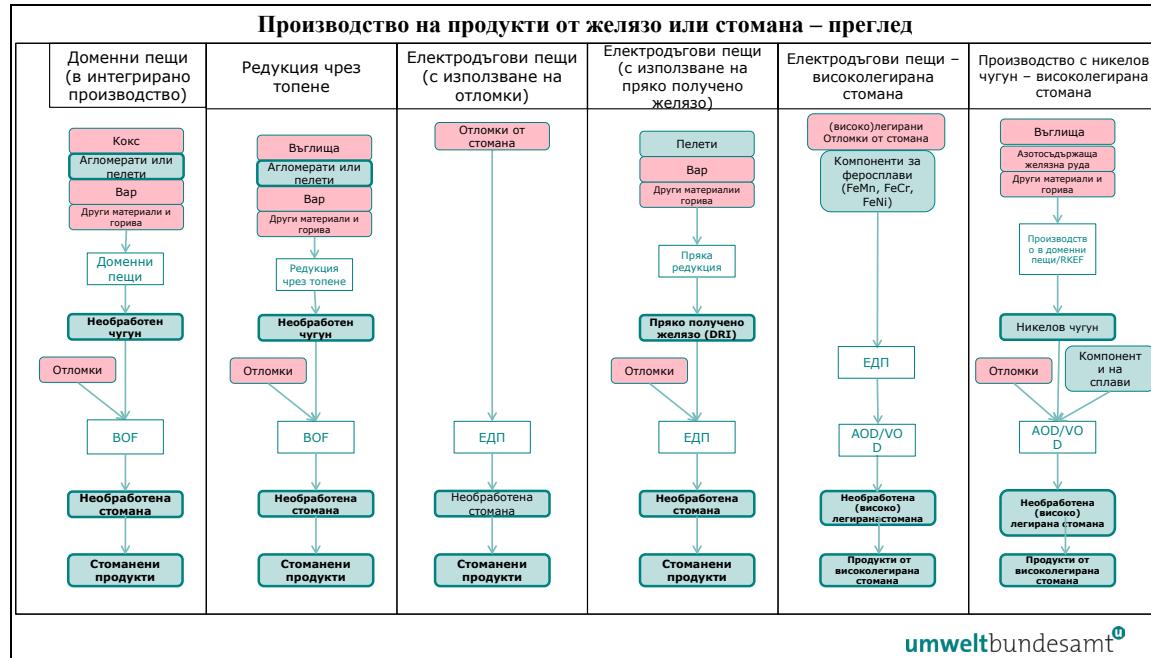
Производството на стоки от сектора на желязото и стоманата се осъществява по няколко различни технологии, описани по-долу.

5.6.3 Определение и обяснение на съответните процеси и технологии за производство и обхванатите емисии

Границите на системата за прекурсорите и крайните продукти от желязо и стомана са различни и при определени условия могат да се сумират, за да се включат всички процеси, пряко или непряко свързани с производствените процеси за тези стоки, включително входните дейности за процеса и изходните дейности от процеса.

На следната диаграма са илюстрирани различните технологии, по които може да се произвеждат продукти от желязо и стомана.

Фигура 5-5: Граници на системата и верига на стойността за производството на продукти от желязо или стомана

Производството на прекурсори и крайни продукти се извършва по няколко различни технологии, описани в следващите раздели.

⁴⁶ Други ферослави, които не са обхванати от МКВЕГ, включват феросилиций, феросиликоманган, феросиликохром, феромолибден, фероволфрам и феросиликоволфрам и др.

5.6.3.1 Процес на производство на агломерати

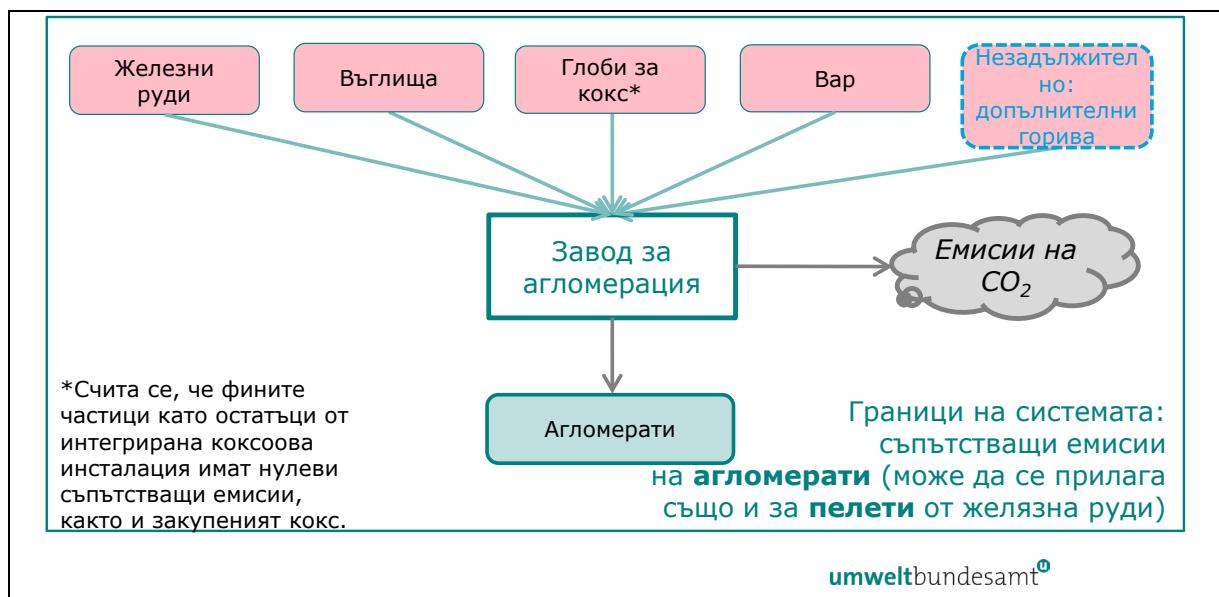
Тази агрегирана категория стоки включва всички видове производство на гранули от желязна руда (за продажба на гранули, както и за директна употреба в същата инсталация) и производството на агломерати. Гранулирането и синтероването са допълващи се технологии за приготвяне и агломериране на суровини от желязен оксид за използване в производството на желязо и стомана. При гранулирането суровините от желязен оксид се смилат и комбинират с добавки, за да се получат гранули, които след това се обработват термично. При производството на агломерати суровините от желязен оксид се смесват с коксов бриз и други добавки, след което сместа се агломерира в пещ, като се образува порест материал, подобен на клинкера, наречен „агломерати“. Агломератите обикновено се произвеждат и използват в стоманодобивните заводи. Гранулите могат да се произвеждат в стоманодобивния завод или от разстояние в мините.

За този производствен процес няма прекурсори от значение.

Имайте предвид, че феросплавните гранули и агломератите, произведени от желязни руди, също могат да бъдат обхванати от този производствен процес (за код по КН 2601 12 00).

На следната *Фигура 5-6* са показани границите на системата за съпътстващите емисии на агломерати или гранули от желязна руда.

Фигура 5-6: Граници на системата на процеса на производство на агломерати

Преките емисии са резултат от изгарянето на горива, включително кокс, отпадни газове (пряко от процеса или косвено от други източници на отпадни газове в стоманодобивния завод). Непреките емисии са резултат от електроенергията, потребена в процеса.

5.6.3.2 Феросплав за процеси на производство на FeMn, FeCr и FeNi

Този процес обхваща производството на сплавите фероманган (FeMn), ферохром (FeCr) и фероникел (FeNi), които са обхванати от кодове по КН 7202 1, 7202 4 и 7202 6. Тук не се обхващат други материали от желязо със значително съдържание на легиращи елементи, като например огледален „шпигел“ чугун (вж. раздел 5.6.3.3). Категорията обаче включва никелов чугун (НЧ), ако съдържанието на никел е по-голямо от 10 %; в противен случай, ако е по-малко от 10 %, НЧ е обхванат от „производство в доменни пещи“.

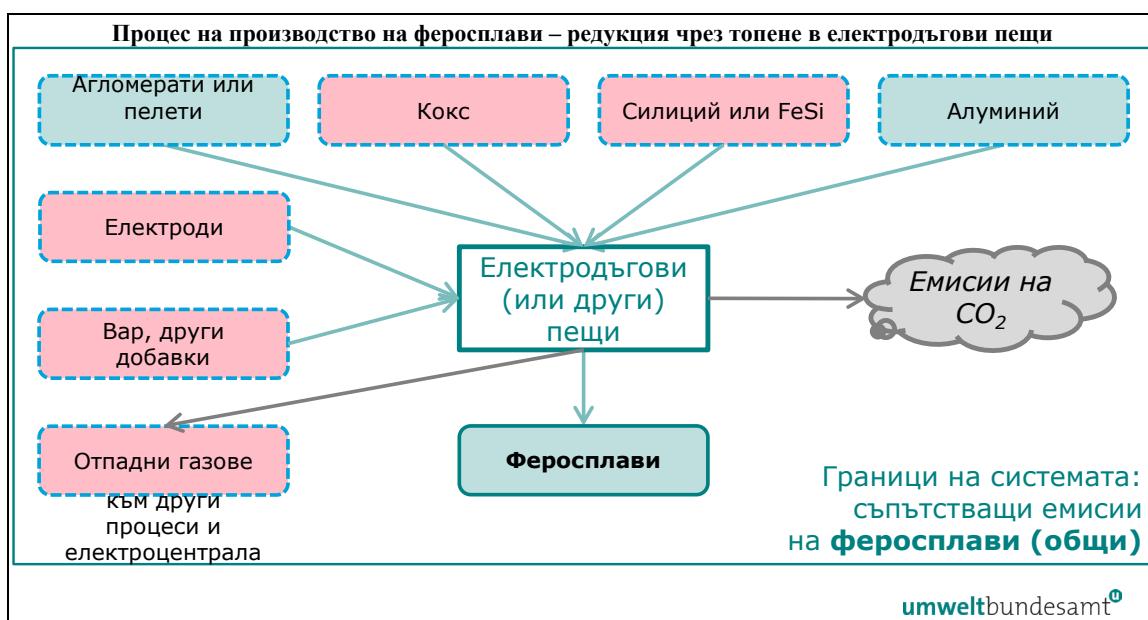
Различните феросплави се произвеждат чрез редукция чрез топене с добавяне на редуктор, например кокс, в електродъговите пещи, заедно с други добавки. В зависимост от произвежданата ферослав се използват няколко различни вида електродъгови пещи. След топенето в електродъгови пещи течната метална сплав се изтегля и отлива в калъпи. След това втвърденият лят метал се раздробява или гранулира в зависимост от изискванията на клиента.

Прекурсор от значение са агломератите (ако се използват в процеса).

Имайте предвид, че входящите суровини за ферослави включват гранули и агломерати, които се произвеждат в рамките на отделен производствен процес (за код по КН 2601 12 00) за „агломерати“.

На следната Фигура 5-7 са показани границите на системата на съответните процеси за производство на ферослави.

Фигура 5-7: Граници на системата на процеса на производство на ферослави.

Преките емисии са резултат от вложените изкопаеми горива (въглища, кокс), използвани както за изгаряне, така и като редуктор, от технологичните емисии, включително от графитните електроди и електродните пасти, от технологичните

материали като вар, варовик и други добавки. Непреките емисии са от электроенергия.

5.6.3.3 Необработен чугун — производство в доменни пещи

При производството в доменни пещи се получава течен чугун („горещ метал“), който може да бъде легиран (напр. огледални „шпигел“ чугуни и никелов чугун или НЧ⁴⁷) или нелегиран. Основната инсталация за производство по тази технология са доменните пещи. Входните материали за доменните пещи включват гранули от желязна руда или агломерати, горива и други сировини. В доменните пещи железният оксид се редуцира до железен метал. След това полученият горещ метал се извлича и се отлива или директно се превръща в необработена стомана в последователна стъпка от основния кислороден конвертор. Тази стъпка е обхваната от друг производствен процес – на необработена стомана – производство на стомана в кислородни конвертори.

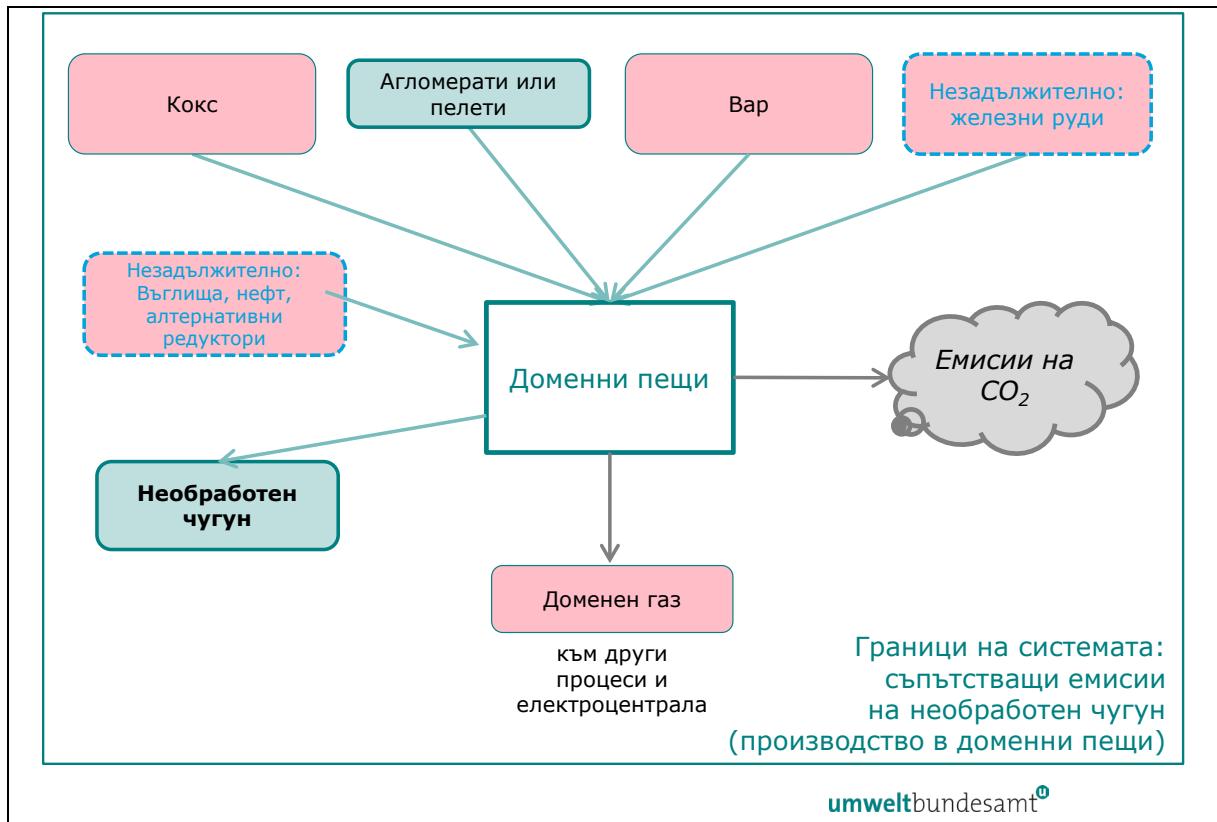
Прекурсорите от значение (ако се използват в процеса) са: агломерати; необработен чугун или пряко получено желязо от други инсталации или производствени процеси; феросплави FeMn, FeCr, FeNi; и водород.

На следната Фигура 5-8 са показани границите на системата на производството в доменни пещи за производство на необработен чугун.

---

⁴⁷ НЧ попада в обхвата на този производствен процес, ако съдържанието на никел е по-малко от 10 %; в противен случай, ако е повече от 10 %, попада в обхвата на производствения процес за феросплави.

Фигура 5-8: Граници на системата за необработен чугун — производство в доменни пещи

Преките емисии са резултат от вложените изкопаеми горива (кокс, въглища, течни горива, природен газ, въглища), използвани както за изгаряне, така и като редуктор, от други горива (биомаса), от технологични емисии, включително от технологични материали като варовик и други карбонати. Непреките емисии са от електроенергия.

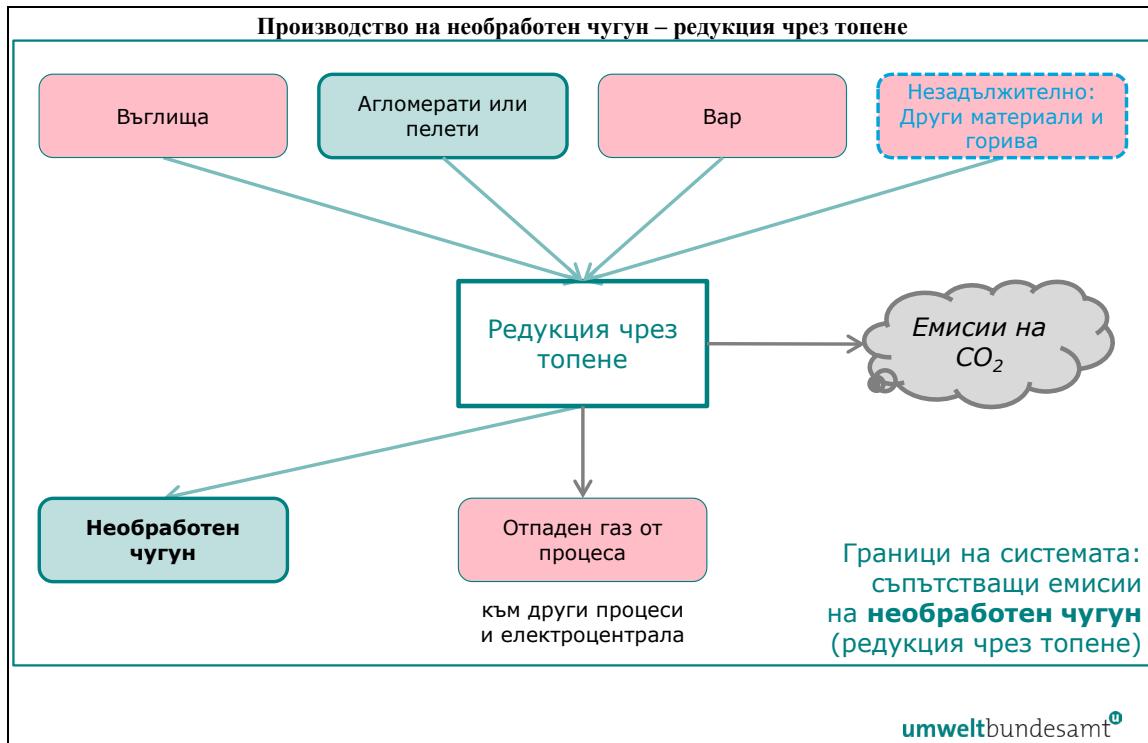
5.6.3.4 Необработен чугун — производствен процес чрез редукция чрез топене

Чрез редукция чрез топене се произвежда необработен чугун от прекурсора агломерати, гранули от желязна руда (или остатъци от производството на желязо), като за редуктор се използват въглища (не кокс). Процесът се състои от два етапа — редукция на желязната руда, последвана от топене, за да се произведе необработен чугун/горещ метал.

Прекурсорите от значение (ако се използват в процеса) са: агломерати; необработен чугун или пряко получено желязо от други инсталации или производствени процеси; феросплави FeMn, FeCr, FeNi; и водород.

На следната Table 5-9 са показани границите на системата на производството на необработен чугун чрез редукция чрез топене.

Фигура 5-9: Граници на системата за производството на необработен чугун – редукция чрез топене

Преките емисии са резултат от вложените изкопаеми горива (природен газ, въглища), използвани както за изгаряне, така и като редуктор, от други горива (биомаса или биогаз), от технологични емисии, включително от технологични материали като варовик. Непреките емисии са от електроенергия.

5.6.3.5 Производство на пряко получено желязо (DRI)

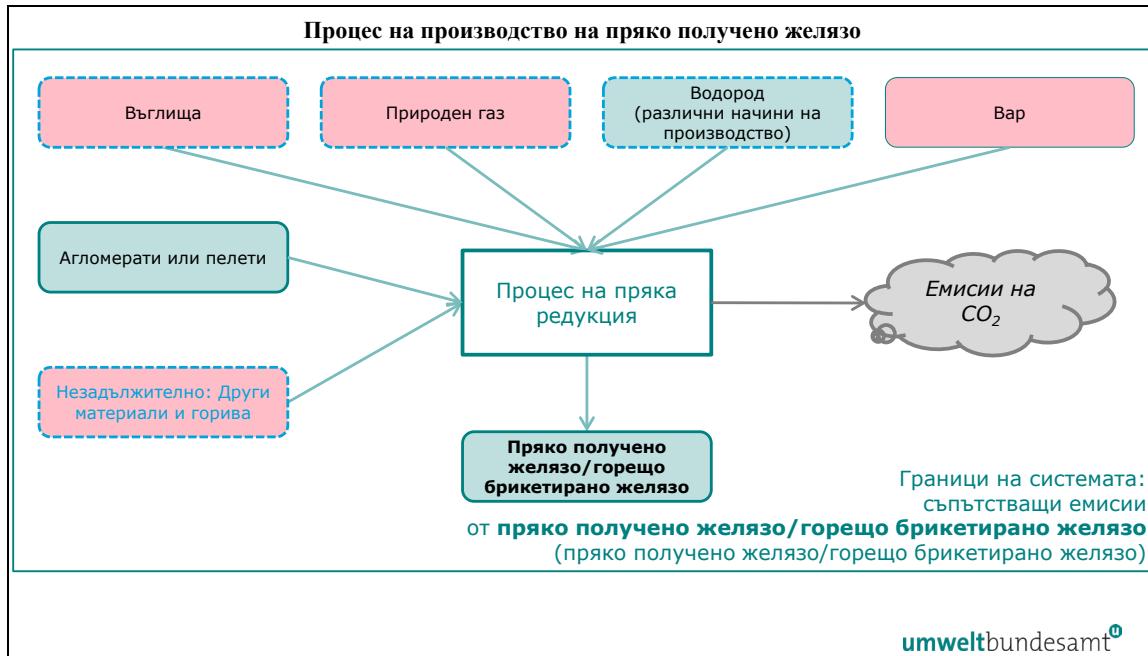
Пряката редукция включва производството на твърдо първично желязо от висококачествени железни руди (гранули, агломерати или концентрати), като за редуктор се използва природен газ, въглища или водород. Твърдият продукт се нарича пряко получено желязо (DRI), като има различни видове, например гъбесто желязо и горещо брикетирано желязо (HBI). Част от пряко полученото желязо се използва като изходна суровина директно в електродъгови пещи или в други процеси надолу по веригата. Очаква се начините на производство, използващи водород, да играят важна роля в декарбонизацията на стоманодобивната промишленост през следващите години.

Прекурсорите от значение (ако се използват в процеса) са: агломерати; водород; необработен чугун или пряко получено желязо от други инсталации или производствени процеси; и феросплави FeMn, FeCr, FeNi.

Въпреки че в практиката се използват няколко различни процеса, границите на системата на високо ниво са много сходни и следователно могат да бъдат представени на една диаграма.

На следната Table 5-10 са показани границите на системата на съответните процеси за производството на пряко получено желязо.

Фигура 5-10: Граници на системата на процеса на производство на пряко получено желязо

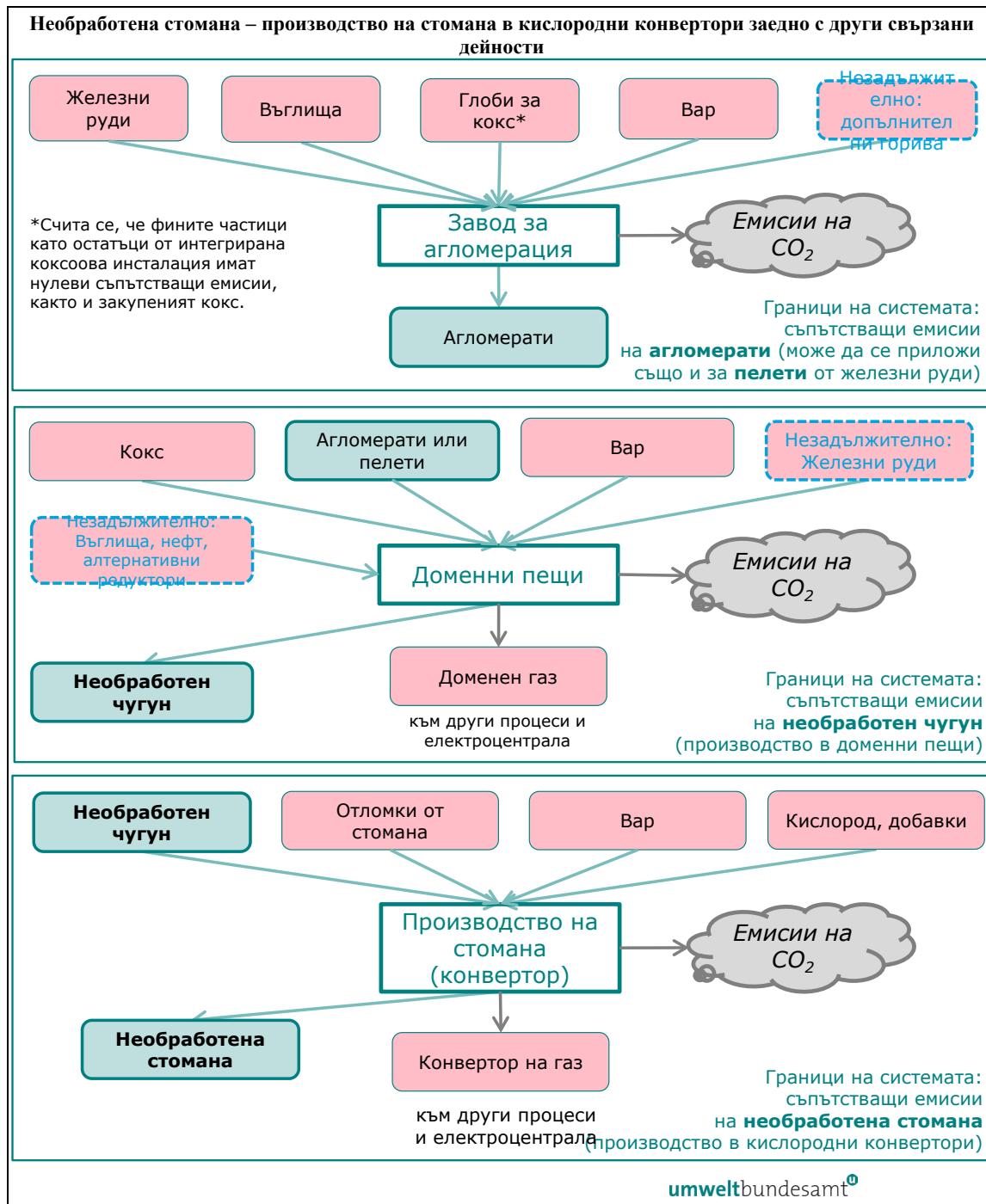
Преките емисии са резултат от вложените изкопаеми горива (природен газ, въглища), използвани както за изгаряне, така и като редуктор, от други горива (биомаса или биогаз), от технологични емисии, включително от технологични материали като варовик. Непреките емисии са от електроенергия.

5.6.3.6 Необработена стомана – производство на стомана в кислородни конвертори

Дори и производството на стомана в кислородни конвертори да започва с горещ метал (течен чугун), горещият метал се превръща директно в необработена стомана чрез кислороден конвертор или пещ (BOF) като част от непрекъснат процес. След конвертора може да се извърши процес на обезвъглеродяване на стоманата чрез аргонокислородно обезвъглеродяване (AOD) или кислородно обезвъглеродяване във вакуум (VOD), последван от различни вторични металургични процеси, като например вакуумиране за отстраняване на разтворените газове. След това необработената стомана се отлива в първичните си форми чрез непрекъснато леене или отливане на слитъци, което може да бъде последвано от горещо валцоваване или коване, за да се получат полуготови продукти от необработена стомана (с кодове по КН 7207, 7218 и 7224).

Прекурсорите от значение (ако се използват в процеса) са: чугун, пряко получено желязо; феросплави FeMn, FeCr, FeNi; и необработена стомана от други инсталации или производствени процеси, ако се използват.

Фигура 5-11: Граници на системата на производството на стомана в кислородни конвертори – показани заедно с тези за доменните пеци – производство от течен чугун и други свързани процеси

В комбинатите за продукти от стомана течният чугун, който се зарежда директно в кислородния конвертор, е продуктът, който отделя производствения процес за чугун (в лявата част на *Фигура 5-11* по-горе) от производствения процес за необработена стомана (в дясната част на по-горе).

Интегрираният процес в домени пещи/кислородни конвертори (ДП/КК) е най-сложният процес за производство на стомана и се характеризира с мрежи от взаимозависими материални и енергийни потоци между различните производствени

инсталации. Имайте предвид, че коксът (в горната лява част) се разглежда като сировина без съпътстващи емисии.

5.6.3.7 Необработена стомана — производство в електродъгови пещи

Директното топене на материали, които съдържат желязо, обикновено се извършва в електродъгови пещи. Изходните сировини за електродъговите пещи са метално желязо, по-специално отломки от черни метали⁴⁸ и/или пряко получено желязо (пряко получено желязо). Когато се използват значителни количества пряко получено желязо, се прилага един от различните начини на производство в електродъгови пещи от пряко получено желязо. След топенето в електродъгови пещи може да се извърши процес на обезвъглеродяване на стоманата чрез аргонокислородно обезвъглеродяване (AOD) или кислородно обезвъглеродяване във вакуум (VOD), последван от различни вторични металургични процеси, като например обезсеряване и вакуумиране за отстраняване на разтворените газове. Електричеството е основният източник на енергия в електродъговите пещи.

Прекурсорите от значение (ако се използват в процеса) са: чугун, пряко получено желязо; феросплави FeMn, FeCr, FeNi; и необработена стомана от други инсталации или производствени процеси, ако се използват.

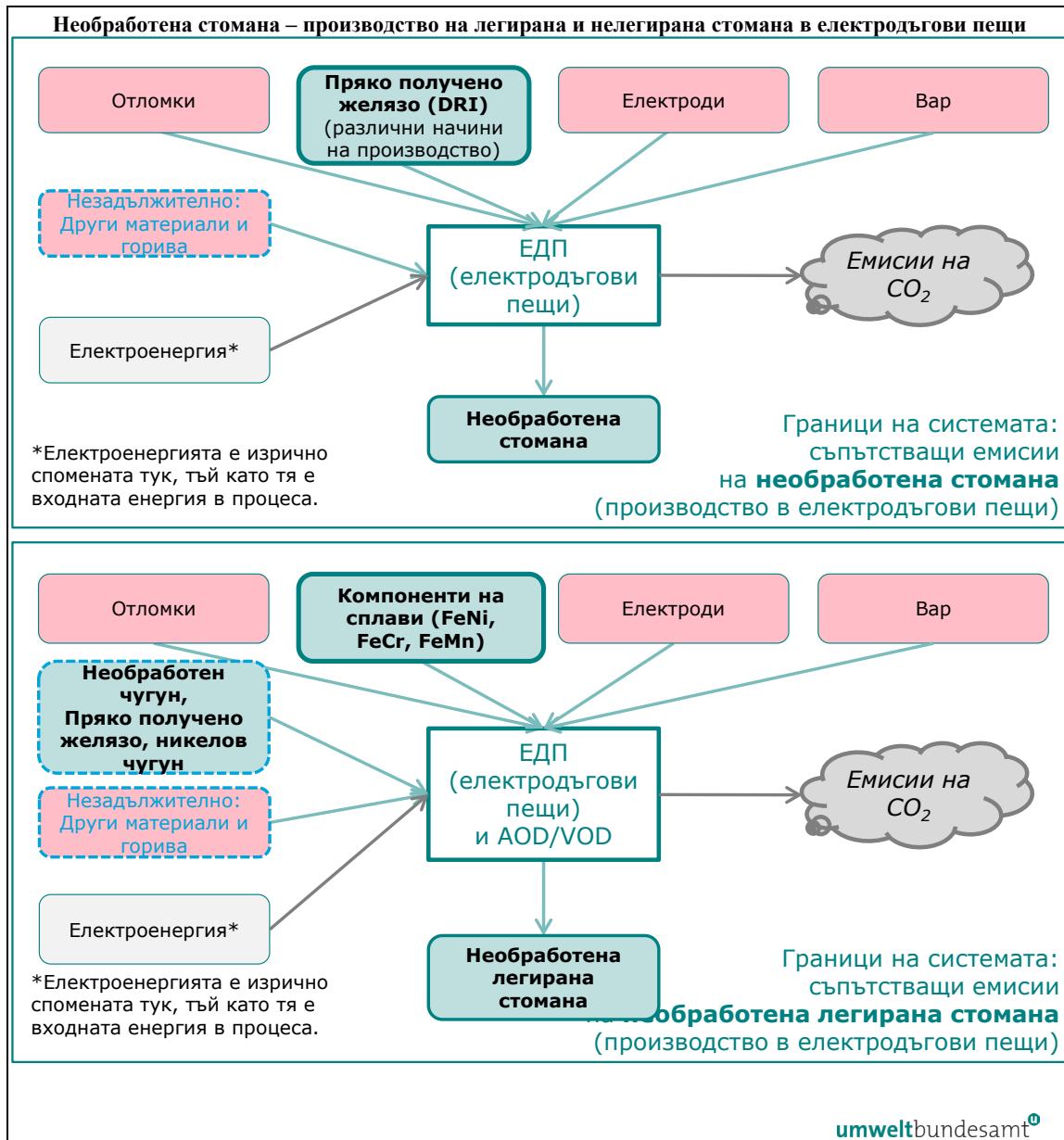
Имайте предвид, че в тази агрегирана категория стоки се включват само грубо горещо валцовани и грубо обработвани чрез коване с цел получаване на полуготовите продукти под кодове по КН 7207, 7218 и 7224. Всички други процеси на валцовани и коване са включени в агрегираната категория стоки „продукти от желязо или стомана“.

Съществуват няколко различни начина на производство в електродъгови пещи за необработена стомана и необработена легирана стомана, които в общи линии са сходни и са показани заедно на Фигура 5-12 по-долу.

---

⁴⁸ Когато се използват само отломки след потреблението, се приема, че те имат нулеви съпътстващи емисии.

Фигура 5-12: Граници на системата на производството на необработена стомана в електродъгови пещи.

Преките емисии са резултат от изкопаеми горива (природен газ, въглища, мазут), от отпадъчни газове от други процеси и от технологични емисии, включително от графитните електроди и електродните пасти, от технологичните материали като вар и от въглерода, съдържащ се в железните отломки и сплавите, постъпващи в процеса. Непреките емисии са от електроенергия.

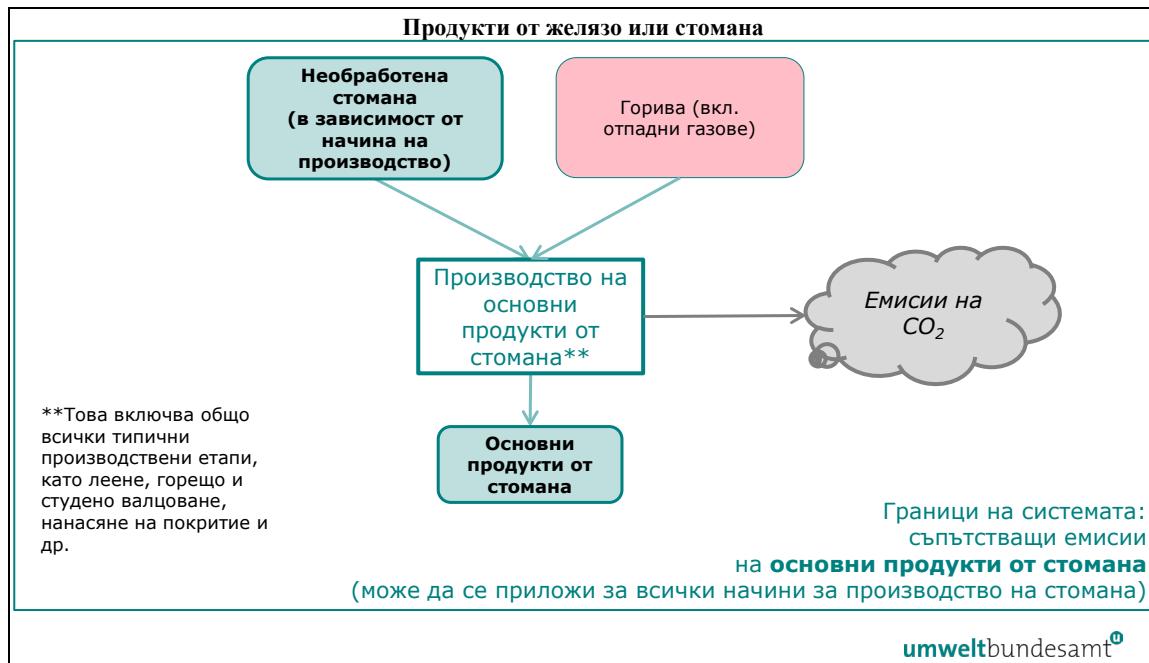
5.6.3.8 Процес на производство на продукти от желязо или стомана

Продуктите от желязо или стомана се произвеждат от по-нататъшната обработка на необработена стомана, полуготови продукти (полуфабрикати), както и други крайни продукти от стомана чрез всички видове производствени и завършващи етапи, включително: повторно подгряване, претопяване, леене, горещо валцоваване, студено валцоваване, коване, декапиране, отгряване, плакиране, нанасяне на покритие, поцинковане, изтегляне на тел, рязане, заваряване, крайна обработка.

Прекурсорите от значение (ако се използват в процеса) са: необработена стомана; чугун, пряко получено желязо; феросплави FeMn, FeCr, FeNi; и други продукти от желязо или стомана.

На следната Фигура 5-13 са показани границите на системата за продукти от желязо или стомана.

Фигура 5-13: Граници на системата на процеса на производство на продукти от желязо или стомана

Преките емисии са резултат от изгарянето на горива и от технологичните емисии от очистването на димните газове в зависимост от различните комбинации от производствени етапи, изпълнявани при производството на крайните продукти от желязо или стомана. Непреките емисии са от електроенергия.

Имайте предвид, че за крайните продукти от желязо или стомана, които съдържат други материали, равняващи се на повече от 5 % от масата им, например изолационните материали под код по КН 7309 00 30 (резервоари, цистерни, вани и подобни съдове за всякакви материали (с изключение на състените или втечнени газове), от желязо или стомана, с вместимост над 300 l, с вътрешна облицовка или топлоизолация), като маса на произведените стоки се отчита само масата на желязото или стоманата.

5.6.4 Допълнителни параметри за докладване

В следващата таблица е посочена допълнителната информация за стоките по МКВЕГ, която операторът следва да предостави заедно с данните за съпътстващи емисии в съобщението си за данните за емисиите до Вас, вносителя.

Таблица 5-11: Допълнителни параметри за сектора на желязото и стоманата, включени в доклада по МКВЕГ

Агрегирана категория стоки	Изискване за докладване
Агломерати	– Няма.
Необработени чугуни	<ul style="list-style-type: none"> – Основният използван редуктор. – Масова част в % на Mn, Cr, Ni, общо за други легиращи елементи.
FeMn – фероманган	– Масова част в % на Mn и въглерод.
FeCr – ферохром	– Масова част в % на Cr и въглерод.
FeNi – фероникел	– Масова част в % на Ni и въглерод.
DRI (пряко получено желязо)	<ul style="list-style-type: none"> – Основният използван редуктор. – Масова част в % на Mn, Cr, Ni, общо за други легиращи елементи.
Необработена стомана	<ul style="list-style-type: none"> – Основният редуктор на прекурсора, ако е известен. – Съдържание на сплави в стоманата – изразено като: <ul style="list-style-type: none"> – Масова част в % на Mn, Cr, Ni, общо за други легиращи елементи. – Тонове метални отломки, използвани за производството на един тон необработена стомана. – % отломки, които представляват отломки преди потреблението.
Продукти от желязо или стомана	<ul style="list-style-type: none"> – Основният редуктор, използван при производството на прекурсора, ако е известен. – Съдържание на сплави в стоманата – изразено като: <ul style="list-style-type: none"> – Масова част в % на Mn, Cr, Ni, общо за други легиращи елементи. – Масова част в % на съдържащите се материали, различни от желязо или стомана, ако тяхната маса надхвърля 1—5 % от общата маса на стоката. – Тонове отломки, използвани за производството на един тон продукт. – % отломки, които представляват отломки преди потреблението.

Ще трябва да докладвате допълнителните параметри в доклада си по МКВЕГ, когато стоката от желязо или стомана се внася в ЕС съгласно МКВЕГ.

5.7 Сектор на алуминия

В картото по-долу са посочени специфичните за сектора раздели от Регламента за изпълнение, които са от значение за преходния период на МКВЕГ.

Позовавания на Регламента за изпълнение:

- **Приложение II**, Раздел 2, Таблица 1 — Съотнасяне на кодовете по КН към агрегираните категории стоки.
- **Приложение II**, Раздел 3 — Начини на производство, граници на системата и прекурсори от значение, както е посочено в подразделите: 3.17 – Необработен алуминий и 3.18 – Алуминиеви продукти.

5.7.1 Производствена единица и съпътстващи емисии

Количеството на декларираните стоки от алуминия, внасяни в ЕС, следва да бъде изразено в метрични тонове. За целите на докладването в качеството си на декларатор следва да записвате количеството стоки по МКВЕГ, произведени от инсталацията или чрез производствения процес.

Промишлен сектор	Алуминий
Производствена единица на стоките	Тонове (метрични), докладвани поотделно за всеки вид секторни стоки, по инсталация или производствен процес в държавата на произход.
Свързани дейности	Производство на необработен алуминий от диалуминиев триоксид или вторични суровини (алуминиеви отломки) по металургичен, химичен или електролитен начин; производство на полуготови и основни продукти от алуминий.
Съответни парникови газове	Въглероден диоксид (CO_2) и перфлуорвъглеводороди (CF_4 и C_2F_6)
Преки емисии	Тонове (метрични) еквивалент на CO_2
Непреки емисии	Количество потребена електроенергия (MWh), източник и емисионен фактор, използвани за изчисляване на непреките емисии в тонове (метрични) CO_2 или еквивалент на CO_2 .
	<i>Да се докладва отделно през преходния период.</i>

Промишлен сектор	Алуминий
Единица за съпътстващи емисии	Тонове емисии на еквивалент на CO ₂ еквивалент стока, докладвани поотделно за всеки вид стока, по инсталация в държавата на произход.

През преходния период за сектора на алуминия следва да се докладват както преките, така и непреките емисии. Непреките емисии трябва да се докладват отдельно⁴⁹. Емисиите следва да се докладват в метрични тонове еквивалент на CO₂ (tCO₂e) за тон произведена стока. Тази стойност следва да се изчисли за конкретната инсталация или производствен процес в държавата Ви на произход.

В следващите раздели са посочени елементите на производствения процес, които следва да бъдат включени за целите на мониторинга и докладването.

5.7.2 *Определение и обяснение на обхванатите секторни стоки*

В таблицата по-долу са изброени съответните стоки, попадащи в обхвата на преходния период на МКВЕГ в промишления сектор на алуминия. Категорията на агрегиряните стоки в лявата колона определя групите, за които трябва да се определят съвместни „производствени процеси“ за целите на мониторинга.

Таблица 5-12: Стоки по МКВЕГ в сектора на алуминия

Агрегирана категория стоки	Код на продукта по комбинираната номенклатура (КН)	Описание
Необработен алуминий	7601	Необработен алуминий
Продукти от алуминий	7603 – 7608, 7609 00 00, 7610, 7611 00 00, 7612, 7613 00 00, 7614, 7616	7603 – Прахове и люспи от алуминий 7604 – Пръти и профили от алуминий 7605 – Телове от алуминий 7606 – Ламарини, листове и ленти от алуминий, с дебелина, превишаваща 0,2 mm 7607 – Алуминиево фолио (дори напечатано или фиксирано върху хартия, картон, пластмаси или подобни подложки), с дебелина, непревишаваща 0,2 mm (без подложката)

⁴⁹ Имайте предвид, че за този сектор непреките емисии се докладват само през преходния период (но не и през окончателния период).

Агрегирана категория стоки	Код на продукта по комбинираната номенклатура (КН)	Описание
		7608 – Тръби от алуминий
		7609 00 00 – Принадлежности за тръбопроводи (например свръзки, колена, муфи) от алуминий
		7610 – Конструкции и части за конструкции (например мостове и мостови елементи, кули, стълбове, стойки, колони, скелета, покриви, врати и прозорци и техните каси и прагове за врати, корнизи и прагове, перила) от алуминий, с изключение на сглобяемите конструкции от № 9406; ламарини, пръти, профили, тръби и подобни, от алуминий, изработени с оглед използването им в конструкцията
		7611 00 00 – Резервоари, цистерни, вани и подобни съдове за всякакви материали (с изключение на сгъстените или втечнени газове), от алуминий, с вместимост над 300 l, без механични или термични устройства, дори с вътрешна или топлоизолационна облицовка
		7612 – Резервоари, варели, барабани, бидони, кутии и подобни съдове от алуминий (включително твърди или гъвкави туби за опаковки), за всякакви материали (с изключение на сгъстените или втечнени газове), с вместимост, непревишаваща 300 l, без механични или термични устройства, дори с вътрешна или топлоизолационна облицовка
		7613 00 00 – Съдове от алуминий за сгъстени или втечнени газове
		7614 – Едноснопови и многоснопови въжета, сплитки и други подобни от алуминий, без електрическа изолация
		7616 – Други изделия от алуминий

Източник: Регламент за МКВЕГ, приложение I; Регламент за изпълнение, приложение II.

Агрегираните категории стоки, изброени в таблицата по-горе, включват както готови продукти от алуминий, така и прекурсор „необработен алуминий“, който се използва за производството на продукти от алуминий.

Трябва да се отчитат единствено вложените материали, посочени като прекурсори от значение за границите на системата на производствения процес, определени в Регламента за изпълнение. В Table 5-13 по-долу са изброени възможните прекурсори по категории агрегирани стоки и начини на производство.

Таблица 5-13: Агрегирани категории стоки, техните начини на производство и по възможност прекурсорите от значение

Агрегирана категория стоки	Прекурсори от значение
<i>Начин на производство</i>	
Необработен алуминий	Няма за първичния алуминий
<i>Първичен алуминий</i>	За вторичния алуминий – необработен алуминий от други източници, ако се използва в процеса ⁵⁰ .
<i>Вторичен алуминий</i>	
Продукти от алуминий	Необработен алуминий (с разграничение между първичен и вторичен алуминий, ако са налични данни), други продукти от алуминий (ако са използвани в производствения процес).

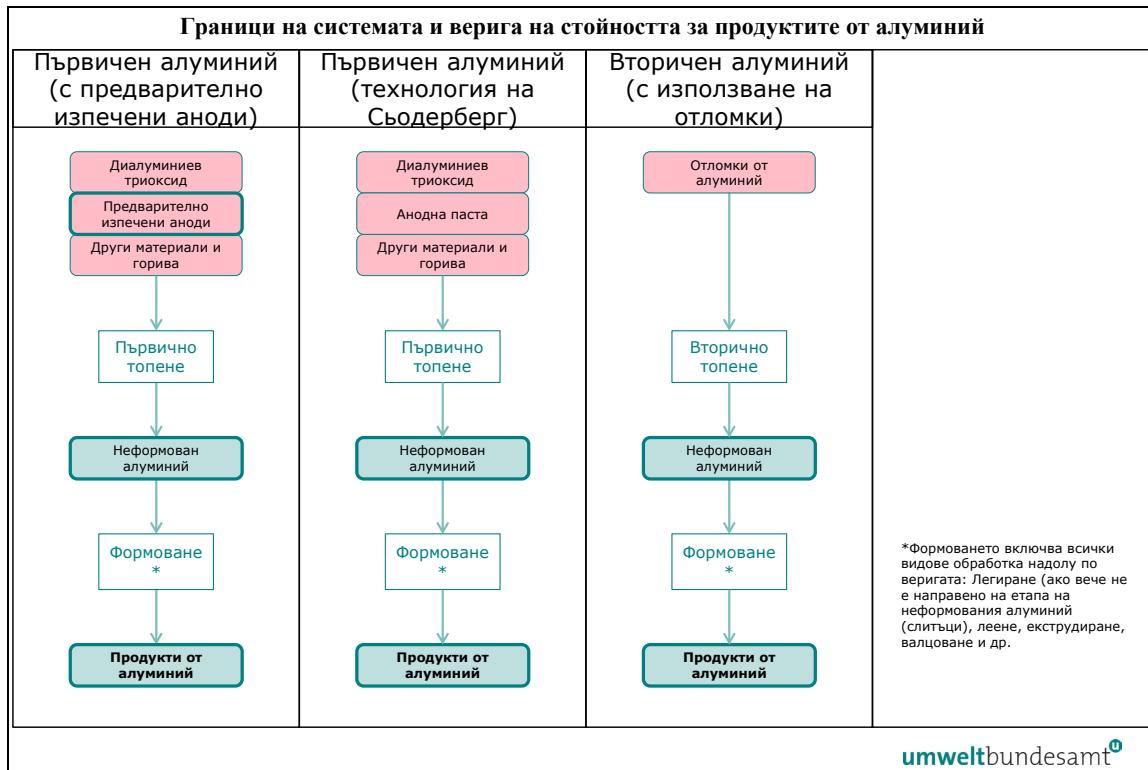
Необработеният алуминий се произвежда по няколко начина на производство („първичен алуминий“ за електролитно топене, „вторичен алуминий“ за топене/рециклиране на отломки) като метални слитъци, блокове, заготовки, площи или други подобни. Той се определя като „обикновена стока“, тъй като сировините (въглеродни аноди и диалуминиев триоксид за първичния алуминий, отломки за вторичния алуминий) и горивата, използвани при производството му, се считат за такива с нулеви съпътстващи емисии.

Изброените по-горе стоки от алуминий включват повечето видове произвеждани продукти от алуминий⁵¹. Продуктите от алуминий се определят като комплексни стоки, тъй като включват съпътстващите емисии от прекурсора необработен алуминий.

⁵⁰ Имайте предвид, че ако продуктът от производството на вторичен алуминий съдържа повече от 5 % легиращи елементи, съпътстващите емисии на продукта се изчисляват така, сякаш масата на легиращите елементи е необработен алуминий от първичното топене.

⁵¹ С изключение на категориите КН 7615 за някои домакински артикули и КН 7602 00 алуминиеви отломки.

Фигура 5-14: Граници на системата и верига на стойността на продуктите от алуминий.

Разликата в технологията на топене на първичен алуминий в диаграмата по-горе се дължи на различните използвани електродни материали, т.е. предварително изпечени аноди или технология на Сьодерберг с пръти в анода.

5.7.3 Определение и обяснение на съответните процеси и технологии за производство

Границите на системата за прекурсора необработен алуминий и продуктите от алуминий са различни и при определени условия могат да се сумират, за да се включват всички процеси, пряко или непряко свързани с производствените процеси за тези стоки, включително входните и изходните дейности, свързани с процеса.

5.7.3.1 Необработен алуминий — производство чрез първично (електролитно) топене

Първичният алуминий се произвежда чрез електролиза на диалуминиев триоксид⁵² в електролизни клетки. По време на електролизата алуминият се редуцира, а кислородът от диалуминиевия триоксид се освобождава и се съединява с въглеродния анод, за да се образува въглероден диоксид и въглероден оксид –

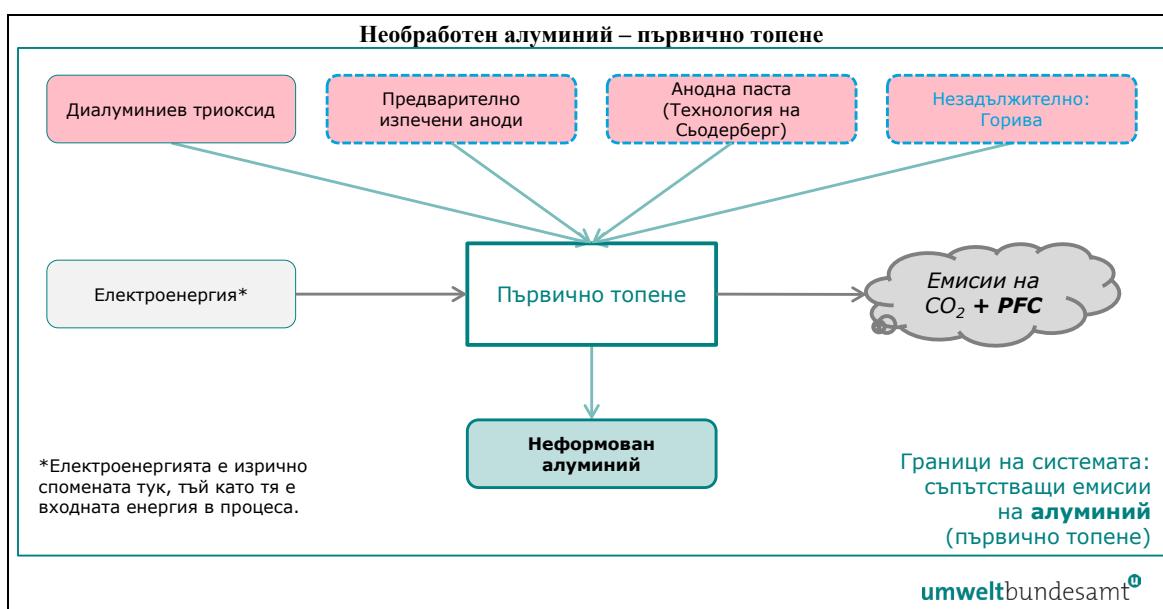
⁵² Диалуминиевият триоксид е пречистен алуминиев оксид, произведен чрез обогатяване на бокситна руда по метода на Байер. Производството на алуминий обикновено се извършва в инсталация, различна от тази за първичен алуминий, поради логистиката и причини, свързани с електроснабдяването.

следователно въглеродните аноди в процеса на първичен алуминий се използват непрекъснато по време на процеса.

Клетъчните системи на първичен алуминий се различават в зависимост от вида на използвания анод. „Предварително изпечени“ електролизни клетки използват множество предварително изпечени въглеродни аноди, които трябва редовно да се подменят. Електролитната клетка по технологията на Сьодерберг използва единичен непрекъснат въглероден анод, който се самоизпича на място в клетката посредством топлината, отделяна по време на електролитния процес в инсталацията за топене; брикетите от „зелена“ анодна паста се добавят в горната част, докато анодът се изразходва в долната. Разтопеният алуминий се отлага в катода и се събира на дъното на клетката, където периодично се изтегля с помощта на вакуумни сифони в тигели, преди да бъде транспортиран до завода за леене. В завода за леене разтопеният алуминий се съхранява в пещи-резервоари за по-нататъшна обработка преди леенето на метални слитъци, блокове, заготовки, площи и други подобни; на този етап могат да се добавят и малки количества чисти търговски отломки.

За първичния алуминий няма прекурсори от значение, тъй като компонентите на сировините, използвани от двата вида клетки – диалуминиев триоксид, предварително изпечени въглеродни аноди, брикети от зелена анодна паста, криолит и други добавки – се считат за сировини и следователно имат нулеви съпътстващи емисии.

Фигура 5-15: Граници на системата за необработен алуминий – производство чрез първично топене

Преките емисии са резултат от всички изкопаеми горива, използвани за сушене или предварително подгряване на входящите сировини, от всички горива, използвани от завода за леене, или от технологични материали, като например от потреблението на електроди или електродна паста, или от очистването на димните газове (от калцинирана сода или варовик, ако се използват такива). Непреките емисии са резултат от электроенергията, потребена в процеса. Съществуват и емисии на PFC, които трябва да бъдат докладвани.

5.7.3.2 Необработен алуминий — производство чрез вторично топене (рециклиране)

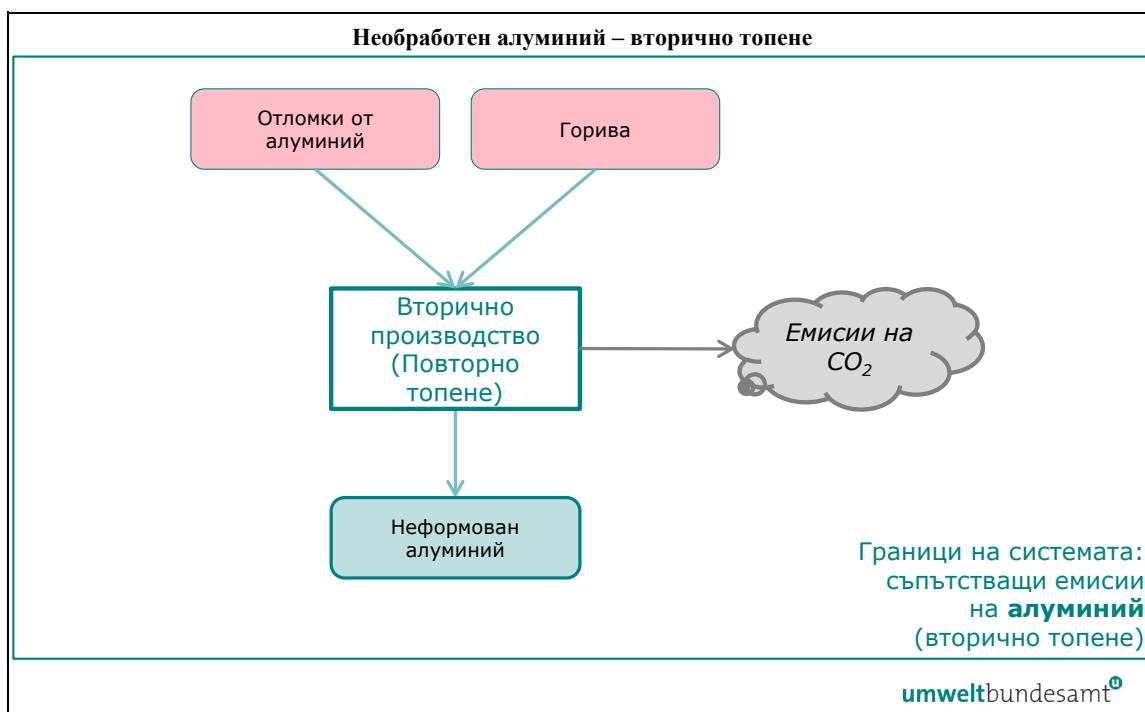
Вторичен алуминий се произвежда предимно от алуминиеви отломки, събрани за рециклиране след потреблението (въпреки че необработен алуминий може да се добавя отделно). Отломките се сортират в зависимост от вида (отлята или кована сплав) и вида на необходимите мерки за предварителна обработка (напр. отстраняване на покритията, отстраняване на маслата), след което се претопяват в съответния вид пещ (обикновено ротационна или реверберационна, но може да се използват и индукционни пещи) преди по-нататъшна обработка, включително: легиране, обработка на стопилката (добавяне на сол или хлориране) и накрая леене на метални слитъци, блокове, заготовки, площи и други подобни. Обикновено се използват природен газ, втечен природен газ или мазут.

При вторичното топене (рециклиране) на алуминий като основна сировина се използват алуминиеви отломки.

Прекурсор от значение е необработен алуминий от други източници, ако се използва в процеса.

На следната Фигура 5-16 са показани границите на системата на съответните процеси за производство на вторичен алуминий.

Фигура 5-16: Граници на системата за необработен алуминий – производство чрез вторично топене

Преките емисии са резултат от всички изкопаеми горива, използвани за сушене, предварително подгряване или предварителна обработка (изгаряне на свързаните с

това остатъци, напр. ако отломките са боядисани) на използваните като сировини отломки; от всички горива, използвани от завода за леене; и от горива, използвани при преработката на утайки и шлаки, получени от процеса. Преки емисии могат да възникнат и от очистването на димните газове (от калцинирана сода или варовик, ако се използват такива). Непреките емисии са резултат от електроенергията, потребена в процеса, включително електроенергията, потребена от индукционните пещи. В процеса на производство на вторичен алуминий няма емисии на PFC.

Имайте предвид, че когато продуктът от този процес съдържа повече от 5 % легиращи елементи, съществуващите емисии на продукта се изчисляват, както ако цялото количество легиращи елементи представлява необработен алуминий от първично топене.

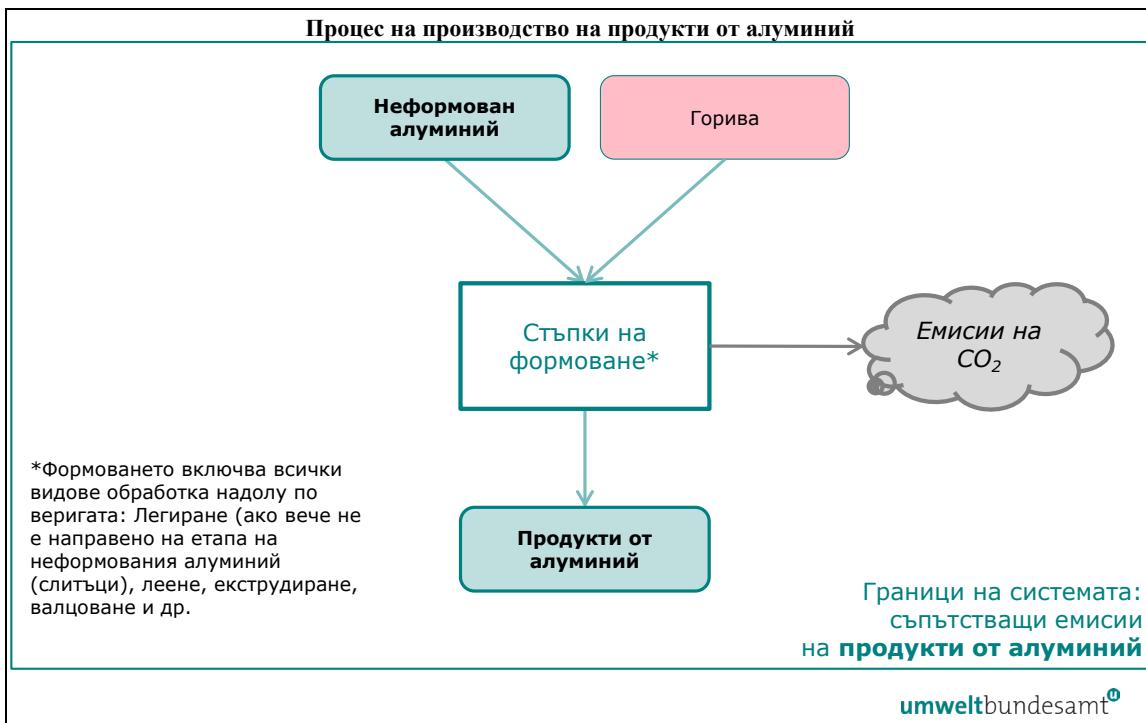
5.7.3.3 Процес на производство на продукти от алуминий

Продуктите от алуминий се произвеждат чрез допълнителна обработка на прекурсора необработен алуминий (легиран или нелегиран). Продуктите от алуминий се произвеждат чрез различни процеси на формоване, включително екструдиране, леене, горещо и студено валцовавне, коване и изтегляне на тел. Екструдирането е често използвана процес за производство на алуминиеви профили. Горещо и студено валцовавне може да се използва за производство на площи, листове и фолио. За изработване на сложни форми може да се използва леене.

Прекурсорите от значение са необработен алуминий, ако се използва в производствения процес (първичният и вторичният алуминий следва да се разглеждат поотделно, ако са налични данни, тъй като всеки от тях има различни съществуващи емисии), и продукти от алуминий, ако се използват в производствения процес.

На следната Фигура 5-17 са показани границите на системата на съответните процеси на производство на продукти от алуминий.

Фигура 5-17: Граници на системата на процеса на производство на продукти от алуминий

Преките емисии са резултат от всички изкопаеми горива, използвани в процесите на формоване (напр. природен газ, използван за предварително подгряване на алуминиеви заготовки в пещите-резервоари, преди коване). Преки емисии могат да възникнат и от очистването на димните газове. Непреките емисии са резултат от електроенергията, потребена в процеса. Няма емисии на PFC в резултат на процесите на формоване на продукти от алуминий.

Имайте предвид, че когато продуктът от този процес съдържа повече от 5 % легиращи елементи, съществуващите емисии на продукта следва да се изчисляват, както ако цялото количество легиращи елементи представлява необработен алуминий от първично топене.

Имайте предвид също така, че за продукти, които съдържат други материали, равняващи се на повече от 5 % от масата им, например изолационни материали под код по КН 7611 00 00, като маса на произведените стоки се отчита само масата на алуминия.

5.7.4 Допълнителни параметри за докладване

В следващата таблица е посочена допълнителната информация за стоките по МКВЕГ, която операторът следва да предостави заедно с данните за съществуващите емисии в съобщението си за данните за емисиите до Вас, вносителя.

Таблица 5-14: Допълнителни параметри за сектора на алуминия, включени в доклада по МКВЕГ

Агрегирана категория стоки	Изискване за включване в тримесечния доклад
Необработен алуминий	<ul style="list-style-type: none"> – Тонове отломки, използвани за производството на един тон продукт необработен алуминий. – % отломки, които представляват отломки преди потреблението. – Съдържание на сплави в алуминия: Ако общото съдържание на елементи, различни от алуминий, надхвърля 1 %, общото процентно съдържание на тези елементи.
Продукти от алуминий	<ul style="list-style-type: none"> – Тонове отломки, използвани за производството на един тон продукт необработен алуминий. – % отломки, които представляват отломки преди потреблението. – Съдържание на сплави в алуминия: Ако общото съдържание на елементи, различни от алуминий, надхвърля 1 %, общото процентно съдържание на тези елементи.

Ще трябва да докладвате допълнителните параметри в доклада си по МКВЕГ, когато крайната стока се внася в ЕС съгласно МКВЕГ.

6 ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДОКЛАДВАНЕ

6.1.1 Докладване на преки и непреки съпътстващи емисии

По време на преходния период е необходимо да докладвате както „преките емисии“⁵³, така и „непреките емисии“⁵⁴.

Преки съпътстващи емисии са емисиите, свързани със съответния производствен процес, при който се произвежда стоката, въз основа на преките емисии от инсталацията за производство, емисиите от съответните топлинни потоци, материални потоци, отпадни газове (ако е приложимо) и преките съпътстващи емисии от всички прекурсори от значение.

Непреки съпътстващи емисии са непреките емисии, свързани със съответния производствен процес, при който се произвеждат стоки в инсталацията за производство, както и непреките съпътстващи емисии от всички прекурсори от значение.

Междусекторно правило е, че когато в една и съща инсталация се използват няколко начина на производство за производство на стоки, попадащи под един и същ код по КН, и когато за тези начини на производство са предвидени отделни производствени процеси, съпътстващите емисии на стоките следва да се изчисляват поотделно за всеки начин на производство.

Съпътстващи емисии на прекурсорните стоки

Операторът следва да включи съпътстващите емисии на прекурсорните стоки (както преките, така и непреките емисии, както е посочено по-горе) в изчислението на общите съпътстващи емисии за дадена крайна стока, което я прави „комплексна стока“. Съпътстващите емисии на прекурсорните стоки от значение⁵⁵ се добавят към съпътстващите емисии на комплексната стока.

6.1.2 Единици за докладване на съпътстващи емисии

Единицата, използвана за докладване на съпътстващите парникови газове, е „тон еквивалент на CO₂“⁵⁶, което означава един метричен тон въглероден диоксид („CO₂“) или количество от всеки друг парников газ, посочен в приложение I, с

⁵³ „Преки емисии“ означава емисиите от производствените процеси на стоки, включително емисиите от производството на отоплителна и охладителна енергия, които се потребяват по време на производствените процеси, независимо от мястото на производство на отоплителна и охладителна енергия;

⁵⁴ „Непреки емисии“ означава емисии от производството на електроенергия, която се потребява по време на производствените процеси за стоките, независимо от мястото на производство на потребената електроенергия.

⁵⁵ Когато прекурсорът сам по себе си е комплексна стока, този процес се повтаря неколкократно, докато няма повече прекурсори.

⁵⁶ „Тон еквивалент на CO₂“ означава един метричен тон въглероден диоксид („CO₂“) или количество от всеки друг парников газ, посочен в приложение I, с еквивалентен потенциал за глобално затопляне.

еквивалентен („e“) потенциал за глобално затопляне; т.е. когато е уместно, емисиите на N₂O и PFC следва да се преобразуват в стойността им като „tCO₂e“.

За целите на докладването данните за съществащи емисии следва да се закръглят до цели тонове CO₂ еквивалент за периода на докладване. Параметрите, използвани за изчисляване на докладваните съществащи емисии, следва да се закръгляват така, че да включват всички значещи разряди в съответните числа до максимум 5 знака след десетичната запетая. Разрядът на закръгляне, необходим за параметрите, използвани в такива изчисления, зависи от точността и прецизността на използваното измервателно оборудване.

6.1.3 Съществащи емисии

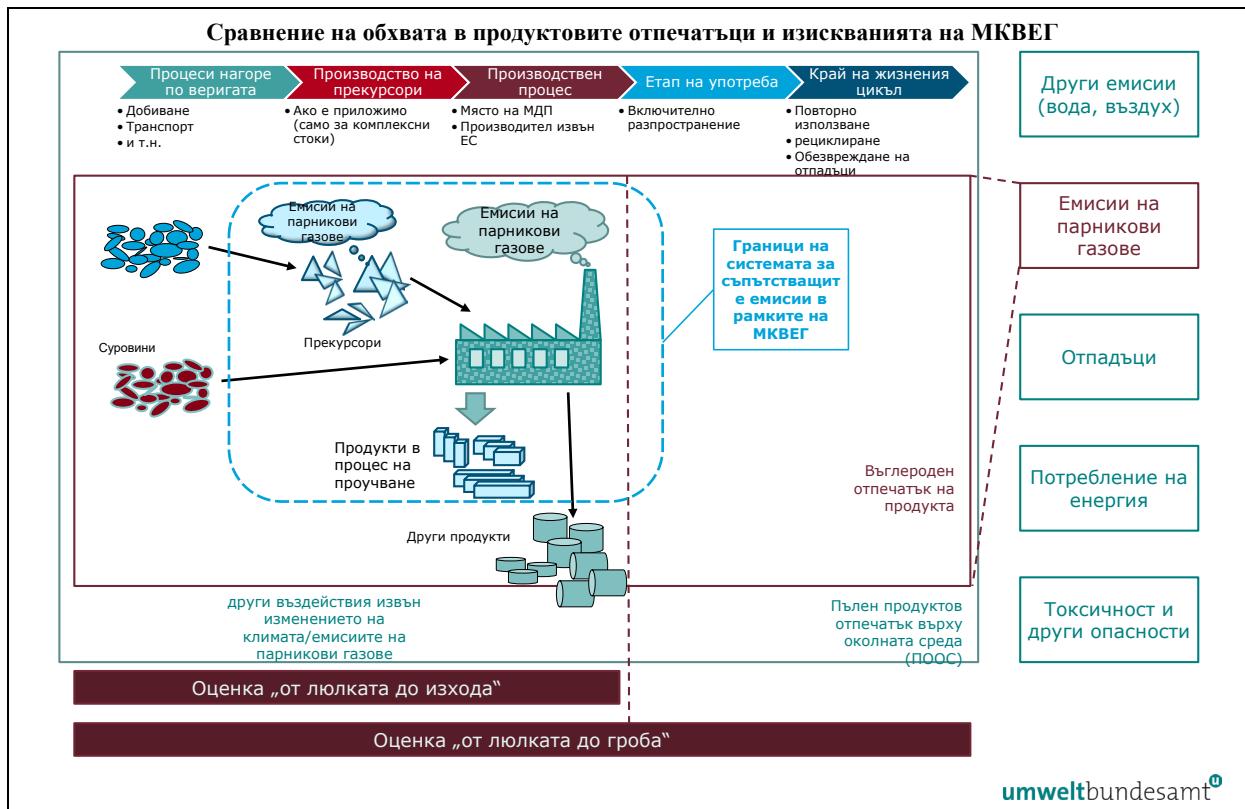
Понятието за съществащи емисии за целите на МКВЕГ се основава на принципите и изискванията за въглеродния отпечатък на продуктите (ВОП), **без да е напълно съгласувано с него**. Обикновено под ВОП се разбира количеството емисии на парникови газове (изразено в килограми или тонове еквивалент на CO₂) на **декларирана единица** (напр. един тон стока) въз основа на перспективата на жизнения цикъл, обхващаща всички значителни емисии от процесите нагоре и надолу по веригата (наречени етапи на жизнения цикъл), от добива и производството до транспорта, употребата и края на жизнения цикъл.

Разликата с обхвата на ВОП се дължи на факта, че целта на МКВЕГ е да обхване същите емисии, които биха били обхванати от СТЕ на ЕС, ако производството се намираше в ЕС. Границите на системата на емисиите, обхванати от СТЕ на ЕС, а следователно и от МКВЕГ, са **по-тесни от тези при ВОП**. Емисиите надолу по веригата (емисии от употребата и края на жизнения цикъл) на продуктите са извън обхвата на СТЕ на ЕС и МКВЕГ. Емисиите от транспортирането на материали между инсталациите и от процесите нагоре по веригата също не са включени. На Фигура 6-1 това е обобщено графично.

За целите на определянето на съществащи емисии съгласно МКВЕГ на равнището на продукта отправната точка са емисиите на една инсталация. Емисиите на инсталацията се разделят („отнасят“) на емисиите от нейните производствени процеси. След това се добавят всички съответни съществащи емисии на прекурсори и резултатът се разделя на равнището на дейност на всеки производствен процес, като по този начин се получават „конкретните съществащи емисии“ на стоките, получени в резултат на производствения процес.

Тези съображения са отразени в определенията за преки и непреки емисии, както е посочено в Регламента за МКВЕГ, и в приложение IV към него, в което се определя основният подход за изчисляване, който по-специално изиска докладване на прекурсорните материали.

Фигура 6-1: Сравнение на продуктовия отпечатък върху околната среда, продуктовия въглероден отпечатък и специфичния частичен въглероден отпечатък, които трябва да се използват за определяне на съпътстващите емисии съгласно МКВЕГ.

6.1.4 Непреки емисии

За целите на преходния период на МКВЕГ непреките съпътстващи емисии трябва да се докладват отделно от преките съпътстващи емисии за всички обхванати стоки.

Непреките емисии от дадена инсталация или производствен процес са еквивалентни на емисиите, произтичащи от производството на електроенергия, потребена съответно в инсталацията или в производствения процес на стоките, умножени по приложимия емисионен фактор за електроенергия:

$$AttrEm_{indir} = Em_{el} = E_{el} \cdot EF_{el} \quad (\text{Уравнения 49 и 44})^{57}$$

Където:

$AttrEm_{indir}$ са отнесените непреки емисии на даден производствен процес, изразени в t CO₂;

Em_{el} са емисиите, свързани с произведената или потребената електроенергия, изразени в t CO₂;

⁵⁷ Имайте предвид, че референтните номера на уравненията, дадени в настоящото ръководство, се отнасят до Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1773.

E_{el} е произведената или потребената електроенергия, изразена в MWh или TJ; и

EF_{el} е емисионният фактор за използваната електроенергия, изразен в t CO₂/MWh или t CO₂/TJ.

Общото правило за емисионния фактор е да се използва стойността по подразбиране, предоставена от Европейската комисия за тази цел. В приложение IV, раздел 6 обаче се определят условията, при които за емисионния фактор могат да се използват действителни данни:

- ако е налице пряка техническа връзка между инсталацията, в която се произвежда внасяната стока, и източника за производство на електроенергия; или
- ако операторът на инсталацията е склучил договор за покупка на електроенергия с производител на електроенергия, установен в трета държава, за количество електроенергия, равностойно на количеството, за което се иска да бъде използвана конкретна стойност [на емисионния фактор];

Следователно, ако операторът произвежда електроенергия в рамките на собствената си инсталация, **емисионният фактор, използван за изчисляване и докладване на непреките емисии, може да бъде определен от него**. Ако операторът получава електроенергия от технически пряко свързана инсталация и ако тази инсталация използва същите подходи за мониторинг, както са описани в Регламента за изпълнение на МКВЕГ, операторът следва да използва емисионния фактор, предоставен от оператора на тази инсталация. Освен това, ако Вашата инсталация има договор за покупка на електроенергия⁵⁸ с по-отдалечена инсталация, отново следва да се използва емисионният фактор, предоставен от въпросния доставчик на електроенергия. Във всички останали случаи, т.е. за електроенергията, получавана от електроенергийната мрежа, се използва **емисионният фактор по подразбиране за електроенергията в държавата или региона**, предоставен от Европейската комисия. Тези стойности по подразбиране се основават на данни от МАЕ и са достъпни чрез преходния регистър на МКВЕГ на Комисията.

6.1.5 Добавяне на емисиите на прекурсори

По време на преходния период могат да се използват стандартни стойности за съществуващите емисии, както са представени в Регламента за изпълнение, когато прекурсорът е стока по МКВЕГ.

Стойностите по подразбиране могат да се използват за изчисляване на съществуващите емисии на прекурсорните стоки, които се използват като суровини и се потребяват в производствения процес на други стоки по МКВЕГ, когато не са налични интензитетите на действителните емисии за тези прекурсорни стоки.

Стойностите на емисионните фактори по подразбиране са изчислени от Европейската комисия (както за преките, така и за непреките емисии, когато е

⁵⁸ В приложение IV от Регламента за МКВЕГ е определено: „договор за покупка на електроенергия“ означава договор, съгласно който дадено лице се съгласява да закупи електроенергия директно от производител на електроенергия.

уместно) по код по КН. Те са публикувани на специалния уебсайт за МКВЕГ на Европейската комисия:

- Стойностите по подразбиране, дадени на ниво 4-цифрен код по КН, се прилагат за всички стоки, попадащи в категорията на този 4-цифрен код по КН (т.е. независимо от цифрите, следващи първите 4 цифри).
- Стойностите по подразбиране, предоставени на ниво 6-цифрен код по КН, се прилагат за всички стоки, попадащи в категорията на този 6-цифрен код по КН.
- Стойностите по подразбиране, предоставени на ниво 8-цифрен код по КН, се прилагат само за стоката от този конкретен 8-цифрен код по КН – в повечето случаи тези 8-цифрени кодове са за стоманодобивната промишленост и отразяват гамата от различни начини на производство и използвани легиращи елементи.
- В много случаи една и съща стойност по подразбиране се прилага за няколко кода по КН.

Участниците, които желаят да използват стойностите по подразбиране на уебсайта за МКВЕГ на Европейската комисия, следва да имат предвид, че те са определени на сравнително високо ниво на интензитет на емисиите и следователно може да е по-изгодно да се използват действителните стойности за прекурсорните стоки, когато са налични.

6.1.6 Емисионни фактори по подразбиране за прекурсорите

Емисионните фактори по подразбиране могат да се използват за изчисляване на съпътстващите преки и непреки емисии на прекурсорните стоки, когато тези прекурсорни стоки се потребяват като сировини и се използват в производствения процес на други стоки по МКВЕГ.

Стойностите им са публикувани на специалния уебсайт за МКВЕГ на Европейската комисия и са изброени по агрегирана категория стоки, начини на производство и прекурсори от значение. Тези стойности по подразбиране представляват отделни емисионни фактори за преките и непреките конкретни съпътстващи емисии (SEE) ($tCO_2(e)/t$ стока) за всяка прекурсорна стока.

Ограничения при използването на стойности по подразбиране

Вносителите от ЕС имат право да използват тези стойности, за да гарантират спазването на изискванията на МКВЕГ, в случай че не получат навреме съответните данни от операторите на инсталации, произвеждащи стоки по МКВЕГ. Те могат да се използват:

- без количествено ограничение до **31 юли 2024 г.**, т.е. за използване в първите три тримесечни доклада по МКВЕГ.
- без ограничение във времето, но с количествено ограничение: за комплексни стоки до 20 % от общите съпътстващи емисии могат да бъдат определени чрез оценки. Използването на стойностите по подразбиране, предоставени от Комисията, би било определено като „оценка“.

За докладващите декларатори стойностите по подразбиране могат да послужат като инструмент за проверка на правдоподобността на предоставените от операторите

данни за съществуващите емисии, тъй като стойностите по подразбиране са определени като общи средни стойности въз основа на публично достъпни източници. Ако стойностите, докладвани от оператора, се различават значително от стойностите по подразбиране, се препоръчва да проверите заедно с оператора дали няма грешка в данните или в изчислението на съществуващите емисии.

Емисионни фактори по подразбиране за електроенергия от електроенергийната мрежа

Когато в производствен процес се потребява електроенергия от електроенергийната мрежа, можете да използвате стойност по подразбиране въз основа на:

- средния емисионен фактор за електроенергия от електроенергийната мрежа (в държавата на произход), въз основа на данни от Международната агенция по енергетика (МАЕ), предоставени от Европейската комисия в преходния регистър на МКВЕГ; или
- който и да е друг емисионен фактор на електроенергийната мрежа на държавата на произход въз основа на **публично достъпни данни**, представляващ средния емисионен фактор⁵⁹ или емисионния фактор за CO₂.

Следва да имате предвид, че определянето на конкретни емисионни фактори чрез използване на пазарни инструменти като „гаранции за произход“ или „зелени сертификати“ и др. не е разрешено.

6.2 Изисквания за докладване

В този раздел е описано как следва да докладвате производствените и съществуващите емисии през преходния период на МКВЕГ. В карето по-долу са посочени ключовите раздели от Регламента за изпълнение за докладването, които са от значение за преходния период на МКВЕГ.

Позовавания на Регламента за изпълнение:

Приложение II, раздел 1 — Определения.

Приложение III, Раздел E — Правила за отнасяне на отделените от инсталацията емисии към стоките.

Приложение IV, Раздел I — Съобщение от оператора на данните за използване от докладващия декларатор в доклада по МКВЕГ.

Стойности по подразбиране за изчисляването на съществуващите емисии, предоставени от Европейската комисия и публикувани на нейния специален уебсайт за МКВЕГ.

---

⁵⁹ В Регламента за МКВЕГ се съдържат следните определения: „емисионен фактор за електроенергия“ означава стойността по подразбиране, изразена в еквивалент на CO₂, която представлява интензитета на емисиите на електроенергията, потребена при производството на стоки.

6.2.1 Докладване на количеството внасяни стоки

През даден период на докладване се съобщава общото количество внасяни стоки, които отговарят на конкретна продуктова спецификация по КН за тази стока, и се изразява в тонове или MWh за електроенергия.

6.2.2 Докладване на качеството на някои внасяни стоки

Има някои допълнителни определящи параметри, които Вие, в качеството си на вносител от ЕС, е необходимо да докладвате съгласно МКВЕГ. Те зависят от внасяните стоки. Например за внасяния цимент е необходимо да се докладва общото съдържание на клинкер, за смесените торове — съдържанието на различните форми на азот и т.н. Параметрите от значение са изброени в раздел 2 от приложение IV към Регламента за изпълнение.

Трябва да се уверите, че сте събрали всички необходими параметри за Вашите стоки по МКВЕГ от производителя(ите) на внасяната(ите) стока(и).

Тези допълнителни изисквания за докладване са изброени за всеки сектор в раздел 5. Някои от тези параметри изискват информация за качеството на продуктите, като например съдържанието на клинкер в цимента, съдържанието на определени легиращи елементи в стоманата, количеството отломки, използвани за производството на стомана и алуминий, концентрацията на азотна киселина или воден разтвор на амоняк, или съдържанието на различни форми на азот в смесените торове.

Като общо правило производителите могат да използват средногодишната стойност на мярката за качество за целия производствен процес за целите на докладването под един и същ код по КН. Ако операторът разполага с по-подробни възможности за мониторинг, по желание се препоръчва мониторинг „на продукт“.

Имайте предвид, че възможността за разграничаване на стоките според тяхното качество дава възможност на вносителите да докладват данни на по-подробно ниво в сравнение с това по кодовете по КН. Например, ако внасяте три различни класа смесени торове, бихте могли да ги докладвате като три отделни стоки под един и същ код по КН с различни данни за съществуващите емисии и състава.

6.2.3 Докладване на преките и непреките съпътстващи емисии

По време на преходния период е необходимо да отчитате както „преките емисии“⁶⁰, така и „непреките емисии“⁶¹ при докладването на съпътстващите емисии на внасяните стоки.

---

⁶⁰ „Преки емисии“ означава емисиите от производствените процеси на стоки, включително емисиите от производството на отопителна и охладителна енергия, които се потребяват по време на производствените процеси, независимо от мястото на производство на отопителна и охладителна енергия.

⁶¹ „Непреки емисии“ означава емисии от производството на електроенергия, която се потребява по време на производствените процеси за стоките, независимо от мястото на производство на потребената електроенергия.

Когато са използвани няколко начина на производство за производство на стоки, попадащи под един и същ код по КН, и за тези начини на производство са предвидени различни производствени процеси, съпътстващите емисии на стоките се изчисляват и докладват поотделно за всеки начин на производство.

Съпътстващи емисии на прекурсорните стоки

Операторът следва да включи съпътстващите емисии на прекурсорните стоки (както преките, така и непреките емисии) в изчислението на общите съпътстващи емисии за дадена крайна стока, което я прави „комплексна стока“. Съпътстващите емисии на прекурсорните стоки от значение⁶² се добавят към съпътстващите емисии на комплексната стока.

Включването на съпътстващите емисии на прекурсорните стоки е необходимо, за да се осигури съпоставимост на разходите за въглеродни емисии в рамките на СТЕ на ЕС и МКВЕГ. Съответните емисии на парникови газове съответстват на онези емисии на парникови газове⁶³, които са обхванати и от приложение I към Директива 2003/87/EО за СТЕ на ЕС, а именно⁶⁴ въглероден диоксид (CO_2) за всички сектори и допълнително азотен оксид (N_2O) за някои торове и перфлуорвъглероди (PFC) за някои стоки от алуминий.

6.2.4 Единици за докладване на съпътстващи емисии

Единицата, използвана за докладване на съпътстващите парникови газове, е „тон еквивалент на CO_2 “⁶⁵, което означава един метричен тон въглероден диоксид („ CO_2 “) или количество от всеки друг парников газ, посочен в приложение I, с еквивалентен („e“) потенциал за глобално затопляне; т.е. когато е уместно, емисиите на N_2O и PFC следва да се преобразуват в стойността им като „ tCO_2e “.

За целите на докладването данните за съпътстващите емисии следва да се закръглят до цели тонове еквивалент на CO_2 за периода на докладване. Параметрите, използвани за изчисляване на докладваните съпътстващи емисии, следва да се закръгляват така, че да включват всички значещи разряди в съответните числа до максимум 5 знака след десетичната запетая. Разрядът на закръглене, необходим за параметрите, използвани в такива изчисления, зависи от точността и прецизността на използваното измервателно оборудване.

6.2.5 Докладване на дължимата ефективна цена на въглеродните емисии

За да се осигури справедливо третиране на стоките, произведени в различни инсталации в различни юрисдикции, е необходимо вносителят да докладва

---

⁶² Когато прекурсорът сам по себе си е комплексна стока, този процес се повтаря неколкократно, докато няма повече прекурсори.

⁶³ „Парникови газове“ означава парниковите газове съгласно посоченото в приложение I във връзка с всяка от стоките, включени в това приложение.

⁶⁴ Регламент за МКВЕГ, параграф 17.

⁶⁵ „Тон еквивалент на CO_2 “ означава един метричен тон CO_2 или количество от всеки друг парников газ, посочен в приложение I, с еквивалентен потенциал за глобално затопляне.

дължима ефективна цена на въглеродните емисии⁶⁶ за производството на стоките по МКВЕГ. Това може да се прилага на национално или поднационално равнище.

„**Ефективната цена на въглеродните емисии**“ е действителната цена на тон еквивалент на CO₂, която следва да се вземе предвид:

- действителната цена на тон еквивалент на CO₂ в рамките на схемата за ценообразуване на въглеродните емисии в съответната юрисдикция;
- обхвата на емисиите от производствените процеси в схемата за ценообразуване на въглеродни емисии (преки, непреки, видове парникови газове и т.н.);
- всички приложими „отстъпки“⁶⁷, т.е. размерът на безплатното разпределение на квоти (в случай на СТЕ) или всяка финансова подкрепа, компенсация или друга форма на отстъпка, получена в тази юрисдикция, на тон от продукта, който е от значение за МКВЕГ; и
- В случай на комплексни стоки — дължимата цена на въглеродните емисии (след получените отстъпки) на всички прекурсори от значение, използвани в производствения процес.

През преходния период това е задължение за докладване за вносителите; въпреки това в окончателния период оповестяването на тази информация ще даде възможност на вносителите да получат **отстъпка от сумата, която в противен случай трябва да бъде платена** от лицето, отговорно за задължението по МКВЕГ.

Общата дължима цена на въглеродните емисии трябва да бъде отнесена към стоките по МКВЕГ по подобен начин, както конкретните съпътстващи емисии.

Дължимата цена на въглеродните емисии може да бъде отнесена към даден производствен процес и агрегирана категория стоки по начин, подобен на този, по който се изчисляват конкретните съпътстващи емисии, и следва да бъде **изразена в евро за тон стока по МКВЕГ**.

За комплексни стоки, при които прекурсорите от значение се използват в производствения процес, цената на въглеродните емисии, дължима от доставчика, следва да се добави към цената, определена за комплексната стока по МКВЕГ, и да се изчисли получената цена на въглеродните емисии.

Ако доставчикът на прекурсора не предостави нужната информация, трябва да приемете, че цената на въглеродните емисии, дължима за прекурсора, е равна на нула.

⁶⁶ В Регламента за МКВЕГ е определено: „*цена на въглеродните емисии*“ означава *паричната сума, платена в трета държава по схема за намаляване на въглеродните емисии под формата на данък, налог или такса или под формата на квоти за емисии в рамките на система за търговия с емисии на парникови газове, изчислена въз основа на парниковите газове, обхванати от такава мярка и отделени по време на производството на стоки*.

⁶⁷ В Регламента за изпълнение е определено: „*отстъпка*“ означава *всяка сума, с която се намалява дължимата или платена сума от лице, отговорно за плащането на цена на въглеродните емисии, преди нейното плащане или след това, в парично или каквото и да е друго изражение*.

Двата основни вида действащи системи за ценообразуване на въглеродните емисии са **системата за търговия с емисии (СТЕ)** или **цена на въглеродните емисии под формата на данък, налог или такса**. В тези случаи видовете данни, които операторите следва да докладват, са следните:

- **Цена на въглеродните емисии в рамките на система за търговия с емисии (СТЕ):**
  - средната годишна цена на квотите/сертификатите, отнасящи се до един метричен тон еквивалент на CO₂, в приложимата валута;
  - подробности за правилата на СТЕ⁶⁸, като например дали тя се прилага за преки и/или непреки емисии;
  - общият размер на емисиите, за които е трябвало да предадете квоти или сертификати;
  - общият брой квоти или сертификати, които сте получили безплатно в рамките на „безплатно разпределяне на квоти“;
  - получената разлика между емисиите и безплатното разпределяне на квоти. Ако последната превишава емисиите, дължимата цена за въглеродни емисии се докладва като нула.
- **Цена на въглеродните емисии под формата на данък, налог или такса:**
  - средната годишна сума на данъка, налога или таксата, отнасящи се до един метричен тон еквивалент на CO₂, в приложимата валута. Ако сумата е различна, напр. за различните използвани горива, за всеки период на докладване трябва да се определи среднопретеглена ставка, съответстваща на горивния микс на Вашата инсталация;
  - подробности за правилата, приложими⁶⁸ към данъка, налога или таксата, като например дали те се прилагат за преки и/или непреки емисии или за конкретни процеси или горива и т.н.;
  - общият размер на емисиите, за които е трябвало да платите цената на въглеродните емисии в рамките на данъка, налога или таксата;
  - евентуална отстъпка, която сте имали право да приложите към плащането на данъка, налога или таксата върху въглеродните емисии;
  - полученият общ размер на платения данък върху въглеродните емисии. Ако отстъпката превишава данъчната ставка преди прилагането на отстъпката (или възстановяването), дължимата цена на въглеродните емисии се докладва като нула.

Възможни са и други видове системи за ценообразуване на въглеродните емисии, като например финансиране на борбата с изменението на климата, основано на резултати (RBCF), но те не са типични за промишлените сектори и не са допустими съгласно законодателството за МКВЕГ.

Обменният курс между приложимата валута на дължимата цена за въглеродни емисии и еврото се прилага автоматично в преходния регистър на МКВЕГ, когато

---

⁶⁸ Вносителите ще трябва да предоставят описание и посочване на правния акт, т.е. да предоставят препратка към регламента, в идеалния случай под формата на интернет връзка. Затова следва да предоставите и тази информация.

докладът по МКВЕГ се въвежда от докладващия декларатор, като се използва средният годишен обменен курс за предходната година.

6.2.6 Съответна информация за вносителите

По време на преходния период вносителите съобщават подробности както за **дължимата цена на въглеродните емисии** (т.е. цената на въглеродните емисии в държавата на произход), така и за **обхванатите продукти по МКВЕГ по цената на въглеродните емисии**, въпреки че конкретните данни, които трябва да се докладват, ще варират в зависимост от вида на действащата система за ценообразуване на въглеродните емисии (СТЕ, данък, налог или такса върху въглеродните емисии, или друго, както е посочено по-горе). Подробностите, които следва да се докладват, са обобщени в таблицата по-долу.

Таблица 6-1: Докладване на дължимата цена на въглеродните емисии

Категория от тримесечния доклад	Необходима подробна информация
Дължима цена на въглеродните емисии	<ul style="list-style-type: none"> – Пореден номер на емисиите (според преходния регистър на МКВЕГ). – Вид на цената на въглеродните емисии (напр. СТЕ или цена на въглеродните емисии под формата на данък, налог или такса), получена отстъпка (която при СТЕ може да бъде бесплатно разпределение на квоти) или друга форма на компенсация (напр. намалена данъчна ставка за енергоемката промишленост). – Описание и посочване на правния акт — т.е. предоставете описание на регламента за ценообразуване на въглеродните емисии, с който се установява система за СТЕ или данък, налог или такса върху въглеродните емисии в държавата на произход, и посочете номера на съответния регламент. – Сума на дължимата цена за въглеродни емисии — във валутата на държавата на произход, в която се дължи цената за въглеродни емисии. Тя се преобразува в равностойността в евро, като се използва средният годишен обменен курс за предходната година. – Данни за валутата в държавата на произход и приложимия обменен курс (вж. по-долу).
Продукти, обхванати от цената на въглеродните емисии	<ul style="list-style-type: none"> – Пореден номер на емисиите (според преходния регистър на МКВЕГ). – Вид на обхванатия продукт и съответния код по КН – дължимата цена на въглеродните емисии следва да бъде

	<p>посочена отделно за прекурсори, получени от други инсталации.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Количество на обхванатите емисии – съществащи преки или непреки емисии. – Количество на емисиите, обхванати от евентуална отстъпка или друга форма на компенсация. – Всякаква допълнителна или друга информация, изисквана от преходния регистър на МКВЕГ.
--	---

Размерът на дължимата цена на въглеродните емисии във валутата на държавата на произход следва да се превърне в равностойността му в евро, като се използва средният годишен обменен курс за годината, предшестваща годината, в която трябва да се представи докладът; този курс се посочва в преходния регистър на МКВЕГ и в повечето случаи е годишният обменен курс, публикуван от Европейската централна банка.

6.3 Образец за докладване

По време на преходния период докладващите декларатори е необходимо да подават тримесечни доклади в преходния регистър на МКВЕГ. Структурата на доклада е представена в приложение I към Регламента за изпълнение. За да попълните доклада в преходния регистър, Вие, в качеството си на докладващ декларатор, е необходимо да получите информация за съществащите емисии на внасяните стоки от операторите на инсталациите, произвеждащи тези стоки за износ.

6.3.1 Съобщение за данни за емисиите от операторите

Информацията за съществащите емисии може да се предоставя от операторите на докладващите декларатори, като се използва образец на доклад за „съобщение за данни за емисиите“, който е разработен от Европейската комисия и е даден в приложение IV към Регламента за изпълнение. Използването на образеца не е задължително, но може значително да улесни обмена на информация.

Образецът е разделен на две части: първата част на образеца съдържа цялата необходима информация за съществащите емисии, която Вие, в качеството си на докладващ декларатор, е необходимо да изгответе за Вашия доклад по МКВЕГ; втората част на образеца е незадължителен раздел, който се **препоръчва операторите да попълнят**, тъй като ще се осигури **по-голяма степен на прозрачност** на данните, докладвани в част 1.

Докладващите декларатори могат да използват информацията в част 2, за да извършват собствени проверки на качеството на данните от съдържанието на част 1.

Съдържанието на съобщението за емисиите на оператора е представено в таблицата по-долу за Ваша информация.

Таблица 6-2: Съдържание на съобщението за данни за емисиите на оператора до докладващите декларатори

Образец	Обобщение на информацията, изисквана за преходния период
Част 1 – Обща информация	<p>Включва данните, които трябва да се съобщят на докладващия декларатор</p> <ul style="list-style-type: none"> – Данни за инсталацията, включващи идентификационни данни и данни за местоположението на инсталацията на оператора, както и данни за контакт с упълномощения представител на оператора – Производствените процеси и начини на производство за всяка агрегирана категория стоки в инсталацията – За всяка агрегирана категория стоки или поотделно за всяка стока по код по КН: <ul style="list-style-type: none"> – съществащите конкретни преки и непреки емисии на всяка стока; и за конкретните съществащи емисии – подробности относно начина на определяне на емисионния фактор и използвания източник на информация; – информация за качеството на данните и методите („основан на изчисления“, „основан на измервания“, други), използвани за определяне на съществащите емисии, и дали те се основават изцяло на мониторинга, или са използвани стойности по подразбиране; – ако са използвани стойности по подразбиране, кратко описание защо са използвани те вместо действителните данни; – информация за допълнителни специфични за сектора параметри за докладване на произведените стоки, ако е необходимо; и – ако е приложимо, информация за дължимата цена на въглеродните емисии и отделно за всички прекурсори, получени от други инсталации, по държава на произход на прекурсорите.
Част 2 – Незадължителна информация	<p>Осигурява по-голяма степен на прозрачност на данните от част 1 и позволява на докладващия декларатор да извършва проверки за потвърждаване на част 1.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Общите емисии на инсталацията, включително: данните за дейността и изчислителните коефициенти за всеки използван пораждащ емисии поток; емисиите от всеки източник на емисии, които са обект на мониторинг чрез измервателна методика, както и емисиите, определени по

Образец	Обобщение на информацията, изисквана за преходния период
	<p>други методи; и ако е приложимо, всеки внос или износ на CO₂ към други инсталации, поради причините, изложени по-горе.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Баланс на топлинната енергия“ от получена, произведена, консумирана и подадена навън измерима топлинна енергия, и подобен баланс за отпадните газове или електроенергията. – Списък на всички съответни произведени от инсталацията стоки по код по КН, включително прекурсори, които не са обхванати от отделни производствени процеси. – За прекурсорните стоки: <ul style="list-style-type: none"> – количеството, получено от другаде; – техните конкретни преки и непреки съпътстващи емисии (както са докладвани от други оператори); – количеството, използвано във всеки производствен процес, с изключение на прекурсорните стоки, произведени в същата инсталация. – За отнесените преки и непреки емисии: информация за начина, по който са изчислени отнесените емисии на всеки производствен процес; равнището на дейност и отнесените емисии на всеки производствен процес. – Кратко описание на инсталацията, което включва: подходящи и неподходящи (извън обхвата) производствени процеси; <ul style="list-style-type: none"> – Основните производствени процеси, извършвани в инсталацията, и всички производствени процеси, които не са обхванати за целите на МКВЕГ; – Основните елементи на използваната методология за мониторинг; и – Какви мерки са били предприети за подобряване на качеството на данните, по-специално дали е била приложена някаква форма на проверка (през окончателния период). – Информация за емисионния фактор за електроенергията в договора за закупуване на електроенергия, когато е целесъобразно.

Източник: Приложение IV от Регламента за изпълнение.

За да се улеснят операторите при споделянето на данните си за съществуващите емисии с Вие, в качеството Ви на докладващ декларатор, образецът в приложение IV е представен като електронна таблица за доброволно използване, предоставяща информацията в части 1 и 2 от таблицата по-горе. На следната Фигура 6-2 е показано как е структуриран образецът на електронната таблица.

Фигура 6-2: Доброволен образец за съобщаване на данни по електронен път – страница на съдържанието

B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
2	Table of contents		Navigation Area:		Table of contents				Further Guidance		Summary Processes		Summary Products
3													
4													
Sheet "Table of contents"													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
20													
21													
22													
23													
24													
25													
26													
27													
28													
29													
30													
31													
32													
33													
34													
35													
36													
37													
38													
39													
40													
41													
42													
43													
44													
45													
46													
47													
48													
49													
50													
51													
52													
53													
54													
55													
56													
57													
58													
59	Language version:					English Version (Original)							
60	Reference filename:					CBAM SEE Communication_UBA_en_231023.xls							
61													
62	Information about this file:												
63	Installation name:					from:					to:		
64	Reporting period:												

Основните характеристики на образца включват:

- Лесна навигация и автоматично изчисляване на данните за съществуващите емисии съгласно МКВЕГ след въвеждането на данни, като се показва как са изчислени отнесените емисии за всеки производствен процес.
- Обхваща информацията както за част 1, така и за част 2 от горепосочения доклад за операторите, определя кои данни са необходими на докладващите декларатори да попълнят доклада по МКВЕГ и кои данни не са задължителни, и предоставя насоки за това как да се използва образецът и за различните извършени изчисления.

- Инструменти за улесняване на докладването, за отнасяне на емисиите към топлинната и електрическата енергия при КПТЕ и за изчисляване на дължимата цена за въглеродните емисии.
- Обобщаващи листове, предоставящи основната информация за производствените процеси и продукти, която трябва да се съобщи на докладващия декларатор във връзка с докладите му по МКВЕГ.

Електронната таблица е налице на специалния уебсайт за МКВЕГ на Европейската комисия.

6.3.2 Докладване от деклараторите

Съдържанието и структурата на доклада по МКВЕГ, който докладващите декларатори трябва да попълнят, са посочени в приложение I към Регламента за изпълнение „Информация, която трябва да бъде представена в докладите по МКВЕГ“. Докладът по МКВЕГ е интегриран в цифров вид в преходния регистър, както е обобщено в таблицата по-долу.

Таблица 6-3: Съдържание на доклада по МКВЕГ в преходния регистър

Структура на доклада по МКВЕГ в регистъра	Обобщение на съдържанието на доклада по МКВЕГ в приложение I
Раздел 1 — Заглавие	<ul style="list-style-type: none"> – Дата на издаване на доклада, идентификационен номер, период и година на докладване. – Общо количество внесени стоки и общи емисии. – Самоличност и данни за контакт на докладващия декларатор, представителя, вносителя и компетентния орган, според приложимото. – Процес на одобрение за подаване на доклада.
Раздел 2 — Внасяни стоки по МКВЕГ	<ul style="list-style-type: none"> – Описание на стоките, включително подробна информация за кодовете на стоките. – Процедури за внасяните стоки, включително за активно усъвършенстване. – Количество на внасяните стоки и съответните емисии. – Съществаща документация за стоките, които могат да бъдат качени в регистъра, и допълнителна информация, ако е приложимо.
Раздел 3 — Емисии на стоките по МКВЕГ	<ul style="list-style-type: none"> – Подробности за инсталацията, включително наименование, местоположение и данни за контакт.

	<ul style="list-style-type: none"> – Подробна информация за произведените стоки по методология на докладване. – Подробности за преките, непреките и общите съществуващи емисии от инсталацията, количеството на емисиите и свързаните с тях определящи параметри. – Подробна информация за дължимата цена на въглеродните емисии и за продукта и съответното покритие на емисиите.
--	---

Информацията за съществуващите емисии на стоките от операторите се използва за попълване на раздел 3 от доклада по МКВЕГ, както и за раздел 2. Съпоставянето на ключовата информация между доклада по МКВЕГ на докладващия декларатор и електронната таблица за съобщението за емисиите на оператора е дадено в таблицата по-долу.

Таблица 6-4: Съпоставяне на доклада по МКВЕГ в регистъра с електронната таблица за съобщението за емисиите на оператора

Доклад по МКВЕГ в преходния регистър	Приложение I към Регламента за изпълнение – Доклад по МКВЕГ за декларатори	Доброволна електронна таблица за съобщението за емисии
Раздел	Структура на доклада	Референтен лист за данни от оператора
Внасяни стоки по МКВЕГ	--Внасяни стоки по МКВЕГ	
	----Представител	
	----Вносител	
	----Код на стоката	
	Код на подпозиция по Хармонизираната система	Лист „Summary_Communication“
	Код по Комбинираната номенклатура	Лист „Summary_Communication“
	-----Подробна информация за вида на стоката	
	Описание на стоките	Лист „Summary_Communication“
	----Държава на произход	
	Код на държавата	Лист „Summary_Communication“
	-----Внасяно количество за всеки митнически режим	
	-----Режим	
	Информация за активното усъвършенстване	
	-----Област на внос	
	-----Измерване на стоките (за всеки режим)	
	-----Специални препратки за стоките	

Доклад по МКВЕГ в преходния регистър	Приложение I към Регламента за изпълнение – Доклад по МКВЕГ за декларатори	Доброволна електронна таблица за съобщението за емисии
	----Измерване на стоките (внесени)	
	----Общо количество на емисиите на внесените стоки	
	----Придружаващи документи (за стоките)	
	-----Приложения	
	----Забележки	
Емисии на стоките по МКВЕГ	Емисии на стоките по МКВЕГ	Емисии на стоките по МКВЕГ
	Държава на производство	Лист „Summary_Communication“
	-----Фирмено наименование на инсталацията	
	-----Адрес	
	Координати за връзка	
	Наименование	Лист „A_InstData“
	Телефонен номер	Лист „A_InstData“
	Електронна поща	Лист „A_InstData“
	-----Инсталация	
	Наименование на инсталацията	Лист „Summary_Communication“
	Икономическа дейност	Лист „Summary_Communication“
	-----Адрес	
	Държава на установяване	Лист „A_InstData“
	Град	Лист „A_InstData“
	Улица	Лист „A_InstData“
	Номер	Лист „A_InstData“
	Пощенски код	Лист „A_InstData“
	Пощенска кутия	Лист „A_InstData“
	UNLOCODE	Лист „Summary_Communication“
	Географска ширина	Лист „Summary_Communication“
	Географска дължина	Лист „Summary_Communication“
	Вид координати	Лист „Summary_Communication“
	-----Измерване на стоките (произведени)	
	Нетна маса	Лист „D_Processes“
	Допълнителни мерни единици	Лист „D_Processes“
	Вид на мерната единица	Лист „D_Processes“
	-----Емисии на инсталацията	
	Общо количество на емисиите от инсталацията	Лист „Summary_Communication“
	Преки емисии на инсталацията	Лист „Summary_Communication“
	Непреки емисии на инсталацията	Лист „Summary_Communication“
	Вид на мерната единица за емисиите	Лист „Summary_Communication“
	-----Преки съпътстващи емисии	

Доклад по МКВЕГ в преходния регистър	Приложение I към Регламента за изпълнение – Доклад по МКВЕГ за декларатори	Доброволна електронна таблица за съобщението за емисии
	Вид определяне	Лист „B_Emlnst“ и „C Emissions&Energy“
	Вид на приложимата методика за докладване	Лист „B_Emlnst“ и „C Emissions&Energy“
	Приложима методика за докладване	Лист „Summary_Communication“
	Конкретни (преки) съществуващи емисии	Лист „Summary_Communication“
	Внасяна електроенергия	Лист „D_Processes“
	Общо количество на съществуващите емисии на внасяната електроенергия	Лист „Summary_Communication“
	Вид на мерната единица	Лист „Summary_Communication“
	Източник на стойността на емисионния фактор	Лист „Summary_Communication“
	-----Непреки съществуващи емисии	
	Вид определяне	Лист „D_Processes“
	Източник на емисионния фактор	Лист „Summary_Communication“
	Емисионен фактор	Лист „D_Processes“
	Конкретни (непреки) съществуващи емисии	Лист „Summary_Communication“
	Вид на мерната единица	Лист „Summary_Communication“
	Потребена електроенергия	Лист „Summary_Communication“
	-----Производствен метод и определящи параметри	
	Наименование на метода	Лист „Summary_Communication“
	Идентификационен номер на конкретния стоманодобивен завод	Лист „Summary_Communication“
	Допълнителна информация	Лист „Summary_Communication“
	-----Определящи параметри за преките емисии	
	-----Определящи параметри за непреките емисии	
	-----Придружаващи документи (за определяне на емисиите)	
	-----Приложения	
	-----Дължима цена на въглеродните емисии	
	Вид цена на въглеродните емисии, отстъпка или друга форма на компенсация	Лист „Summary_Communication“
	Размер на дължимата цена на въглеродните емисии	Лист „Summary_Communication“
	Парична единица	Лист „Summary_Communication“
	Код на държавата	Лист „Summary_Communication“
	-----Продукти, обхванати от дължимата цена на въглеродните емисии	
	Вид обхванат продукт	Лист „Summary_Communication“
	КН на обхванатите стоки	Лист „Summary_Communication“

Доклад по МКВЕГ в преходния регистър	Приложение I към Регламента за изпълнение – Доклад по МКВЕГ за декларатори	Доброволна електронна таблица за съобщението за емисии
	Количество на обхванатите емисии	Лист „Summary_Communication“ и лист „F_Tools“
	Количество, обхванато от бесплатно разпределение на квоти, евентуална отстъпка или друга форма на компенсация -----Измерване на стоките (обхванати)	Лист „Summary_Communication“
	-----Забележки	

Информацията, необходима за попълване на доклада по МКВЕГ, се съдържа най-вече в листа „Summary_Communication“ на гърба на таблицата с данни за емисиите на оператора.

Фигура 6-3: Лист с обобщено съобщение, доброволен електронен образец за съобщението на данни

Communication with reporting declarant		Summary of the installation and production processes														
This sheet summarises the main information from sheets "Summary_Processes" and "Summary_Products" to be communicated to the reporting declarant importing the goods into the European Union.																
1 Installation details		2 Summary of the production processes and production routes, where relevant														
1.1 General information		1.1 General information														
11. Name of the installation (English name):	Test installation	(a) Aggregated good	Route 1	Route 2	Route 3	Route 4	Route 5	Route 6	(b) Production process	Aggregated goods category	1	2				
12. Street address:		☐ Crude steel	Basic oxygen						Process A	Iron or steel prod						
13. Economic activity:		☐ Iron and steel prod							Process B	Crude steel	Sintered Ore					
14. Country:	Test country	☐ Other														
15. UICode:		☐ Sintered Ore														
16. Coordinates of the main emission source (latitude):		☐ Coal														
17. Coordinates of the main emission source (longitude):		☐ Natural gas														
18. Reporting period start:	01.01.2023	☐ Oil														
19. Reporting period end:	31.12.2023	☐ Gas														
20. Total direct emissions during reporting period:	1 281 658	☐ Electricity														
21. Total indirect emissions during reporting period:	1 088 625	☐ Heat														
22. Total emissions during reporting period:	2 369 683	☐ Fugitive emissions														
23.		☐ Landfill														
24.		☐ Other														
25.		☐ Total														
26.																
2. Summary of products		2. Summary of products														
27. Production process in which the products arise	Type of aggregated good or precursor	CN Codes	CN Name	Product name (used for communication with reporting declarant, e.g. on invoices)	SEE (direct)	SEE (indirect)	SEE (total)	Unit	Source for electricity	Embedded energy (MWh/t)	The main reducing agent of the production known	Steel mill identifier number	% Mn	% Cr	% Ni	% sub alloy
28. Process A	Iron or steel products	7200	Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, or a width > 600 mm, hot-rolled, not clad, planed or coated	199	0.020	0.072	0.092	kgC02n	0.21	0.10	Coal/oil coke	622108	34.00%	2.00%	3.00%	1.00%
29.																
30.																
31.																
32.																
33.																
34.																
35.																

Съответните параметри, изчислени за целите на докладването в този лист с обобщение, включват:

- Размер на дължимата цена на въглеродните емисии
- Потребена електроенергия
- Конкретни (преки) съпътстващи емисии
- Конкретни (непреки) съпътстващи емисии
- Допълнителни специфични за сектора параметри за докладване, например % съдържание на сплав, тон отломки/тон алуминий или стомана, % скрап преди потребление, концентрация, съдържание на азот и др.

Въпреки че използването на електронната таблица е доброволно, докладващите декларатори могат да поискат от операторите да предоставят своите съобщения за емисиите, като използват този образец.

7 ОСВОБОЖДАВАНИЯ ОТ МКВЕГ

По време на преходния период се прилагат някои общи освобождавания, които са изброени по-долу.

Позавания на Регламента за изпълнение:

- Регламент (ЕС) 2023/956 за МКВЕГ, раздел I, член 2 – Обхват, параграфи 3, 4 и 7; приложение III — Трети държави и територии, попадащи извън обхвата на настоящия регламент за целите на член 2.
-

Освобождаване „de minimis“

Малките количества (*de minimis*) внасяни стоки, които попадат в обхвата на МКВЕГ, могат автоматично да се разглеждат като освободени от разпоредбите на законодателството за МКВЕГ, при условие че стойността на тези стоки е незначителна, т.е. не надвишава 150 евро на пратка⁶⁹. Това освобождаване се прилага и по време на преходната фаза.

Освобождаване от военна употреба⁷⁰

Освобождаването се прилага за всички стоки, внасяни за използване от военните органи на държавите членки или по споразумение с тези на държава извън ЕС в рамките на общата политика за сигурност и отбрана на ЕС или на НАТО.

Освобождаване от ЕАСТ

Държавите, които прилагат СТЕ на ЕС (Норвегия, Исландия, Лихтенщайн) или които имат СТЕ, изцяло свързана със СТЕ на ЕС (Швейцария), са освободени от МКВЕГ.

Държавите, освободени за всички стоки по МКВЕГ, са изброени в приложение III, раздел 1 от Регламента за МКВЕГ; държавите, освободени за електроенергия, ще бъдат добавени към раздел 2 на посоченото приложение, който понастоящем е празен.

Ограничено освобождаване за внос на електроенергия

Вносът на електроенергия от държави извън ЕС е обхванат от МКВЕГ, освен ако държавата извън ЕС не е толкова тясно интегрирана във вътрешния пазар на електроенергия на ЕС, че не може да бъде намерено техническо решение за прилагане на МКВЕГ към този внос; това освобождаване се прилага само при ограничени обстоятелства и подлежи на условията, посочени в член 2 от Регламента за МКВЕГ.

---

⁶⁹ Член 23 от Регламент (ЕО) № 1186/2009 на Съвета. Вж. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:324:0023:0057:BG:PDF>

⁷⁰ Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2015/2446 от 28 юли 2015 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническия кодекс на Съюза.

Annex A**Списък на съкращенията**

Съкращение	Пълен термин
AD	Данни за дейността
AEM	Времетраене в минути на анодния ефект
АОЕ	Свръхнапрежение при анодния ефект
AL	Равнище на дейност
AOD	Аргонокислородно обезвъглеродяване
НДНТ	Най-добри налични техники
BF	Дял на биомасата
BFG	Доменен газ
BOF	Кислороден конвертор
BOFG	Конверторен газ
Референтни документи за НДНТ	Референтни документи за най-добрите налични техники
КО	Компетентен орган
МКВЕГ	Механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите
СКЦ (CCR)	Съотношение клинкер/цимент
УСВД	Улавяне и съхранение на въглероден диоксид
УИВД	Улавяне и използване на въглероден диоксид
УИСВД	Улавяне, използване и съхранение на въглероден диоксид
СНИЕ	Система за непрекъснато измерване на емисиите
КП (CF)	Коефициент на превръщане
ВОП	Въглероден отпечатък на продуктите
КПТЕ	Комбинирано производство на топло- и електроенергия
ПЦП (CKD)	Прах от циментови пещи
КН	Комбинирана номенклатура
КГ (COG)	Коксов газ
DRI (ППЖ)	Пряко получено желязо
ЕДП (EAF)	Електродъгови пещи
ЕФ (EF)	Емисионен фактор
EACT	Европейска асоциация за свободна търговия
СТЕ	Система за търговия с емисии
СТЕ на ЕС	Система на ЕС за търговия с емисии
КЕСЕ	Квоти на ЕС за емисии (използвани в СТЕ на ЕС)
EUR	евро (парична единица)

Съкращение	Пълен термин
ПБРК	Правила за бесплатно разпределяне на квоти (Регламент 2019/331) ⁷¹
ПГ	Парников газ
ПГЗ	Потенциал за глобално затопляне
HBI	Горещо брикетирано желязо
ХС	Хармонизирана система (за международната търговия)
МАЕ	Международна агенция по енергетика
ISO	Международна организация по стандартизация
ЗПЗГС	Земеползване, промени в земеползването и горско стопанство (критерии)
MMD	Документация на методология за мониторинг
РМД	Регламент относно мониторинга и докладването (Регламент (ЕС) № 2018/2066) ⁷²
МДП	Мониторинг, докладване и проверка
ДЧ	Държава(и) членка(и)
MWh	Мегават час
NCV	Долна топлина на изгаряне
НЧ	Необработен чугун
OF	Коефициент на окисление
PCI	Инжекторни горивни системи
PEMS	Изчислителна система за мониторинг на емисиите
PFC	Перфлуоровъглерод
SEE	Конкретни съществуващи емисии
ТАРИК	База данни на Интегрираната тарифа на Европейския съюз
TJ	Тераджаули
ОПС	Оператор на преносна система
МКС	Митнически кодекс на Съюза
UN /LOCODE	Кодове на Организацията на обединените нации за населените места за търговски и транспортни цели

⁷¹ Делегиран регламент (ЕС) 2019/331 на Комисията от 19 декември 2018 г. за определяне на валидни за целия Съюз преходни правила за хармонизирано бесплатно разпределяне на квоти за емисии в съответствие с член 10а от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (OB L 59, 27.2.2019 г., стр. 8).

⁷² Регламент относно мониторинга и докладването (Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2066 на Комисията от 19 декември 2018 г. относно мониторинга и докладването на емисиите на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент (ЕС) № 601/2012 на Комисията.

Понятие	Определение
„Точност“	означава близостта на съответствието между резултата от измерването и реалната стойност на дадено количество или еталонната стойност, определена емпирично, чрез прилагане на международно приети и подлежащи на проследяване калибровъчни материали и стандартни методи, като се вземат предвид както случаите, така и системните фактори
„Данни за дейности“	означава количеството горива или материали, потребени или произведени при даден процес, които са от значение за съответната изчислителна методика и са изразени в тераджаули (TJ), тонове маса или (за газовете) нормални кубични метри обем, според случая
„Действителни емисии“	означава емисиите, изчислени въз основа на първични данни от производствените процеси на стоките и от производството на електроенергия, потребена по време на тези процеси, които са определени в съответствие с методите, изложени в приложение IV [към Регламента за изпълнение]
„Равнище на дейност“	означава количеството произведени стоки (изразено в MWh за електроенергия или в тонове за други стоки) в рамките на даден производствен процес
„Остатьци от селското стопанство, аквакултурите, рибарството и горското стопанство“	означава остатъци, които се произвеждат пряко от селското стопанство, аквакултурите, рибарството и горското стопанство и които не включват остатъци от свързаната с тези отрасли промишленост или преработване
„Одобрен декларатор по МКВЕГ“	означава декларатор, одобрен от компетентен орган в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2023/956 за МКВЕГ
„Партида“	означава количество гориво или материал, от което е взета представителна проба и се характеризира и прехвърля като една доставка или чрез непрекъснато подаване в определен период от време
„Биомаса“	означава биоразградимата част на продукти, отпадъци и остатъци от биологичен произход от селското стопанство (включително растителни и животински вещества), от горското стопанство и свързаните с тях промишлености, включително рибното стопанство и аквакултурите, както и биоразградимата фракция на отпадъци, включително на промишлени и битови отпадъци от биологичен произход

Понятие	Определение
„Изчислителни коефициенти“	означава долни топлинни изгаряне, емисионни фактори, предварителни емисионни фактори, коефициенти на окисление, коефициенти на превръщане, стойности на въглеродното съдържание и на дела на биомасата
„Цена на въглеродните емисии“	означава паричната сума, дължима в трета държава по схема за намаляване на въглеродните емисии под формата на данък, налог или такса или под формата на квоти за емисии в рамките на система за търговия с емисии на парникови газове, изчислена въз основа на парниковите газове, обхванати от такава мярка и отделени по време на производството на стоки
„Сертификат по МКВЕГ“	означава сертификат в електронен формат, който съответства на един тон съществуващи емисии на еквивалент на CO ₂ на стоките
„Емисионен фактор на CO₂“	означава среднопретеглената стойност на интензитета на CO ₂ за електроенергията, произвеждана от изкопаеми горива в рамките на дадена географска област. Коефициентът за емисии на CO ₂ е частното на данните за емисиите на CO ₂ за електроенергийния сектор и брутното производство на електроенергия от изкопаеми горива в съответната географска област. Той се изразява под формата на тонове CO ₂ за мегаватчас
„Комбинирана номенклатура“ (КН)	означава класификация на стоки, предназначени да задоволят нуждите на: i) Общата митническа тарифа, определяща вносните мита за продукти, внасяни в Европейския съюз (ЕС), както и Интегрираната тарифа на Европейските общности (ТАРИК), включваща всички мерки на ЕС и търговски мерки, прилагани за стоки, внасяни в ЕС и изнасяни от него; ii) статистиката за международната търговия на ЕС. КН осигурява средствата за събиране, обмен и публикуване на данни за статистиката на международната търговия на ЕС. Тя се използва и за събиране и публикуване на статистически данни за международната търговия в рамките на ЕС ⁷³ .
„Емисии от изгаряне“	означава емисии на парникови газове, възникващи в резултат на екзотермична реакция на гориво с кислород
„Компетентен орган“	означава органът, определен от всяка държава членка в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) 2023/956 за МКВЕГ

⁷³ За определение вж: [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Combined_nomenclature_\(CN\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Combined_nomenclature_(CN))

Понятие	Определение
„Непрекъснато измерване на емисиите“ (НИЕ)	означава набор от операции, имащи за цел определяне на стойността на дадено количество чрез периодични измервания, с прилагане на измервания на място в комина или процедури на извлечане с разположен в близост до комина измервателен уред, като се изключват измервателни методики, основани на вземането на отделни проби от комина
„Комплексни стоки“	означава стоки, различни от обикновени стоки
„Консервативен“	означава, че са определени поредица от такива допускания, които осигуряват гаранции срещу евентуално подценяване при оценката на докладваните емисии или надценяване при производството на топлинна енергия, електроенергия или стоки
„Коефициент на превръщане“	означава отношението на въглерода, отделен като CO ₂ , към общото количество въглерод, съдържащ се в пораждащия емисиите поток преди настъпването на емисията, изразено като дробно число, като отделеният в атмосферата CO се отчита като моларно еквивалентно количество CO ₂
„Митнически декларатор“	означава декларатор съгласно определението в член 5, точка 15 от Регламент (ЕС) № 952/2013, който подава митническа декларация за допускане за свободно обращение на стоки от свое име, или лицето, от чието име се подава такава декларация
„Система за УИВД“	означава група от икономически оператори с технически свързани инсталации и транспортно оборудване за улавяне, транспортиране, използване в производството на стоки или геоложко съхранение на CO ₂
„Действията движението данни“	<p>по означава действия, свързани с придобиването, обработката и боравенето с данни, необходими за съставянето на доклад за емисиите въз основа на</p> <p>на първични данни от източника на емисии</p>
„Набор от данни“	<p>означава един вид данни на равнище инсталация или на равнище производствен процес, в зависимост от случая, като някой от посочените по-долу:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) количеството горива или материали, потребявани или произвеждани при даден производствен процес, като тези данни са необходими за съответната изчислителна методика и са изразени в тераджули, тонове маса или (за газовете) нормални кубични метри обем, по целесъобразност, включително за отпадните газове; б) изчислителен коефициент;

Понятие	Определение
	<p>в) нетното количество измерима топлинна енергия и съответните параметри, изисквани за определяне на това количество, по-специално: i) масов дебит на топлоносителя, и ii) енталпия на подадения и върнат топлоносител, както е определена от състава, температурата, налягането и наситеността;</p> <p>г) количествата неизмерима топлинна енергия, определени от съответните количества горива, използвани за производството на топлинната енергия, както и долната топлина на изгаряне (NCV) на комбинацията от горива;</p> <p>д) количествата електроенергия;</p> <p>е) количествата CO₂, прехвърляни между инсталации;</p> <p>ж) количествата прекурсори, получени от място извън инсталацията, и параметрите им от значение, като например държавата на произход, използвания начин на производство, конкретните преки и непреки емисии, дължимата цена на въглеродните емисии;</p> <p>з) параметри, които са от значение за дължимата цена на въглеродните емисии</p>
„Стойност подразбиране“	по означава стойност, която е изчислена или извлечена от вторични данни, представляваща съпътстващите емисии на стоките
„Преки емисии“	означава емисиите от производствените процеси на стоки, включително емисиите от производството на отопителна и охладителна енергия, които се потребяват по време на производствените процеси, независимо от мястото на производство на отопителната и охладителната енергия
„Допустима система за мониторинг, докладване и проверка (МДП)“	означава системите за МДП ⁷⁴ на мястото, където е разположена инсталацията за целите на схема за ценообразуване на въглеродните емисии, схеми за задължителен мониторинг на емисиите или схема за мониторинг на емисиите в инсталацията, която може да включва проверка от акредитиран проверяващ орган в съответствие с член 4, параграф 2 от Регламента за изпълнение на МКВЕГ

⁷⁴ Отнася се за юрисдикцията, в която се намира инсталацията.

Понятие	Определение
„Съпътстващи емисии“	означава преки емисии, отделени по време на производството на стоки, и непреки емисии от производството на електроенергия, която се потребява по време на производствените процеси, изчислени в съответствие с методите, изложени в приложение IV и допълнително конкретизирани в актовете за изпълнение, приети съгласно член 7, параграф 7
„Емисии“	означава отделянето на парникови газове в атмосферата при производството на стоки
„Емисионен фактор“	означава осредненото количество емисии на парников газ, отнесено към данните за дейността на даден пораждащ емисии поток, като се приема, че има пълно окисление при горенето и пълно превръщане при всички останали химични реакции
„Емисионен фактор за електроенергия“	означава стойността по подразбиране, изразена в еквивалент на CO ₂ , която представлява интензитета на емисиите на електроенергията, потребена при производството на стоки
„Източник на емисии“	означава част от инсталация или процес в рамките на инсталация, подлежащи на отделно идентифициране, от които се генерираят емисии на съответните парникови газове
СТЕ на ЕС	означава системата за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза по отношение на дейностите, изброени в приложение I към Директива 2003/87/EO, различни от въздухоплавателните дейности
„Изкопаем въглерод“	означава неорганичен или органичен въглерод, който не е биомаса
„Изкопаем дял“	означава дялът на изкопаемия и неорганичния въглерод от общото въглеродно съдържание на дадено гориво или материал, изразен катодробно число
„Неорганизирани емисии“	означава нередовни или неволно предизвикани емисии от нелокализирани източници, или които са прекалено разсредоточени или малки, за да могат индивидуално да бъдат подложени на мониторинг
„Стоки“	означава стоки, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) 2023/956 [и приложение II към Регламента за изпълнение].
„Парникови газове“	означава парниковите газове съгласно посоченото в приложение I към Регламент (ЕС) 2023/956 за МКВЕГ във връзка с всяка от стоките, включени в това приложение

Понятие	Определение
„Вносител“	означава лице, което подава митническа декларация за допускане за свободно обращение на стоки от свое име и за своя сметка, или – когато митническата декларация е подадена от косвен митнически представител в съответствие с член 18 от Регламент (ЕС) № 952/2013 – лицето, за чиято сметка се подава такава декларация
„Внос“	означава допускането за свободно обращение съгласно член 201 от Регламент (ЕС) № 952/2013
„Непреки емисии“	означава емисии от производството на електроенергия, която се потребява по време на производствените процеси за стоките, независимо от мястото на производство на потребената електроенергия
„Присъщ CO₂“	означава CO ₂ , който е част от пораждащ емисии поток
„Инсталация“	означава неподвижно техническо съоръжение, в което се извършва производствен процес
„Измерима топлинна енергия“	означава нетен пренос на топлинна енергия по установими тръбопроводи или газоходи, като се използва топлоносител — например (по-специално) пар, горещ въздух, вода, масла, течни метали или соли — на чийто поток е инсталиран или може да бъде инсталиран топломер
„Точка на измерване“	означава източникът на емисии, за който се използват системи за непрекъснато измерване на емисиите (CEMS), или сечението на тръбопроводна система, в което се определя дебитът на CO ₂ посредством системи за непрекъснато измерване
„Измервателна система“	означава пълен набор от измервателни уреди и други съоръжения, като например съоръжения за вземане на пробы и обработка на данни, които се използва за определяне на променливи стойности като данните за дейността, въглеродното съдържание, топлината на изгаряне или емисионния фактор при емисиите на парникови газове
„Минимални изисквания“	означава методите за мониторинг, при които се използват минималните позволени усилия за определяне на данните, за да се получат данни за емисиите, приемливи за целите на Регламент (ЕС) 2023/956
„Смесено гориво“	означава гориво, което съдържа както въглерод от биомаса, така и изкопаем въглерод
„Смесен материал“	означава материал, който съдържа както въглерод от биомаса, така и изкопаем въглерод
„Долна топлина на изгаряне“ (NCV)	означава специфичното количество енергия, отделяно във вид на топлинна енергия при пълното изгаряне с кислород при стандартни условия, без топлината на изпарение на образувалите се при горенето водни пари

Понятие	Определение
„Неизмерима топлинна енергия“	означава всяка топлинна енергия, различна от измеримата топлинна енергия
„Оператор“	означава всяко лице, което управлява или контролира инсталация в трета държава (т.е. извън ЕС)
„Договор за покупка на електроенергия“	означава договор, съгласно който дадено лице се съгласява да закупи електроенергия директно от производител на електроенергия
„Производствен процес“	означава частите от дадена инсталация, в които се извършват химическите или физическите процеси с цел производство на стоки в рамките на дадена агрегирана категория стоки, определена в приложение II, раздел 2, таблица 1, и специфицираните за нея граници на системата по отношение на входящите и изходящите количества и съответните емисии
„Начин на производство“⁷⁵	означава конкретна технология, използвана в производствен процес с цел производството на стоки от агрегирана категория стоки
„Емисии от процеси“	означава емисии на парникови газове, различни от емисиите от изгаряне, възникващи в резултат от целенасочени или нецеленасочени реакции между веществата или от тяхното преобразуване, когато основната цел не е производството на топлинна енергия, включително от следните процеси: а) химична, електролитна или пирометалургична редукция на металсъдържащите съединения в руди, концентрати или вторични материали; б) отстраняване на примеси от метали и металсъдържащи съединения; в) разлагане на карбонати, включително на карбонатите, използвани за очистване на димни газове; г) химичен синтез на продукти и междинни продукти с участие в реакцията на въглеродсъдържащ материал; д) използване на въглеродсъдържащи добавки или суровини; е) химична или електролитна редукция на оксиди на металоидни (т.е. полуметални) и на неметални елементи, като например на силициеви оксиди и на фосфати
„Косвени данни“	означава годишни стойности, които са обосновани емпирично или са получени от надеждни източници и които операторът използва, за да замести набор от данни ⁷⁶ с цел да осигури пълнота при докладването, когато не е възможно да се генерираят всички необходими данни или коефициенти в прилаганата методика за мониторинг

⁷⁵ Имайте предвид, че различни начини на производство могат да попадат в рамките на един и същ производствен процес.

⁷⁶ Отнася се за данните за дейността или за изчислителните коефициенти.

Понятие	Определение
„Отстъпка“	означава всяка сума, с която се намалява дължимата или платена сума от лице, отговорно за плащането на цена на въглеродните емисии, преди нейното плащане или след това, в парично или каквото и да е друго изражение
„Препоръчани подобрения“	означава методите за мониторинг, които са доказан начин да се гарантира, че данните са по-точни или по-малко податливи на грешки, отколкото просто чрез прилагане на минималните изисквания, и които могат да бъдат избрани на доброволен принцип
„Докладващ декларатор“	означава някое от следните лица: а) вносителят, който подава митническа декларация за допускане за свободно обращение на стоки от свое име и за своя сметка; б) лицето, притежаващо разрешение за подаване на митническа декларация, както е посочено в член 182, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013, което декларира вноса на стоки; в) косвеният митнически представител, когато митническата декларация се подава от косвения митнически представител, определен в съответствие с член 18 от Регламент (ЕС) № 952/2013, когато вносителят е установлен извън Съюза или когато косвеният митнически представител се е съгласил да бъде обвързан със задълженията за докладване в съответствие с член 32 от Регламент (ЕС) 2023/956.
„Период на докладване“	означава периодът, който операторът на дадена инсталация е изbral да използва като еталон за определянето на съпътстващите емисии
„Остатък“	означава вещество, различно от търсения пряко краен продукт/крайни продукти от даден производствен процес; то не е основната цел на производствения процес и процесът не е модифициран специално, така че то да бъде произвеждано
„Препоръчани подобрения“	означава подходите за мониторинг, които са доказан начин да се гарантира, че данните са по-точни или по-малко податливи на грешки, отколкото просто чрез прилагане на минималните изисквания, и които могат да бъдат избрани на доброволен принцип
„Обикновени стоки“	означава стоки, произведени чрез производствен процес, за който се изисква влагане изключително на материали и горива с нулеви съпътстващи емисии

Понятие	Определение
„Пораждащ емисии поток“	означава което и да е от следните: а) конкретен вид гориво, сировина или продукт, пораждащи емисии на съответни парникови газове в един или повече източници на емисии, в резултат от своята употреба или производство; б) конкретен вид гориво, сировина или продукт, съдържащи въглерод и включени в изчислението на емисии на парникови газове при използване на метод на масовия баланс;
„Конкретни съпътстващи емисии“	означава съпътстващи емисии на един тон стоки, изразени в тонове емисии на еквивалент на CO ₂ за тон стоки
„Трета държава“	означава държава или територия извън митническата територия на Европейския съюз
„Тон еквивалент на CO₂“	означава един метричен тон въглероден диоксид („CO ₂ “) или количество от всеки друг парников газ, посочен в приложение I, с еквивалентен потенциал за глобално затопляне („еквивалент на CO ₂ “)
„Оператор на преносна система“	означава оператор по смисъла на член 2, точка 35 от Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета ⁷⁷ .
„Отпадък“	означава всяко вещества или предмет, от който притежателят се освобождава, възnamерява да се освободи или е длъжен да се освободи, с изключение на вещества, които са били умишлено модифицирани или замърсени, за да отговарят на това определение
„Отпаден газ“	означава газ, съдържащ недоокислен въглерод в газообразно състояние при стандартни условия, който е резултат от някой от процесите, изброени в „технологични емисии“.

⁷⁷ Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (OB L 158, 14.6.2019 г., стр. 125).

